

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Birleşim
3 Ekim 2012 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMA

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, 3 Ekim Dünya Çocuk Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, kayısı ve kayısı üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, 2012 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavı sonucuna göre yapılan öğretmen atamalarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Aykan Erdemir'in, yeni yasama yılına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, destek kredisi uygulamaları nedeniyle çiftçilerin mağdur olduklarına ve bu mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, Gaziantep esnafının ve üreticisinin zor durumda olduğuna ve bu mağduriyetlerini giderecek önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

4.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, 1 Ekim Dünya Çocuklar Günü'ne ve çocukları sigara, alkol, uyuşturucu ve İnternet bağımlılığından korumak gerektiğine ilişkin açıklaması

5.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu'da gübreden elektrik üretme amaçlı tesis kurmak isteyen firmaya ilişkin açıklaması

6.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, yeni yasama yılına ilişkin açıklaması

7.- Bursa Milletvekili İlhan Demiröz'ün, 2012 yılında yapılan ahududu ithaliyle ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

8.- İstanbul Milletvekili Türkan Dağoğlu'nun, çocuklara aydınlık bir gelecek bırakmak için tüm ulusların dayanışma içinde olması ve sivil toplum kuruluşlarının uzmanlığından yararlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın, yeni deprem riski haritasına göre en riskli bölge olarak görülen Erzincan'da kamu binalarının, özellikle hastane binasının güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

10.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin'deki kayısı üreticilerinin de zor durumda olduğuna ve kayısı üreticilerine destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

11.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

12.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

13.- Giresun Milletvekili Nurettin Canikli'nin, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

14.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

15.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü ve 19 milletvekilinin, Ergene Nehri'ndeki kirliliğin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

2.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane ve 21 milletvekilinin, 2000 yılındaki "Hayata Dönüş" olarak adlandırılan operasyonların gerçek boyutlarının ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

3.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve 24 milletvekilinin, elektrik enerjisi alanında yanlış uygulanan politikalar nedeniyle yaşanan sıkıntıların, hidroelektrik santrali projeleri ve Oymapınar Hidroelektrik Santrali'nin durumunun ve özelleştirme uygulamalarının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğüne Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

3.- Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporları (1/567) (S. Sayısı: 197)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Sağlam'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin konuşması

IX.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Genel Kurulun 4 Ekim 2012 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, sınır illerinde yaşanan terör olaylarına ve sınır nöbetinin kaldırıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sorusu ve Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın cevabı (7/8901)

3 Ekim 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet SAĞLAM

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Fatih ŞAHİN (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3'üncü Birleşimini açıyorum.

III.- Y O K L A M A

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Konuşma süreleri beşer dakikadır. Hükûmet bu konuşmalara cevap verebilir. Hükûmetin cevap süresi yirmi dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, 3 Ekim Dünya Çocuk Günü münasebetiyle söz isteyen Malatya Milletvekili Öznur Çalık'a aittir.

Buyurun Sayın Çalık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, 3 Ekim Dünya Çocuk Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ÖZNR ÇALIK (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her yıl ekim ayının ilk pazartesi günü kutlanan Dünya Çocuk Günü dolayısıyla şahsım adına gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 24'üncü Dönem İkinci Yasama Yılı'nın tüm milletvekillerimize, personelimize, milletimize hayır ve uğurlar getirmesini temenni ediyor ve tüm dünya çocuklarının Dünya Çocuklar Günü'nü kutluyorum; en çok da çalışan çocukların, kimsesiz çocukların, gelin edilmiş çocukların gününü kutluyorum ve yoksulluğu sırtlayan, acıkan, aç kalan, Suriye'de, Somali'de Filistin'de, Afganistan'da, Myanmar'da ağlayan, annesiz kalan, umutsuz kalan savaş çocuklarının gününü kutluyorum.

Değerli milletvekillerim, çocuklar gelecektir, çocuk toplumdur, çocuk annedir, çocuk babadır. Müreffeh toplumun betonunda esenlik içinde geçirilmiş bir çocukluğun izi vardır.

Bizler biliyoruz ki dünyada birçok çocuk, haklarından haberdar değil ve yaşamsal olarak güç koşullarda bulunuyor, gerektiği ve hak ettiği bir eğitimi maalesef alamıyor; bir kısmı ise ayrımcılığa ve maalesef istismara maruz kalıyor oysa her çocuğun diğer bütün çocuklarla eşit haklar içinde büyüme hakkı her zaman saklıdır. Bizler, milletvekilleri, yetişkinlerden çok çocuklar, çocuklarımız için buradayız; yetişkinlerin, devletin ve toplumun çocuktan yana taraf olmasını temin edebilmek için buradayız çünkü çocuğun sevindiği, çocuğun sağlıklı koşabildiği bir dünya herkes için ideal dünyadır. "Çocuk dostu bir dünya ve ülke" bizim ulaşmak istediğimiz asgari standart olmalıdır.

Değerli milletvekillerim, bizler Türkiye olarak Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'sine, Avrupa Çocuk Haklarının Kullanılması Sözleşmesi'ne, CEDAW'a... Ülkemiz Uluslararası Çocuk İşçiliğini Önleme Programı aracılığıyla çocuk işçiliğiyle mücadele etmek için eyleme geçen ilk altı ülkeden biridir ve ne mutlu ki bu temelin üzerine

iyi şeyler koymaya, olumlu adımlar atmaya devam ediyoruz. Kalkınmanın merkezi ve ana sermayenin temelini çocuklar olduğunu bilerek çalışıyoruz.

Çocuk kaçırmaya, çocuk pornografisine, her türlü çocuk mağduriyetine karşı duruşu belli olan başımızda bir Hükümetimiz var. "Çocuğun zengini fakiri olmaz." diyerek 14 milyon öğrencinin ücretsiz kitap sahibi olmasını sağlayan bir Başbakanımız şu an görevinin başında. Çocuklarla ilgili her türlü politikaların temelinde çocuk haklarının içselleştirilmesinin yattığını bilen bir Bakan şu anda görevde.

Gelişmiş ülkelerde çocuklar hangi imkânlarla sahipse bizim çocuklarımız da aynı haklara sahip olsun, onlar nasıl eğitim görüyorsa bizim çocuklarımız da aynı kalitede eğitimi alsın diyen ve eğitime en çok payı ayıran milletvekillerimiz şu an görevinin başında.

2010 yılında hayata geçen anayasal değişiklikle çocuklara pozitif ayrımcılık getirilmesine izin veren duyarlı bir millet şu an bizi izliyor ve bu değişiklikle anayasal hakları güvence altına alınmış olan geleceğimizin teminatı çocuklarımız bizleri izliyor. Helalühoş olsun, onlar için yaptığımız her şey hep eksik, hep yarım, hep az kalır.

Bizler neler yaptık? Çocuk ceza ve adalet sistemini geliştirdik. Çocuk evleri, sevgi evleri projelerimizde 14 bin çocuğumuzu devlet koruması altına aldık. Bunlar yeter mi? Tabii ki yetmez. 181 bin yeni derslik açtık. Okullara değil, sınıflara kadar bilgisayar gönderdik, kademe kademe tüm sınıflardaki kara tahtaları akıllı tahtalarla değiştirdik. 41 bin engelli öğrenciyi okullara ücretsiz taşıdık. Tabii ki yetmez. "Haydi Kızlar Okula kampanyası"yla 100 binlerce çocuğumuzu okullu yaptık. Yeni sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortasıyla, her doğan bebeği sigorta kapsamına aldık. Bebek ölüm oranlarını binde 9'a düşürdük. Yeter mi? Tabii ki yetmez, bizce yetmez, hâlâ eksik; birbirimizi tamamlayacağız, yol göstereceğiz; değerleri daha da gelişmiş bir toplum, çocukları da daha müreffeh bir ülke olacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insan ömrünün ve dünya nüfusunun üçte 1'i çocuktur. İnsanlığın masumiyeti, insanlığın vicdanı çocuktur. İnsanlık hiçbir ön koşul ileri sürmeden, çocuktan yana taraf olmadıkça dünyanın çocuk sorunlarını ortadan kaldıramayız. Çocukların baktıkları yerden dünyaya bakmak bir eksiklik değil, bir zenginliktir. Allah hepimize çocukların nazarıyla sevebilmeyi ve yaşama sarılabilmeyi nasip etsin.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çalık.

Gündem dışı ikinci söz, kayısı ve kayısı üreticilerinin sorunları hakkında söz isteyen Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'ya aittir.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, kayısı ve kayısı üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kayısı ve kayısı üreticilerinin sorunlarıyla ilgili söz almış bulunuyorum. Sizi ve izleyenleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, pek çoğunuz için kayısı sıradan bir meyvedir ancak bir Malatyalı için kayısının bir meyve olmaktan öte anlamları vardır. Çoğu Malatyalının kayısıdan başka geçim kaynağı yoktur. Bu insanlar için kayısı her gün tüketilen ekmektir, her gün gidilen yoldur, okul parasıdır, hastane masrafıdır; gelecek yılın umudunu bir kez daha yeşertecek mazottur, gübredir, ilaçtır. Bu insanlar için kayısı hayattır. Onların yürekleri kayısıyla atar, umutları kayısıyla çiçek açar. Üreticiler ağaçlarına bir yıl boyunca kendi çocuğuna bakar gibi bakarlar. Alın terlerini toprağa dökerler ve şansları yaver giderse bir yılın sonunda Malatya köylüsünün çoğu, ancak bizlerin bir aylık maaşı kadar gelir elde ederler.

Değerli arkadaşlar, kayısı, Türkiye'nin ve dünyanın her köşesinde talep edilen ve severek tüketilen mucizevi bir üründür ama üreticisi mağdurdur. Ne yazık ki tarlada yaş kayısının fiyatı 20 kuruşa kadar düşüyor ama marketlerde 5-6 liradan satılıyor. Kuru kayısı üreticiden 1 liraya alınıyor, marketlerde 15-20 liradan satılıyor. Yani kayısı, Malatya'dan yok pahasına alınıyor, Türkiye'ye ateş pahasına satılıyor. İhraç ediliyor, devlet milyonlarca dolar kazanç sağlıyor ama çiftçi, bu rant çıkarını kırıp kendi hakkını alamıyor. İşte bu, kayısının felaketi, çiftçinin sefaleti oluyor. Kayısı üreticisi günden güne yoksullaşılıyor; onlarca cefa çekiyor, birileri sefa sürüyor.

Değerli milletvekilleri, kayısıyı felaketten, çiftçiyi sefaletten kurtarmak için çok basit önlemler yeterli olacaktır aslında. Devlet kayısıya destek vermelidir. Bir yıldan beri "Kayısıya destek" diye diye dilimizde tüy bitti ama Hükümetin kılı bile kıpırdamadı. Sadece, Başbakan desteğini açıkladı, o da Malatya halkıyla alay edercesine kayısıyı yiyerek destekleyeceğini söyledi.

Kayısı üreticisine faizsiz kredi verilmelidir. Üretici sizden sadaka, bağış veya bahşiş beklemiyor. Vergisini verdiği, askerliğini yaptığı, millî ekonomisine katkıda bulunduğu devletten borç istiyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Çiftçinin zor durumundan yararlanıp yüksek faizli kredi veriyorsunuz. Aslında, bir nevi tefecilik yapıyorsunuz.

Taban fiyat uygulaması başlatılmalıdır. Daldaki altının pazarda pula dönmemesi için taban fiyatı belirlenmelidir. Üreticinin zararı karşılanmalıdır. Sulama sorunu çözülmelidir. Verimin ve kalitenin artması için sulama şarttır. Bunun için Hükümet gerekli çalışmayı yapmalı ve bazı bölgelerdeki kanalizasyon suyuna olan mahkûmiyete bir an evvel son vermelidir. Kayısının endüstriyel üretim süreci desteklenmeli, bu amaçla tesis kurulmalıdır.

Değerli arkadaşlar, üreticiye vergisiz mazot verilmelidir. Dünyanın en pahalı mazotunu tüketmenin bedelini iliklerinde hisseden üreticinin sırtındaki devlet yükü, vergi kamburu kaldırılmalıdır. Kayısının üretim ve pazarlama

sürecini takip eden, düzenleyen özerk bir kurum oluşturulmalıdır. Böylelikle kayısı piyasanın, tefecinin insafından kurtulmuş olacaktır.

Bu basit önlemler ve desteklerle Malatya'da kayısı sorunu diye bir şey kalmayacaktır. Üretici alınının terinin karşılığını alacaktır. Ama bu basit önlemler, sizin için çok basit olduğu için bunları yapmayacaksınız. Sizin daha büyük projeleriniz var. IMF'ye 5 milyar dolar borç verirsiniz ama Malatya üreticisine 5 bin lira veremezsiniz. Suriye'deki savaşı ölümüne desteklersiniz ama kayısıyı desteklemezsiniz. Pırlantadan vergiyi kaldırırınız ama mazota vergi üstüne vergi vurursunuz. Almadığınız doğal gazın parasını ödersiniz ama kayısı alımı yapmazsınız. Ankara'dan Lazkiye'ye silah yolu yaparsınız ama Karakaya Barajı'ndan Battalgazi'ye su yolu yapmazsınız. Kürecik'te emperyalizme hizmet tesisi kurarsınız ama Malatya'ya kayısı işletme tesisi kuramazsınız. Seçim gelince canım cicim kayısı dersiniz ama seçimden sonra kayısıyı sadece ve sadece yiyerek desteklersiniz.

Sizin büyük projeleriniz, büyük hedefleriniz var. O projeler, o hedefler o kadar büyük ki içinde Malatya, Türkiye bile kayboluyor. Kayısı üreticisi mikroskopla bile gözükmüyor.

Bu dileklerle kayısıya destek verilmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ağbaba.

Gündem dışı üçüncü söz, 2012 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavı sonucuna göre yapılan öğretmen atamaları hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Alim Işık'a aittir.

Buyurun Sayın Işık.

Süreniz beş dakika.

3.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, 2012 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavı sonucuna göre yapılan öğretmen atamalarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİM IŞIK (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle 24'üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi 7-8 Temmuz 2012 tarihlerinde lisans mezunları için yapılan KPSS 2012 hakkında medya organları aracılığıyla kamuoyuna yansıyan, genel kültür ve eğitim bilimleri alanlarındaki soruların sızdırıldığı iddiaları, bu sınava giren milyonlarca gencimiz ve aileleri başta olmak üzere, tüm milletimizi ciddi anlamda endişeye sevk etmiştir ve ÖSYM'yi bir kez daha tartışmaların odağına yerleştirmiştir.

Anılan sınavın ilk günü Dicle Haber Ajansı ve Beyaz Kalem Yayıncılık tarafından İnternet sitelerinden deneme sınavı formatında yayınlanan bazı soruların sınav öncesinde çalındığı iddialarına karşılık, ÖSYM Başkanı tarafından aynı gün ve hiçbir inceleme ya da soruşturmaya gerek duyulmadan kamuoyuna yapılan "Soruların sınava giren aday veya adayların hafızasında tutarak bazı yayın organlarına servis edildiği, sonradan zihinde tamamlanmış sorulardan oluştuğu görülmüştür." şeklindeki iddiaları örtbas etmeye yönelik açıklamaları da ne yazık ki endişeleri derinleştirmiştir. Tam aksine, aynı gün saat 21.48'de anılan haber ajansı tarafından yayınlanan genel kültür yetenek testi ile eğitim bilimleri testine ait tüm sorularla, 11 Temmuz tarihinde ÖSYM tarafından yayınlanan master kitapçığındaki soruların dizilişinin ve cevap şıklarının bire bir aynı olması, bu sınavdaki bazı soruların önceden sızdırıldığının kanıtı olmuştur.

Nitekim, daha sonra ÖSYM tarafından açıklanan sınav sonuçları ve bu sınavda en başarılı iller sıralamasına giren iller, sınavla ilgili iddiaları doğrular şekilde olmuştur. Anılan sınava ilişkin soruların sızdırıldığı ve bazı illerde satıldığı yönündeki ciddi iddialar soruşturulup açıklığa kavuşturulmadan Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 10 Eylül 2012 günü yapılan öğretmen atamaları yeni birçok sorunu ve mağduriyeti de beraberinde getirmiştir. İlan edilen 40 bin kontenjanın yaklaşık 4 bin adedi boş kalmış, daha sonra boş kalan bu kontenjanlara ek atamalar gerçekleştirilmiştir.

Şimdi, Sayın Milli Eğitim Bakanına buradan sormak istiyorum: Bu şaibeli sınava göre yaptığınız öğretmen atamaları için size sinmiş midir? Gerekli ayıklamalar yapılmadan gerçekleştirilen atamalarla mağdur edilen ve hakkıyla yüksek puanlar aldıkları hâlde hiç atanamayan ya da daha iyi yerlere atanacakken mağdur edilen adayların haklarını nasıl korumayı düşünüyorsunuz? Bu tür soruları çoğaltmak mümkündür ancak bu atamalarda hakkıyla görev almış binlerce öğretmen de şaibe altında kalmış ve yeterince sevinememiştir.

Diğer yandan, bazı branşlarda kontenjanlar boş kalırken ihtiyaç olduğu gerekçesiyle mezun edilen sınıf öğretmenlerinin birçoğu bu atamalarda açıkta kalmış, 2000 yılından beri neredeyse hiç kontenjan ayrılmayan teknik öğretmenler yine atanamamıştır. Bir yandan mesleki eğitime özendirilmeye çalışan Bakanlık, diğer yandan bu öğrencileri eğitecek meslek öğretmenlerini unutmuştur.

Tüm bunlar yetmiyormuş gibi bir de hiçbir hazırlık yapılmadan alıncaya uygulamaya konulan 4+4+4 eğitim sistemiyle bazı alanlarda ortaya çıkan öğretmen fazlalığının eritilmesi amacıyla yapılan alan değişimi uygulamasıyla birçok branş öğretmenin hakkı yenmiş, okullar ve öğretmenler âdeta bir kaosu içine itilmiştir. Öğretmenler arasında ortaya çıkan statü ve maaş farklılıkları giderek büyümüş ve ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Bu nasıl bir planlamadır ve nasıl uygulamadır? Gerçekten bunu iyi irdelemek gerekir.

Bir yandan, ilgili soru önergemize cevaben Millî Eğitim Bakanlığı tarafından eylül ayında verilen resmî cevapta, toplam 144.272 öğretmen ihtiyacının bulunduğu söylenecek, diğer yandan fen ve teknoloji, matematik, sosyal bilgiler ve Türkçe branşları dışında hiçbir alanda ihtiyacın olmadığı belirtilecek, diğer taraftan geçen yıl ikinci dönemde yaklaşık 55 bin öğretmenin ücretli öğretmen olarak görev yaptığı ifade edilecek, diğer taraftan sınıflar birleştirilerek eğitim verilmeye çalışılacak, öbür taraftan da öğretmenler kadro yetersizliği nedeniyle atanamayacaklar.

Bunlar yetmiyormuş gibi, son günlerde, Sayın Bakanın atama isteyen öğretmenleri Eminönü Camisi'nin önünde yem bekleyen güvercinlere benzetmesiye ayrı bir talihsizliktir. Kendisini özür dilemeye davet ediyorum. Derhâl ek öğretmen ataması yapılmalı ve bu mağduriyetler sona erdirilmelidir.

Son olarak da fen-edebiyat fakültesi mezunlarının formasyon çilesi sona erdirilmeli ve bir çözüm bulunmalıdır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Işık.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır...

NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Sayın Başkan, söz talepleri var.

REŞAT DOĞRU (Tokat) - Sayın Başkanım, kısa söz taleplerimiz var.

BAŞKAN - Evet, sisteme girmiş arkadaşlarımıza sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Erdemir...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Aykan Erdemir'in, yeni yasama yılına ilişkin açıklaması

AYKAN ERDEMİR (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi yeni yasama yılında toplumsal uzlaşma ve çözümün adresi olmasını yürekten dilediğimiz yüce Meclisin değerli üyelerini başarılı ve üretken bir dönem geçirmeleri temennisiyle selamlıyorum.

Gelin, yeni yasama yılında yüce Meclisimizi çatışmanın değil uzlaşmanın, savaşın değil barışın, kibrin değil tevazunun, nefretin değil anlayışın, kaba kuvvetin değil nezaketin, ayrışmanın değil bütünleşmenin, dayatmanın değil müzakerenin, umutsuzluğun değil umudun, geçmişin değil geleceğin Meclisi yapalım.

Saygılarımla. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdemir.

Sayın Tanal...

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, destek kredisi uygulamaları nedeniyle çiftçilerin mağdur olduklarına ve bu mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçilerimizin sesini Hükümet yetkililerine duyuruncaya kadar aynı soruyu her gün tekrar edeceğim.

Şanlıurfa, Aksaray ve Diyarbakır illerimizde 2011 yılı hububat desteklemelerine bloke konulmuştur. Bu sebeple çiftçilerimiz mağdur olmuştur. Bu mağduriyete Sayın Bakanın son vermesini talep ediyoruz.

İki: Geçtiğimiz yıllarda desteklerini alan çiftçilerimizin incelemeler neticesinde almış oldukları miktarın faiziyle birlikte iade edilmesi de istenmektedir. Bu, iade edilse bile 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 23'üncü maddesi uyarınca beş yıl süreyle destekleme programından yararlandırılmamaktadır. Bu mağduriyete son verilmesini talep ediyorum. Son iki yıldır ürünlerinde zarar eden çiftçilerimiz son yaşanan müstahsil makbuzlarıyla birlikte darbe almış ve borcunu ödeyebilmek için bankaların yolunu tutmuştur. Bu nedenle, son günlerde bankalardan kredi alan çiftçilerimiz borcunu ödeyememektedir.

Hükümet yetkililerinin bunu dikkate almasını arz ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Serindağ...

3.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, Gaziantep esnafının ve üreticisinin zor durumda olduğuna ve bu mağduriyetlerini giderecek önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de yeni yasama yılının hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, Antep fıstığı Gaziantep için çok önemli bir üründür. Geçen sene 12 liraya satılan kırmızı kuru kabuklu fıstık bu sene 7-8 liraya satılmamaktadır. Pamuk geçen seneye göre yüzde 20 daha az fiyatla satılmaktadır, üstelik alıcısı da yoktur. Üzüm geçen sene 120 kuruşa satılıyorken, üretici 120 kuruşa üzüm satarken bu sene 40-45 kuruşa satmaktadır çünkü geçen sene üzüm ihraç edilebiliyordu, şimdi üzüm ihracatı yoktur.

Gaziantep'te küçük esnaf perişandır. Suriye olayları esnafı perişan etmiştir. Bu nedenle, yüce Meclisin mutlaka Gaziantep esnafının ve üreticisinin mağduriyetini giderecek önlemler almasını Hükümete tavsiye etmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Doğru...

4.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, yeni yasama yılının hayırlı olmasını dilediğine, 1 Ekim Dünya Çocuklar Günü'ne ve çocukları sigara, alkol, uyuşturucu ve İnternet bağımlılığından korumak gerektiğine ilişkin açıklaması

REŞAT DOĞRU (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yeni yasama yılının ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ederim.

1 Ekim Dünya Çocuklar Gününü kutluyorum. Çocuklarımız geleceğimiz, her şeyimizdir. Onların daha iyi şartlarda yetişmesi, güvenli bir ülkede yaşamaları bizim görevimizdir. Çocuklarımıza, geleceğimize umutla bakan bir Türkiye bırakmalıyız.

Önümüzdeki yıllarda bütün ailelerin önüne gelecek olan bağımlılık konusuna dikkat çekmek istiyorum. Ülkemizde sigara, alkol, uyuşturucu bağımlılığı gün geçtikçe artıyor. Çocuklarımızı bunlardan korumak için gerekli tedbiri almak mecburiyetindediriz.

Bir ikinci konu da, çocuklardaki İnternet bağımlılığı konusudur. İnternet bağımlılığı da gün geçtikçe artmaktadır. Çocukların başarısızlıklarının en büyük sebeplerinin başında İnternet oyunları ve İnternet bağımlılığı gelmektedir.

Meclisimizin bu yönde olarak çalışmalar yapmasını bekliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Doğru.

Sayın Özcan...

5.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu'da gübreden elektrik üretme amaçlı tesis kurmak isteyen firmaya ilişkin açıklama-

si

TANJU ÖZCAN (Bolu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, benim seçim bölgem olan Bolu'da, bir firma EPDK'dan yetki belgesi alarak -Çin ortaklı bir firma- bir süredir gübreden elektrik üretme amaçlı bir tesis kurma arayışında. Yalnız, buna ilişkin Bolu'da çok ciddi bir direniş var. Sebebi de şu: Yapılmak istenen tesis yerleşim bölgeleri içine yapılmak isteniyor. Dolayısıyla, böyle bir tesisin koku, çevreye vereceği zarar ve yer altı sularına vereceği zarar konusunda kimse kimseyi aydınlatamaz durumda. Bu tesisin henüz Türkiye'de örneği de yok, yurt dışında birkaç yerde yapılmış; incelediğimizde, hepsi yerleşim yerlerinin oldukça dışına yapılmış ve çok ciddi kurullarla ruhsat kendilerine verilmiş. Ancak Bolu Valiliği böyle bir tesisle ilgili "ÇED raporuna gerek yoktur." şeklinde bir cevap vermiş firmaya. Bir ÇED raporu dahi istenemiyor bu firmadan. Bu firmanın AKP'nin üst düzey yöneticilerinden birisinin yakınının, yeğenlerinin firması olduğu yönünde yaygın bir rivayet var. Sayın Bakana sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Özcan.

Sayın Yeniçeri...

6.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, yeni yasama yılına ilişkin açıklaması

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni yasama yılının yüce Türk milletine, Türk İslam dünyasına ve bütün insanlığa barış getirecek çalışmalar yapmasını diliyorum.

Umuyorum ki yüce Meclis barışı sağlayan, terörü kahrederek yok eden, insanlığı yücelten, milletimizin refahını artıran yasalar çıkarır ve kararları alır.

Yine umuyor ve diliyorum ki yapılan çalışmalar, fitnenin olduğu yere kardeşliği, hukuksuzluğun olduğu yere adaleti, yoksulluğun olduğu yere zenginliği, zulmün olduğu yere merhameti, acımasızlığın olduğu yere insafı götürür.

Yeni yasama yılında herkese sağlık ve başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Yeniçeri.

Sayın Demiröz...

7.- Bursa Milletvekili İlhan Demiröz'ün, 2012 yılında yapılan ahududu ithaliyle ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bir gün Bakanlar Kurulu sıralarında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanını görmek dileğiyle sormak istiyorum.

Bursa merkez köylerimizde -Gözede, Alaçam, Kızık köylerinde- Türkiye üretiminin yüzde 80'i olan, ahududu üretimi yapılmaktadır. 2011 yılında 4-4,5 TL/kilogram olarak satışa sunulan ahududu bu yıl, 2012 yılında dalında kaldığı gibi 1-1,5 TL/kilogramdan alıcı buldu.

Sorum şudur: 2012 yılında hangi ülkelerden, ne kadar, hangi aylarda, kaç TL'ye ahududu ithal edildi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Demiröz.

Sayın Dağoğlu...

8.- İstanbul Milletvekili Türkan Dağoğlu'nun, çocuklara aydınlık bir gelecek bırakmak için tüm ulusların dayanışma içinde olması ve sivil toplum kuruluşlarının uzmanlığından yararlanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

TÜRKAN DAĞOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkelerin geleceklerinin inşasında çocukların rolü yadsınamaz. Özgür ve evrensel değerleri benimsemiş olan çocukların, yarının karar alıcı pozisyonlarına geldiklerinde ülkeler ve hatta kıtalar arasındaki sınırları aşacaklarına inanıyorum.

Günümüzde çocuk işçiliği, bebek ölümleri, yoksulluk, aile içi şiddet, okullaşma oranları ve savaşlar gibi birçok sorun dünya çocuklarının refahını doğrudan etkilemekte, dünyaya çocuk masumiyetiyle bakmalarını önlemektedir. Bir çiçek gibi bakım ve ilgi bekleyen ve insan neslinin devamını sağlayacak olan çocuklarımızın önünde pespembe bir tablo yok. Türk Neonatoloji Derneğinin Başkanı olarak onlara aydınlık yarınlar bırakmanın, tüm ulusların dayanışma içinde ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının da uzmanlığıyla gerçekleştireceği bir hedef olmasını canıgönülden temenni ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Işık...

9.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın, yeni deprem riski haritasına göre en riskli bölge olarak görülen Erzincan'da kamu binalarının, özellikle hastane binasının güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHARREM IŞIK (Erzincan) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, biliyorsunuz yeni bir deprem risk haritası açıklandı. Burada, açıklanan haritada Erzincan yine en riskli bölge olarak görüldü. Erzincan'da özellikle bir hastanemiz, araştırma hastanesi ve devlet hastanemiz var. Devlet hastanemizin kapanması gündemde, bir yatırım yapılmadığı için.

Ayrıca, yeni yapılan üniversite alanının yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Köylerimize 92 depreminden sonra hiçbir araştırma, çalışma yapılmadı. Bununla ilgili ciddi çalışma yapılması gerektiği konusunda fikirlerimizi söylüyoruz. Bu konuda, Erzincan'ın deprem risk haritasının yeniden gözden geçirilerek, kamu binalarının da yeniden gözden geçirilerek ve en önemlisi de 92'de yaşanan hastane yokluğundan dolayı çekilen zorlukların yaşanmaması için hastanemizin güçlendirilerek devam etmesini istiyoruz.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Işık.

Sayın Şandır...

10.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin'deki kayısı üreticilerinin de zor durumda olduğuna ve kayısı üreticilerine destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ŞANDIR (Mersin)- Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Veli Ağbaba'nın ifade ettiği gibi kayısı üreticileri gerçekten zorda ama yalnız Malatya'da değil, Mersin'de de zorda.

Kayısı bize ait bir ürün yani ülkemizin -bir anlamda- millî bir ürünü; korunması gerekir, desteklenmesi gerekir. Kayısı üreticileri, şeftali üreticileri, narenciye üreticileri maalesef her sene bir sebepten dolayı zarar etmektedir ve bahçelerini kesmek durumunda kalmaktadırlar.

Mersin'in Mut ilçesinde kayısı üreticileri gerçekten toprağı altına dönüştürmekteler. Bu insanları desteklemek gerekiyor. Hükümetten, kayısı üreticilerine destek vermesini, özellikle de pazarlama desteği vermesini talep ediyorum.

Söz verdiğiniz için size de teşekkür ederim Sayın Başkan, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim, Sayın Şandır.

Başka söz isteyen arkadaşlarımız da var, onlardan özür diliyoruz, 10 kişiye söz veriyoruz.

Dolayısıyla, şimdi gündeme geçiyorum ve Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü ve 19 milletvekilinin, Ergene Nehri'ndeki kirliliğin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yıldız dağlarından doğup Meriç nehrine kadar yaklaşık 300 km boyunca bütün Trakya'yı kateden Ergene nehri son yıllarda giderek artan yoğun kirliliği sebebiyle sürekli gündeme gelmektedir. Tekirdağ, Kırklareli, Edirne illeri ve bunlara bağlı ilçelere ait yerleşim alanlarını kapsayan bölgede yer alan Ergene nehrinin çevresinde 1 milyonu aşkın insan yaşamaktadır. Yine, Trakya bölgesinde sanayileşmenin en yoğun olduğu bölge burasıdır. 90'lı yıllarda kirlenmenin arttığı uzmanlarca tespit edilen Ergene nehrinin bugün itibarıyla yararlı kullanımı ortadan kalktığı gibi telafisi mümkün olmayan zararlara yol açmıştır. Nehrin su kalitesi ise "çok kirli su" olan hiçbir durumda kullanılmayacak 4. Sınıf su niteliğindedir. Ergene'de kurşun, cıva, kadmiyum, kobalt, bakır, gibi ağır metaller ve arsenik gibi sayısız kimyasal maddeler de tespit edilmiştir. Binden fazla fabrikanın çevrelediği Trakya'ya hayat veren Ergene nehri, artık kendi renginde akmadığı gibi zehir saçmaktadır.

Dolayısıyla, sorun sadece su kirliliği değildir. Toprak ve o toprakta yaşayan canlılar su kirliliğinden payını almaktadır. Kirlilik nedeniyle çevrede kanser vakalarının arttığı ve ölümler yaşandığı bilimsel araştırmalarla ortaya çıkmıştır. Bölgede tarım çok önemli olup yörede en fazla ekilen ürünler buğday, ayçiçeği, pirinç, şekerpancarı, mısır, çeltik, kabak çekirdeği ve sebzedir. Tarım da bu kirlilikten yoğun olarak etkilenmektedir. Tüm Türkiye'nin ayçiçeği üretiminin yüzde 63'ü, pirinç üretiminin yüzde 44'ü, buğdayın yüzde 10'unun bu bölgede gerçekleştiği düşünüldüğünde sorunun sadece Trakya'nın sorunu olmadığı da anlaşılacaktır.

Ergene nehri kirliliği üzerinde, siyasiler, bilim adamları, uzmanlar, sivil toplum kuruluşları aynı uyarıları yapmakta ve acilen önlem alınmasını sürekli dile getirmektedir. Konu siyasetin ve siyasi bakışın dışında bir konudur. Bölgede yaşayan ve kirlilikten etkilenen insanlarımızın ve çocuklarımızın hangi siyasi partili oldukları hiç önemli değildir. Yöneticilik ve devlet adamlığı budur. Ancak başta Başbakan Erdoğan olmak üzere Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Ergene konusunda yaptıkları açıklamalarda kamuoyunu yanıltarak Ergene nehri üzerindeki tüm belediyelerin CHP'li olduğunu iddia ederek kirlilikten dolayı CHP'li belediyeleri suçlamaktadırlar. Fakat bölgede yer alan belediyeler farklı partilerden olmakla birlikte, sorun çok su kullanımına dayalı hızlı ve kontrolsüz sanayidir. Bunun kirlilikten başka bir sonucu da Trakya'nın yeraltı sularını da tüketmesidir. (450 m seviyesinde) Durum bu kadar vahimken soruna ayrımcılık yaparak yaklaşmak bu derece vahim tablodan siyasi rant sağlamak kabul edilmez bir davranıştır.

Konunun daha etkin, bilimsel ve çağdaş çalışmalarla ele alınması gerekmektedir. Bu sebeple başta Trakya olmak üzere Türkiye için de önemi büyük olan Ergene nehrindeki kirlilik siyasi malzeme yapılmayacak kadar ciddi bir yaradır.

Bu nedenlerden ötürü, Ergene nehrindeki kirliliğin boyutlarını tüm yönleriyle ortaya koymak ve alınabilecek önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını saygıyla arz ederiz.

- 1) Emre Köprülü (Tekirdağ)
- 2) Recep Gürkan (Edirne)
- 3) Kemal Değirmendereli (Edirne)
- 4) Osman Aydın (Aydın)
- 5) Faik Öztrak (Tekirdağ)
- 6) Ali Sarıbaş (Çanakkale)
- 7) Turgut Dibek (Kırklareli)
- 8) Mahmut Tanal (İstanbul)
- 9) Candan Yüceer (Tekirdağ)
- 10) Mustafa Serdar Soydan (Çanakkale)
- 11) Gürkut Acar (Antalya)
- 12) Veli Ağbaba (Malatya)
- 13) Erdal Aksünger (İzmir)
- 14) Muharrem Işık (Erzincan)
- 15) Namık Havutça (Balıkesir)
- 16) Mustafa Sezgin Tanrıkulu (İstanbul)
- 17) Ahmet İhsan Kalkavan (Samsun)
- 18) Selahattin Karahmetoğlu (Giresun)
- 19) Durdu Özbolat (Kahramanmaraş)
- 20) Rahmi Aşkın Türeli (İzmir)

2.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane ve 21 milletvekilinin, 2000 yılındaki "Hayata Dönüş" olarak adlandırılan operasyonların gerçek boyutlarının ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

19 Aralık 2000 tarihinde "Hayata Dönüş" olarak adlandırılan ve onlarca tutuklunun ölümü ile sonuçlanan cezaevleri operasyonlarının asıl sorumlularının bulunması; planlayanlar, yönetenler ve bizzat katılanlar hakkında soruşturma açılarak bu kişilerin yargı önüne çıkarılması ve operasyonların gerçek boyutlarının bütün açıklığıyla kamuoyu ile paylaşılması için Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz

- 1) Mülkiye Birtane (Kars)
- 2) Pervin Buldan (Iğdır)
- 3) Hasip Kaplan (Şırnak)
- 4) Sırrı Sakık (Muş)
- 5) Murat Bozlak (Adana)
- 6) Halil Aksoy (Ağrı)
- 7) Ayla Akat (Batman)
- 8) İdris Baluken (Bingöl)
- 9) Hüsamettin Zenderlioğlu (Bitlis)
- 10) Emine Ayna (Diyarbakır)
- 11) Nursel Aydoğan (Diyarbakır)
- 12) Altan Tan (Diyarbakır)
- 13) Adil Kurt (Hakkâri)
- 14) Esat Canan (Hakkâri)
- 15) Sırrı Süreyya Önder (İstanbul)
- 16) Sebahat Tuncel (İstanbul)
- 17) Erol Dora (Mardin)
- 18) Ertuğrul Kürkcü (Mersin)
- 19) Demir Çelik (Muş)
- 20) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
- 21) Nazmi Gür (Van)
- 22) Özdal Üçer (Van)

Gerekeçe:

"Hayata Dönüş" olarak adlandırılan cezaevleri operasyonları ile ilgili adil bir yargılama süreci işlemediği gibi, asıl sorumlular hakkında tek bir dava bile açılmamıştır. Üzerinden 11 yıl geçmesine rağmen, aydınlatılmamış olan bu olaylarla ilgili son olarak, Bayrampaşa Cezaevine yönelik olan kısmında, olay yeri tutanağındaki imzaların sahte olduğu ortaya çıkmış, bu durum dikkatleri yeniden bu operasyonlara çekmiştir. 12 mahkûmun öldüğü, 77 mahkûmun yaralandığı Bayrampaşa Cezaevindeki olaylarda, mahkûmların birbirlerine ateş ederek, birbirlerini yakarak öldürdükleri öne sürülüyordu. Üstelik mahkûmlar, imzaların sahte olduğu bu tutanak doğrultusunda yargılanmış, olayların gerçek boyutlarını ortaya koyan belgeler bulunmasına rağmen bunlar önemsenmemiştir. Son gelişmelere bakıldığında, başından beri yargı süreci geciken ve adaletin yerini bulmadığı ilgili davaların, gerçek olmayan belgeler ve ifadeler üzerinden yürütülmüş olduğu anlaşılmaktadır.

F tipi cezaevlerini hayata geçirmek için 19-22 Aralık 2000 tarihinde cezaevlerinde gerçekleştirilen "Hayata Dönüş" operasyonu, katliam derecesine varacak bir boyutta neticelenmişti. 20 cezaevine yapılan operasyonlar sonucunda 30 kişi, sonrasında ise açlık grevlerinde 120 tutuklu daha hayatını kaybetmişti. Operasyon sırasında meydana gelen olaylardan daha çok tutuklu ve hükümlüler sorumlu tutulmuş, haklarında açılan davalar kısa sürede neticelendirilmiş ve cezalar verilmişti. Oysa operasyon talimatının kimler tarafından verildiği, nasıl planlandığı ve müdahaleyi yapan kolluk kuvvetlerinin kimlerin komutasında hareket ettiği açıktı. Ancak davalarda bu sorumluların isimleri gizlenmiş, müdahalenin kimler tarafından yapıldığı olay yeri tutanaklarında ya yazılmamış ya da yanlış sicil numaraları yazılmıştır. Olaylar sırasında hayatını kaybeden Uzman Çavuş Nurettin Kurt'un da tutuklular tarafından vurulduğu açıklanmış, otopside ise ölüme yol açan yaralanmaya "yüksek kinetik enerjili bir silahın" sebep olduğu belirlenmişti. Aynı şekilde raporda, ölüme yol açan silahın, sadece Kalashnikof ya da G-3 piyade tüfeği olabileceği belirtilmişti.

Yine olaylarda, tutukluların koşullarda bulunan piknik tüplerini, kolluk kuvvetlerine karşı patlayıcı olarak kullandığı ileri sürülmüştü. Yapılan incelemede koşullardaki bütün tüplerin boş, çizilmemiş ve **issiz olduğu** saptanmıştı. Üstelik bu asılsız olduğu tespit edilen iddialar neticesinde, cezaevlerinde merkezi mutfak sistemine geçilmiş, bu da cezaevlerinde yeni bir hak ihlalleri zinciri oluşturmuştur. Dönemin Adalet Bakanı tarafından, hayatını kaybeden tutukluların, askerlerle çatışmaya girdiği ve bazı ölümlerin ise tutuklular arasındaki çatışmadan çıktığı ileri sürülmüş olursa da, adli tıp uzmanlarının raporları bu iddialarının asılsız olduğunu ortaya koymuştu. Raporlara göre, koşullardan ateş edilmemiş, öldürücü dozun üzerinde gaz bombası kullanıldığı belirtilmişti.

Kadın tutukluların ise güvenlik görevlilerinin kullandığı göz yaşartıcı ve gaz bombalarının çıkardığı yangında öldükleri belirlenmişti. Adli tıp uzmanlarının raporunda, yanarak ölen kadınların giysi parçaları ve ciltlerinde yanıcı olan solvent maddelerinin bulunduğu tespit edildiği öne sürülmüştü. Kömüre dönmüş koşullarda yapılan aramalarda silah bulunmadığı da açıklanmıştı. Bilirkişi raporunda ayrıca tutukluların bulunduğu taraftan güvenlik görevlilerinin bulunduğu yöne doğru ateş açılmadığı, atışların dışarıdan içeriye doğru yapıldığı belirtilmişti.

Müdahil avukatlar, işkence ve zalimane davranış suçlarında, suçun insanlığın ortak değerlerine karşı işlenmiş olması açısından, zamanaşımının işlemeyeceğini belirtmişlerse de davanın sonucu değişmemiştir. Ayrıca Operasyonu planlayanlar, yönetenler ve bizzat katılanlar hakkında soruşturma dahi açılmamıştır. Kamuoyu baskısını gidermek amacı ile ancak operasyon sırasında ihtiyat görevinde bulunan bir kısım asker ve görevli hakkında göstermelik davalar açılmıştır. Katliamın üstü örtülerek unutturulmaya çalışılsa da, operasyonun açığa çıkmış ve çıkmakta olan boyutları, yaşananların bir hukuk skandalı olduğunu göstermektedir. Son olarak ortaya Bayrampaşa Cezaevi ile ilgili ortaya çıkan gelişmeler de göz önünde bulundurularak, sorumlulardan tek bir kişinin dahi ceza almadığı; mağdurların ve kamu vicdanını kanatmaya devan eden "Hayata Dönüş Operasyonu"nun üzerine cesaretle ve kararlılıkla gidilmesi için meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

3.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve 24 milletvekilinin, elektrik enerjisi alanında yanlış uygulanan politikalar nedeniyle yaşanan sıkıntıların, hidroelektrik santrali projeleri ve Oymapınar Hidroelektrik Santrali'nin durumunun ve özelleştirme uygulamalarının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'nin elektrik enerjisi alanında yanlış uygulanan politikalar nedeniyle yaşadığı sıkıntılar, hidroelektrik santrali projeleri ve Eti Alüminyum A.Ş. özelleştirmesi kapsamında bedelsiz verilen Oymapınar Hidroelektrik Santrali'nin durumunun araştırılması, verimli ve ulusal bir enerji politikasının oluşturulmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

1) Gürkut Acar	(Antalya)
2) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
3) Veli Ağbaba	(Malatya)
4) Aytun Çıray	(İzmir)
5) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
6) Erdal Aksünger	(İzmir)
7) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
8) Muharrem Işık	(Erzincan)

9) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
10) Namık Havutça	(Balıkesir)
11) Selahattin Karahmetoğlu	(Giresun)
12) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)
13) Mehmet Ali Susam	(İzmir)
14) Durdu Özbolat	(Kahramanmaraş)
15) Rahmi Aşkın Türeli	(İzmir)
16) Osman Kaptan	(Antalya)
17) İhsan Özkes	(İstanbul)
18) Doğan Şafak	(Niğde)
19) Mahmut Tanal	(İstanbul)
20) Dilek Akağün Yılmaz	(Uşak)
21) Ahmet Toptaş	(Afyonkarahisar)
22) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
23) Turgut Dibek	(Kırklareli)
24) Hürşit Güneş	(Kocaeli)
25) Ali İhsan Köktürk	(Zonguldak)

Gerekçe:

Türkiye ekonomisinin sağlıklı büyümesi ve istihdam yaratabilmesi için enerji girdi maliyetlerini düşürmesi önemli bir zorunluluktur. Ancak, girdilerin düşürülmesi bir yana, enerji ithalatı nedeniyle Türkiye'nin dış ticaret açığı ekonomiyi krize sokacak boyutlara çıkmaktadır.

Enerji alanının başta elektrik olmak üzere serbest piyasaya açılması, kamunun bu alana yatırım yapmasının yasaklanması, 10 yıllık dönemde Türkiye'nin lehine sonuçlar doğurmamıştır. Fiyat istikrarı ve arz güvenliği sağlanamamış, gerekli yatırımlar gerçekleştirilememiş, Türkiye'nin elektrikte yabancı kaynaklara bağımlılık oranı azaltılamamıştır. Türkiye doğalgaza bağımlı elektrik üretimini sürdürmektedir. Doğalgaz anlaşmaları da "gizlilik" gerekçesiyle kamuoyundan ve TBMM'den gizlenmekte, başka ülkelerde yöneticiler bu anlaşmalar nedeniyle yargılanırken, Türk halkı anlaşmalarda kendi aleyhine bir hüküm bulunup bulunmadığını öğrenememektedir.

Bu temel yanlışların yanı sıra özelleştirme uygulamaları nedeniyle de Türkiye'nin kaynakları verimli ve halkın yararına kullanılamamaktadır. Türkiye'nin en büyük barajlarından biri olan ve Manavgat Irmağı üzerinde kurulu Oymapınar Barajı, 305 milyon dolarlık Seydişehir Eti Alüminyum Özelleştirmesi kapsamında bedelsiz verilmiştir. Danıştay, bu durum nedeniyle özelleştirme işlemini iptal etmesine karşın, Hükümet, Danıştay kararını uygulamak yerine, fabrika ve barajı geri alabilmek için asliye ticaret mahkemesine başvurmuştur.

Bu arada, Özelleştirme İdaresi, Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait bazı hidroelektrik santrallerinin işletme haklarının 49 yıllığına devrini öngören ihaleler yapmaktadır. Bu ihalelerde 1 megavatlık kurulu güç için 4-5 milyon dolar verilirken, 540 megavat kurulu güce sahip ve bu ihalelerde ortaya çıkan fiyatlarla 49 yıllık işletme bedeli 2 milyar doları aşan Oymapınar HES'in bedelsiz devri, kamu çıkarına aykırıdır. Ayrıca, bedelsiz olarak verilen Oymapınar HES üzerinden sisteme özelleştirme bedeli kadar elektrik satışı gerçekleşmiştir. Devlet bir anlamda, değeri 2 milyar doları aşmasına karşın bedava verdiği santralden parayla elektrik satın almıştır.

AKP'nin işbaşında olduğu 10 yıllık dönemde ithal kaynaklı elektrik üretiminin toplam elektrik üretimi içindeki payı azaltılamamıştır. Türkiye'nin kömür potansiyeli atıl bekletilip, ithal kömürle elektrik üretimi teşvik edilmiştir. Güneşten birçok ülke ciddi elektrik üretimi yaparken, Türkiye bu konuda hiçbir gelişme sağlayamamıştır. Türkiye, su dışındaki yenilenebilir kaynaklarını yeterli ve istenilen düzeyde değerlendirememiştir. Fiyat istikrarı sağlanamaması nedeniyle sürekli zamlar gündeme gelmiş, üreticimize, sanayicimize rekabet avantajı sağlayacak fiyatla elektrik sunulamamıştır. Kayıp kaçak oranlarının düşürülebilmesi nedeniyle faturasını düzenli ödeyen vatandaşa bir de kayıp kaçak bedeli yüklenmeye devam edilmiştir. Arz güvenliği konusunda ciddi riskler bulunmakta, özellikle yaz aylarında bazı bölgelerde kesintiler yaşanmaktadır.

Bu nedenlerle, elektrik üretimi konusunda yaşanan sorunlar ile özelleştirme uygulamalarının yol açtığı sorunların belirlenmesi, üreticilerimize, sanayicimize ve vatandaşımıza ucuz ve kesintisiz elektrik sağlamanın yolunu açacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla "Meclis araştırması" açılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler, gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

3.- Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporları (1/567) (S. Sayısı: 197) (*)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Komisyon raporu 197 sıra sayı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu tasarı İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında görüşülecektir. Bu nedenle, tasarı, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Tasarının tümü üzerinde Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Baluken. (BDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

BDP GRUBU ADINA İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 197 sıra sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı hakkında Barış ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, yeni yasama döneminin tüm ülkemize, memleketimize hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum. Mecliste kavga eden, tartışan, kıran, döken ve çözüm üretmeyen bir çalışma zemini yerine, yeni dönemde ülkenin gerçek sorunlarına cesurca yaklaşan, bu konuda kararlı irade ortaya koyan bir çalışma beklentimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, çalışma hayatı, mevcut hâliyle 1980 askerî darbe döneminden kalan, darbenin yasakçı ve otoriter zihniyetini taşıyan 2821 ve 2822 sayılı yasalarla düzenlenmektedir. Bu yasalar, özellikle çalışma hayatına ilişkin olarak çalışanlar nezdinde olması gereken pek çok hak gasbını içeren, örgütlenmenin önüne engeller koyan, grev hakkında "genel kamu yararı" gibi kapsamı belirsiz ve grevi engellemek için yoruma açık olan maddeleri barındırarak, çalışma hayatının dizaynını da 80 askerî darbesinin genel ruhu içerisinde ele almıştır.

Değişen ekonomik yapılar, gelişen örgütlenmeler, bilgiye erişimin kolaylaşması, darbe zihniyetini taşıyan söz konusu yasaların çalışma hayatı için artık engel teşkil ettiği konusunda toplumumuzda genel bir kanı uyandırmıştır.

Bununla birlikte, özellikle 2010 yılındaki referandumda ve yeni anayasa süreçlerinde toplu sözleşme, sendikal örgütlenme ve grev hakkının yeniden, daha özgürlükçü, daha fazla emekçiden yana bir şekilde yasalaştırılacağı sözlerini veren ve ileri demokrasi havariliği yapan AKP, önümüzdeki Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nı mevcut hâliyle Genel Kurula getirerek sendikal örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakkına ilişkin 80 askerî darbe döneminden kalan yasakçı zihniyetin devamı olan bir yaklaşımın da sahibi olduğunu tekrar tüm halkımıza göstermiştir. Gerek toplu sözleşme yapabilme şartlarındaki değişikliklerle gerekse sendikal özgürlüklerin kısıtlanmasıyla grev hakkının yok edilmeye çalışılmasıyla, Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı, hak ve özgürlük arayışlarına nefes aldırarak bir yana, 80 darbe ruhunun çalışma hayatı üzerindeki etkisinin devam etmesine de yol açacaktır. Oysaki hem referandum döneminde hem de yeni anayasa ile vadedilen sözleşme, grev ve örgütlenme özgürlüğü talepleri, toplumun büyük kesimi ve çalışanlar tarafından herkese sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı verilmesi, sendikaların kendi iç işleyişlerini, faaliyetlerini serbestçe düzenleyebilme yetkisi, kendi yöneticilerini serbestçe seçebilme hakkına sahip olması, çok düzeyli toplu pazarlık ve toplu sözleşme düzeninin kurulması, iş kolu barajı ve işletme barajının kaldırılması, iş yeri barajının düşürülmesi, toplu iş sözleşmesi önündeki engellerin kaldırılması, sendikaların çalışanların tümünü temsil eden örgütler olarak tanımlanması, grev yasakları ve bunun önündeki engellerin kaldırılması gibi örgütlenme özgürlüğünü içeren, toplu sözleşme yapmayı kolaylaştıran ve etkisini genişleten, grev hakkını işçinin yaptırım gücü ve doğal hakkı olarak gören temel bazı değerler üzerinden şekillenmekteydi.

(*) 197 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Değerli milletvekilleri, tüm bu süreçler içerisinde yeni anayasadaki talepler, referandumda verilen sözlere rağmen AKP'nin, genel olarak iş gücünü esnekleştirici yaklaşımlarla işsizler ordusu içerisinde az bir kısım dâhilinde nitelikli ucuz iş gücü yaratarak, özelleştirmelere tavan yaptırarak, zamlarla toplumdaki orta ve alt gelir seviyesine sahip toplumsal kesimleri -deyim yerindeyse- yok etmeye çalışarak Türkiye toplumunun siyasi ve ekonomik sürdürülebilir yaşamsallığına bir dinamit döşediğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu noktadan hareketle, AKP, emeğin sömürülmesi plan ve programları dâhilinde olan bir yasa tasarısı ile önümüzde durmaktadır.

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nı adıyla bile burada özgürce tartışmak gerekir çünkü özellikle, 19'uncu yüzyıldan itibaren işçilerin ve emekçilerin mücadelesiyle şekillenen çalışma hayatına giren sendika, grev ve toplu sözleşme tanımlamalarının bu yasanın adı belirlenirken bile özenle kullanılmadığı gibi bir gerçeklik var ortada. Oysaki, bizler, AKP'nin yeni bu tanımlamalarının salt tanımlama olmadığı, bunun yanı sıra ekonomik birtakım amaçları da içerdiğini biliyoruz.

AKP, özellikle Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'yla beraber sendikal özgürlüklerin kısıtlanması ve sendikal örgütlenmenin devlet denetimine alınması, grev hakkının aşındırılması yoluyla belli bir evreden sonra kullanılmamasını, sendikaların toplu sözleşme yapma yetkilerini elinden alarak sendikasız, örgütlenmemiş ve işveren karşısında güçsüz iş gücünü yaratmayı amaçlamaktadır.

AKP'nin demokrasiden anladığının bir tek Başbakanın kullandığı "ileri demokrasi" kavramı olduğunu ve bunun altının da yeterince doldurulmadığını bütün Türkiye halkı çok iyi biliyor. Özellikle endüstriyel hayatı ilgilendiren çalışma yaşamı endüstriyel demokrasi kavramı çerçevesinde değerlendirildiğinde, AKP'nin ileri demokrasininin Genel Kurula getirdiği bu yasa tasarısı kapsamında da demokrasiye uğramadığını açıkça ifade edebiliriz.

Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor ki, çalışma hayatında demokratik birtakım temelleri net olarak ortaya koymak gerekiyor. Burada üç sacayağından bahsetmek gerekir: Çalışma hayatında grev, toplu sözleşme ve örgütlenme özgürlüğü, çalışma hayatının hak ve özgürlük talepleri için olmazsa olmazlardır. Önümüze getirilen yasa tasarısı incelendiğinde, toplu sözleşme yapma yetkisinin barajlarla, yetki alma şartları ile binbir zorluğa tabi tutulduğu görülecektir. Aynı şekilde, örgütlenme özgürlüğü devlete bağımlı olma mecburiyeti olarak vücut bulmaktadır.

Son olarak ise grev hakkıyla ilgili ara buluculuk ve daha birçok engellemeyle imkânsız hâle getirilmektedir. Dolayısıyla, burada, genel olarak toplumsal sorunlara "ileri demokrasi" söylemiyle yaklaşan ancak bunun altını doldurmayan bir AKP pratiğinin, aynı şekilde çalışma hayatında da karşımıza çıktığını söyleyebiliriz.

Değerli milletvekilleri, önümüzde bulunan bu yasa tasarısının ilgili maddeleriyle sendikal örgütlenmenin aksamaya sebep olması kaçınılmazdır. Sendikaların yönetim kurullarının sayılarını bile belirleme amacıyla olan bir yasa tasarısının, sendikal örgütlenme ve sendikal özgürlükle bağdaşır hiçbir yanı yoktur. Halbuki gerek uluslararası normlar gerekse de sosyal devlet olmanın gereği, sendikal özgürlükler ve örgütlenmenin önünün açılmasına çalışma hayatı açısından vazgeçilmez olarak yaklaşmaktır.

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın bir başka düzenleme alanı ise, sendika kurma ve üye olma üzerine kuruludur. Bu alana ilişkin maddeler incelendiğinde amaçlanan, çalışanların geniş yelpazede örgütlenmelerine yönelik daraltıcı bir düzenlemeyi ortaya koymaktır. "Birden fazla sendikaya üye olmama" ibaresi, çalışanların daha güçlü bir şekilde toplu sözleşme masasına oturma şanslarının elinden alınmak istenmesidir.

Ayrıca, sendikaların işleyişleri ile belirlemeleri gereken teamüller kamu otoritesinin yetkisine bırakılarak sendikal özgürlüğün yerinde -deyim yerindeyse- yellerin esmesini sağlamayı getiren bir düzenlemeyle karşı karşıya olduğumuzu belirtmek gerekiyor. Sendikaya üye olma durumunun dar bir kapsamda ele alınması da çalışma hayatından, özellikle evde çalışanlar, stajyerler, çıraklar ve emekliler gibi pek çok çalışma alanını bu mücadeleden uzak tutmayı amaçladığını buradan söyleyebiliriz. Bu hâliyle bile, özellikle Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 sayılı, sendika özgürlüğünü düzenleyen Sözleşmesi'ne aykırı bir durumun varlığını belirtmek gerekiyor.

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nda yer alan ve "sendika" kavramını tanımlayan maddeyi incelediğimizde, sendika üyeleri ile sendika arasındaki ilişkinin emek süreçleri dışına taşamayacağı gibi bir kısıtlamayı görüyoruz. Çalışanı sırf emeğinden ibaret görmek ve böylece bir anlayışı devam ettirmek, bunu getiren bir kısıtlama talebini kabul etmek, çalışanın bir insan ve bir sosyal varlık olduğunu gözden kaçırmakla eş değerdir. Sendikalaşmanın bir sosyal ağı getirisi olduğu gerçekliğini dışlayan bu yaklaşımın "sendika" tanımıyla beraber burada kendini dışa vurduğunu görüyoruz.

Yine, söz konusu yasa tasarısı "federasyon" tanımını yasa dışına iterek tek konfederasyon mecburiyetini dayatmaktadır. Modern demokrasiler, sendikal örgütlenme noktasında özendirici yaklaşımlarda bulunurken Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı ile Türkiye'deki işçilerin dar ve kısıtlı bir alanda örgütlenme yapmaları için bir tasarının ortaya konduğunu söyleyebiliriz. Sendikaları emek sürecinden, çalışanları ise emeğinden ibaret görmek, yine sendikaları tek iş kolu mecburiyetine tabi kılp federasyon örgütlenmesini yok sayan bir anlayışla çalışma hayatına ilişkin modern bir yasa yapmanın mümkün olmadığını belirtmek gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, sendikalar, kamusal hizmet vermekle beraber hedef kitlesi ve mücadelesi itibarıyla sivil, içsel bir yapılanmayı da beraberinde getirir. Yani tüm kamuoyunu ilgilendiren ve etkileyen çalışmalarda bulunmakla beraber içinde bulundurduğu ve üyesi olan kişiler için mücadeleyi esas alır. Sendikaların işlevsel yapısı, sendikalara yönelik içsel denetim ağlarının geliştirilmesi yoluyla sağlıklı bir yapının ortaya çıkmasını sağlayabilir. Bu noktadan hareketle, Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı, üstü örtük yollarla, siyasi otorite denetiminin yanı sıra, yeminli mali müşavir denetimini de getirerek söz konusu etkin denetim kanallarının yollarını kapatmayı öngörmüş, daha çok, merkezî ve verimsiz denetim yollarının önünü açmayı öngörmüştür. Ayrıca, sendika şubelerinde de yeminli mali müşavir denetiminin

öngörülmesi sakıncalı bir duruma tekabül etmektedir. Çünkü sendikal hareketlerin en küçük biriminden genel merkezine kadar kendi içsel denetimlerini sağlayabilmeleri demokrasi kültürünün gereği ve ön koşuldur.

Özellikle, Barış ve Demokrasi Partisi olarak komisyon ve şerh aşamalarında da belirttiğimiz üzere, sendikaya üyelik ve üyelikten çıkma aşamalarında noter şartının kaldırılmasını olumlu bir adım olarak görmekteyiz. Fakat noter zorunluluğu yerine getirilen e-devlet sisteminin sakıncalarına da vurgu yapmak gerekiyor. Özellikle, insanlara hayata bakış açıları farklı sosyal varlıklar olarak yaklaşan e-devlet sisteminin ortaya çıkaracağı sakıncaları herhâlde hepimiz tahmin edebiliriz. Örneğin, belli bir zaman diliminde çalışır durumda iken, dünya görüşü belli bir tarafta olan sendikaya üye olan bir çalışan, söz konusu iş yerinden ayrıldıktan sonra sendikadan da ayrılmış olsa bile yeni bir iş yerine başvuruda e-devlet bilgileri yoluyla yeni iş başvurusu yaptığı iş yerinin sahibi tarafından önceki tarihlerde hangi sendikaya üye olduğu şeklinde bir incelemeye tabi tutulabilecektir. Bunun sosyal hayata yansımaları da bazı durumlarda iş gücü piyasasında ayrımcılık olarak vücut bulacaktır.

Belirttiğim üzere, insanların dünya görüşü sahibi ve sosyal varlıklar olduğu göz önüne alındığında e-devlet uygulamasının bu hâliyle beraberinde birçok sorunu getireceği açıktır. Bu durum, aynı zamanda işçi ve işveren arasındaki eşitsiz ilişki sebebiyle de birçok defa hayatın gizliliğinin ihlali olarak ortaya çıkabilme potansiyeline sahiptir.

Değerli milletvekilleri, söz konusu yasa tasarısı iş kolu ve işletme barajlarını yüksek oranlarda mecburi kılarak bazı iş kollarında hizmet veren sendikaların toplu sözleşme hakkını elinden alıp bazı iş kollarında da toplu sözleşme yapma yetkisini topyekûn kaldırmak istemektedir. Yasa tasarısı çalışma hayatını sosyal devlet olma gereğine ve uluslararası kurallara uyumlu bir şekilde düzenlemek amacı ile Genel Kurula indirilme amacını taşıyorsa, ya Uluslararası Çalışma Örgütü'nün önerdiği barajı komple kaldırma ya da gelişmiş endüstriyel demokrasiye sahip ülkelerde olduğu gibi binde 1'lik gibi sembolik temsilî bir oranla çıkmalıdır.

Burada önemle belirtilmesi gereken başka bir nokta ise 1 milyona yakın taşeron işçilerin durumudur. Taşeron işçilerin sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme hakları bulunmamaktadır. Modern çalışma yaşamının tüm dünyada en büyük bileşeni olan taşeron işçilerin söz konusu sendikal haklardan mahrum olması, çalışma yaşamı açısından, en hafif deyişle, facia bir durumdur. Söz konusu yasa tasarısı da öncekiler gibi taşeron işçilerin sendikal güvence haklarına ilişkin herhangi bir düzenleme getirmemektedir. Güncel taşeron işçiler -TOGO direnişinin de gösterdiği gibi- iş güvencesi olmaksızın sendikalaşmanın sonucunu işten atılarak görmektedirler.

Yine, Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı ile sendikaların toplu sözleşme yapabilmeleri için yetki ve yetki itirazı konularında tespitin yapılması noktasında da birtakım düzenlemeler öngörülmektedir. Olumlu ve olumsuz tespit için aynı işlemlerin yürütülmesini Bakanlığın "gerçeğe en yakın işçi sayısının belirlendiği" iddiası ile beraber düşündüğümüzde birçok sorunun da ardı sıra geldiğini belirtmek gerekiyor. Eğer gerçeğe en yakın sayı tespit ediliyorsa -olumlu tespit iddiasına- başvurunun sadece bir zaman kazanma aracı olacağını öngörmek yanlış olmayacaktır.

Yine, söz konusu yasa tasarısı ile iş kollarının sayısı düşürülüp, işler ortak bir potada eritilerek işverenlerin çeyrek yüzyıldır istediği bir talep gerçekleştirilmek istenmektedir.

Yasa tasarısı ile ilgili sosyal taraflarla yapılan görüşmelerde, toplu sözleşmelere toplu iş sözleşmesinden yararlanmayı engelleyen ifadeler konulamayacağını öngören hüküm "Toplu iş sözleşmesinden yararlanma" başlıklı maddeden çıkarılmıştır. Bu yöndeki düzenleme uzun dönemde toplu sözleşme hakkının yaygınlaşması, sendikal örgütlenmenin gelişmesi ve temel hak ve özgürlüklerin gerçekleştirilmesi açısından yerinde ve gereklidir. Ancak, böyle bir uygulamanın yapılamaması hâlinde, toplu sözleşme bağlanmış iş yerlerinde önemli hak kayıplarının gerçekleşmesini önlemek için, kapsam dışı tutulanların çoğunluk tespitinde dikkate alınmaması önerisi gündeme gelmiştir. Bu önerinin sözleşmeden yararlanmayı değil, yalnızca iş yerinde toplu sözleşme düzeninin sürekli biçimde var olmasını sağlamayı amaçladığı göz önüne alınmalıdır. Asıl olarak, tüm çalışanların sözleşmeden yararlanması ilkesi benimsenmelidir. Tüm bunlardan hareketle gerek tasarının kendi iç tutarlılığının sağlanması gerekse toplu iş sözleşmesi düzeninden beklenen toplumsal yararın elde edilebilmesi açısından tasarıda toplu iş sözleşmesini düzenleyen maddelerin değiştirilmesi zorunludur.

Değerli milletvekilleri, önümüzdeki yasa tasarısının grev hakkını düzenleyen maddelerine dikkat etmek gerekiyor. Yasa tasarısının grev ile ilgili maddelerine bakıldığında anlaşılmaktadır ki yasa maddeleri hazırlanırken sanki grev yapılmaması istemi göz önünde bulundurulmuştur çünkü çalışma hayatında grev hakkının kullanımının önceki evrelerde sendikal mücadelenin önüne oldukça fazla sayıda engel konulmuş, grev hakkının kullanımının önüne geçilmesi için de ayrı bir önemle düzenlemeler hazırlanmıştır. Öncelikle siyasi yasaklara dokunulmaması ve sendikalar çevresinde pankart açma, çadır açma gibi yasakların konulması büyük ihtimalle 2010 yılında Tekel direnişinden kalma Hükümet korkusu olsa gerek.

Grev ile ilgili düzenlemelere bakıldığında ise zorunlu resmî ara buluculuk evresinin getirilmesi, grev ertelenmesi, ceza öngörülmesi, grev hakkının kısıtlanması, Yüksek Hakem Kurulu ve basın yoluyla çalışmaya getirilen kısıtlamalar grev hakkının engellenmesi için ortaya konan düzenlemelerdir. Her biri 12 Eylül zihniyetini üreten bu anlayışlar maalesef Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nda da ilgili maddelerde yer almaktadır. Sendikaların kusurlu hareketi sonucunda grevin ortaya çıkması durumunda oluşan maddi zarardan sendikanın sorumlu olduğu yönündeki ibare yine 12 Eylül zihniyetinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Bu maddenin yanı sıra, özellikle Bakanlar Kurulu kararı ile grev hakkının ertelenebilmesinin öngörülmesi de yine aynı yasakçı zihniyetin devamını belirtmektedir. Grev hakkının, modern çalışma hayatı, sosyal devlet ilkesi ve

uluslararası normlar gereği ön koşulsuz, ara bir süreç olmadan düzenlenmesi gerekmektedir. Grev hakkı, işçinin toplu sözleşmede ortaya koyduğu taleplerinin kabul edilmesi açısından yegâne güç olarak tanımlanmaktadır. Biz Barış ve Demokrasi Partisi olarak grev önündeki tüm engellerin kaldırılmasını, grev yasağı çerçevesinin daraltılmasını ve zorunlu ara buluculuk, Yüksek Hakem Kurulu gibi aşamalarla kamunun grev hakkına karışmaktan vazgeçmesini, modern çalışma hayatı ve endüstriyel demokrasi adına talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nın bu hâliyle Genel Kuruldan geçmesi, sosyal taraflarla yeniden bir ortaklaşmanın esas alınmaması ve darbe zihniyetini yansıtan maddelerde yeterli düzenlemelerin yapılmaması gibi önemli birtakım riskleri barındırmaktadır. Bu nedenle tasarının Genel Kuruldan çekilmesi ve tekrar bir ortaklaşma zemininin aranması gerekmektedir diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Cemalettin Şimşek.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 197 sıra sayılı ülkemizde çalışma hayatını düzenleyen endüstriyel ilişkiler yasa tasarısı konusunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına görüşlerimizi arz etmek üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle değerli heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, öncelikle hepimizin bildiği gibi bu yasa tasarısı mart ayında Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmüş, sosyal taraflar dinlenerek karara bağlanmış ve zaruretine binaen hemen Meclis gündemine getirileceği söylenmiştir. Aradan bunca zaman geçtikten sonra ancak Meclis gündemine getirilebilmiştir. O zaman Komisyonunda görüşülürken bu yasa geçmeden toplu iş sözleşmelerinin yapılamayacağı, dolayısıyla sendikali işçilerin çok mağdur olacağı, bu yasanın hemen çıkarılması konusunda bütün gruplar mutabıkken doğrusu ne oldu da hangi el ve ne sebeple bugüne ertelendi, sanıyorum, bu, siz değerli milletvekilleri tarafından da merak konusudur. Benim buradan anladığım şudur: İsrarla söylüyoruz, bu yasaları, değerli milletvekilleri, bizler yapamıyoruz, bir noterlik göreviyle görevimizi yerine getiriyoruz, sadece o kadar.

Ülkelerde, bugün demokrasinin ve insan haklarının önemli göstergelerinden biri de emek ve sermaye ilişkisidir. Sosyal tarafların hak ve menfaatlerini koruyan ve gözetken düzenlemelerin, uluslararası normlara uygunluğu ülkemizdeki demokrasinin işleyişini göstermesi bakımından önemlidir. Bu konudaki görüşleri siyasi olarak değerlendirecek olursak, sadece emekten ve çalışandan yana tavır koyan, öbür tarafları dışlayan görüşler olduğu gibi, işverenden ve sermayeden tarafa tutum sergileyen görüşler de vardır. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu iş ilişkilerinin, temel hak ve özgürlükler bağlamında, ILO sözleşmeleri ve Türkiye'nin imza koyduğu bütün anlaşmalar çerçevesinde insan odaklı, ülke şartlarını gözetken, sosyal tarafların karşılıklı hak ve menfaatlerini koruyup kollayan düzenlemeler olması gerektiğini düşünüyoruz. Kanaatimize göre, ayrıca, bu düzenlemeler sadece işçi ve işvereni ilgilendiren düzenlemeler de değildir çünkü bu düzenlemelerden etkilenecek toplumun üçüncü tarafları da vardır.

Yukarıdaki söylediklerimiz bağlamında, işte biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yapılan bir toplu sözleşmede tüm bunların değerlendirilerek göz önüne alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri "Peki, bu düzenlemeleri, bu İktidarla, gerçekten yukarıda izah ettiğimiz gibi yapmak mümkün mü?" diye soracak olursak, esasen bunun cevabının bu yasanın çıkarılma sürecinde saklı olduğunu görmekteyiz. Bu yasa, tam Meclise inme sürecinde neden müdahale edilerek bugüne yani 6-7 ay sonraya bırakıldı? İşte buradan işin üzüm yemek mi yoksa bağcıyı dövmek mi, ne olduğu açıkça anlaşılmaktadır. "Bizim de bu konuda işte bir yasamız var." mantığı ile yasa yaparsanız, taşları yerine maalesef oturtamazsınız.

Bugün, ülkemizin birtakım vesayetlerden kurtulduğunu söyleyenler, bu yasanın çıkarılma sürecinde yaşananların bir dayatma ve vesayet olmadığını söylemeleri mümkün değildir. Şunu açıkça ifade etmek isterim ki, bugün Parlamentoda yapılan birçok yasa vesayetle yapılmaktadır maalesef. Diyebiliyor muyuz gerçekten bu yasalar hür Meclisin iradesiyle yapılıyor? Vesayet vesayettir arkadaşlar, bunun askerî ya da sivil olanı olmaz. Bugün, Sayın Başbakan Meclise vesayet uygulamakta ve o da maalesef vesayeti bir başka yerlerden almaktadır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, ülkemizin bugün sosyal, siyasi ve ekonomik anlamda geldiği noktaya baktığımızda, Sayın Başbakan'a şunu sormak istiyorum. Sayın Başbakan, siz 2002'de "Değiştik ve geliştik." diyerek milletin emanetini aldınız ve on yıldır iktidarsınız. Hakikaten siz nasıl değiştiniz ve geliştiniz? Bu on yıllık sürede bunu bir türlü anlayamadık. Önceden neydiniz, şimdi ne oldunuz? Niçin değişmek ihtiyacı hissettiniz? Böyle "Değiştik ve geliştik." demekle değişebiliyor mu?

Sayın Başbakanın ne kadar değişip geliştiğini ve demokrasiye bakışını sizinle bir örnekle paylaşmak istiyorum. Sayın Başbakan birçok konuşmasında milletin oyuyla iktidara geldiklerini söylüyor -ki elbette bu doğrudur- dolayısıyla, çok da doğru şeyler yaptıklarını, onun için, muhalefetin, icraatlarını eleştirmeye hakkının bulunmadığını, doğru işler yapmayı alınan oylarla ilişkilendirerek muhalefeti maalesef yok sayıyor.

Zaman zaman "ileri demokrasi" vurgusu yapan Başbakan'a, yaptığı işlerde hiç de demokratik davranmadığını hatırlatmak istiyorum. Fakat bunu söyleyen Başbakan, aynı zamanda, kendilerinden önce kurulmuş bütün cumhuriyet hükümetlerinin yanlış yaptıklarını, hata ettiklerini ve ülkeyi maalesef iyi idare edemediklerini, yönetemediklerini iddia

ederek, onlara acımasızca ve beceriksizlikle, zaman ve zemine bakmaksızın eleştirerek kendine göre saptamalarda bulunmaktadır.

Sayın Başbakan buradan şunu hatırlatmak istiyorum: Sayın Başbakan, unutmayınız ki sizin hükümetlerinizden önce kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin tamamı, hepsi Türkiye Büyük Millet Meclisinde millet iradesine ve çoğunluğuna dayanarak kurulmuşlardır. Eğer, millet çoğunluğuna dayanarak kurulan hükümetlerin -Sayın Başbakanın mantığı ile ifade etmek istiyorum- hata yapmaları söz konusu değilse, o zaman niçin onları hata yaptıkları gerekçesiyle çok sert bir şekilde zaman zaman eleştiriyorsunuz? Onlar hata yapmışlar mıdır? Elbette yapmışlardır. İşte, Sayın Başbakan, sizin de hata yapabileceğinizi, ister, bir kere daha düşünün diyorum. Demokrasilerde iktidar olabilmek için elbette sistem içerisinde oyların çoğunluğunu almak gerekir ama hata yapıp yapmamak iktidar olmakla maalesef doğru orantılı değildir. Katılımcı demokrasiye tam da işte burada ihtiyaç vardır. Unutmayınız ki tarihte Hitler, Mussolini ve birçok diktatör oy çokluğu ile iktidar olmuşlardır ama sonunda milletlerini maceraya sürüklemişlerdir.

Değerli milletvekilleri, çok güncel olan bazı konulara da değinmeden geçemeyeceğim. Biliyorsunuz, on yıla yakın bir zamandır ülkemizi AKP hükümetleri yönetmektedir. Bu on yıl sonunda karşımıza çıkan tablo şudur: İç politikada memleket bölünme noktasına gelmiştir. Artık memleketin bölüneceğini, kesin de, nasıl olacağını konuşmaktayız. Konfederasyon mu yoksa federasyon mu olduğu süreç Oslo'da, şurada burada, gerekli zeminlerde, gerekli olmayan zeminlerde tartışılmaktadır.

Ayrıca, sıfır sorun diye çıkılan dış politikada ise çok şükür, sorunumuz olmayan komşu ülke kalmamıştır. Bu zaman sürecinde karşımıza çıkan ekonomik durum ise bir "mirasyedi" mantığı içerisinde ülkemizin önemli değerleri haraç mezat satılmış, şimdi özelleştirilecek yer kalmayınca 2/B ve hazine arazilerine göz dikilerek gerekli yasalar çıkarılmıştır.

Tüm bunlara rağmen ülkemizin iç ve dış borçları anormal derecede artmış, dış ticaret dengesi ithalat yönünde bozulmuş, cari açık tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Vatandaş geçim derdine düşmüş, Hükümet ise devleti yönetmenin kolayını bulmuş, sıkıştığında ÖTV ve diğer vergilerde artış yaparak kendi sıkıntısını gidermek yolunu seçmiştir. Hâlbuki bunun için ne ABD'den Sayın Ali Babacan'ı ne de İngiltere'den Sayın Mehmet Şimşek'i getirmenize hiç de gerek yoktu. Ne kadar açık var, o kadar zam, nasılsa bu iş böylece halledilmektedir. Bu basit bir matematik hesabı için adam devşirmeye hiç de ihtiyaç olmadığını düşünüyorum.

Düşünün ki bir ülkede vergilendirilmiş kazançlardan tekrar vergi alınmakta, hatta ÖTV'nin de tekrar KDV'si alınarak âdeta vatandaş bir eşkiya mantığıyla soyulmaktadır. Bunun adı "vergi" olamaz. Vergi vermek elbette ki kutsaldır ama kazanılan paranın bir kere vergisi alınır. Netice itibarıyla, ülkemiz dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanır hâle gelmiş, girdi maliyetleri sebebiyle tarım ve hayvancılık maalesef bitirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, son tartışmalar ise geçen pazar günü AKP Kongresi'nde yapılan bir alkışlama üzerinden gündeme oturmuştur. "Yok efendim, biz onu değil, Sayın Başbakanı alkışladık." diyerek suçüstü yakalanmanın paniği ile çeşitli açıklamalarda bulunma gayreti içerisinde maalesef girilmiştir. Değerli arkadaşlarım, siz o peşmergebaşını oraya davet ettikten sonra alkışlarsanız ne olur, alkışlamasanız ne olur? Önemli olan, peşmergebaşı oraya ne sıfatla, niçin çağırılmıştır? Alkışlamaktan utanç duyduğunuz ve "Yok, biz onu alkışlamadık, Sayın Başbakanı alkışladık." diyerek izah etme gereği duyduğunuz bir kişinin orada işi ne? Niye panik hâlindesiniz? Şeref konuğu olarak davet ettiğiniz bir kişiyi alkışlamaktan niye imtina ediyorsunuz?

Bu millet, bütün bu yanlışlarınıza rağmen size oy veriyor diye, artık Türk milletini bu kadar da enayi yerine koymaya maalesef hakkınız yok.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisine indirilen Toplu İş İlişkileri Tasarısı'nda da Hükümetin bakış açısı maalesef yine bazı eksikliklerle karşımıza çıkmaktadır. Gerek kamuda çalışanlar gerekse özel sektörde çalışanlar açısından yeni kazanımlar getirmediği anlaşılmaktadır. Daha önce Meclisten geçen Kamu Sendikaları Kanunu'nda yapılan değişikliklerle "toplu görüşme" yerine "toplu sözleşme" şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, adı ister toplu sözleşme ister toplu görüşme olsun, içeriği itibarıyla kamu çalışanları açısından bir kazanım getirmiyorsa -ki getiriyor- çünkü içinde grev hakkı bulunmayan bir metnin sadece adının değiştirilmesiyle hiçbir ifade etmeyeceği, bunun ancak bir göz boyamadan ibaret olduğu da maalesef bilinmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye'de çalışma hayatı, endüstriyel ilişkiler bakımından bir değerlendirme yapmak için önce, Türkiye'de çalışanların hangi şartlarda, nasıl çalıştıklarına, bunların, Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelerle belirlenen şartların ne kadar karşılandığına bir bakmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bugün Türkiye'de çalışanların bu bakımdan bir profilini çıkaracak olursak;

- 1) Devlet istihdamı,
- 2) Özel sektör istihdamı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Devlet istihdamında,

1) Devlet Memurları: 657 sayılı Kanunu'na tabidir ve bunların sayısı 1 milyon 800 bindir.

2) "4/B'li" diye nitelendirilen sözleşmeli personel: 200 bin kişi.

3) "4/C'li" diye söylenen geçici personel: 40 bin kişi. Bunun dışındakiler ise 4/D'lilerden oluşan işçilerdir.

Bunların dışında devlette "alt işveren" diye söyleyebileceğimiz taşeron firmalarda çalışanlar 500 bin kişi civarındadır ve özel sektörde yine alt işveren grubunda 2 milyon insan çalışmaktadır. Türkiye'de 10 milyon emekli ve 2 milyon 600 bin civarında işsiz bulunmaktadır. Toplam sigortalı sayısının ise ifadelere göre 11 milyon civarında olduğu söylenmektedir. Türkiye'de tüm bu çalışanların profili içerisinde kamu ve özel sektörde çalışan sendikacı işçi sayısı

bugün maalesef 600 bin civarındadır. 2000 yılında sendikalı işçi sayısı 800 bin kişi civarındaydı. Esasen şimdi tartıştığımız ve bize göre eksikleriyle beraber önümüze konan bu yasa, 11 milyon sigortalı işçiden sadece 600 bin sendikalı işçiyi kapsamaktadır. Bu yasanın birtakım demokratik normları ihtiva etmemesinin yanında, sadece 600 bin sendikalı işçiyi ilgilendirmesi ve diğer işçi gruplarının sendikalı olmaması elbette ki düşündürücüdür.

Ülkemizdeki sendikalı işçi sayısının yıllara bağlı olarak azalmasını dikkatlerinize sunmak istiyorum. Hâlen kamuda çalışan 200 bin sözleşmeli, 40 bin geçici personel, alt işveren marifetiyle kamuda çalıştırılan 500 bin kişi ve özel sektördeki milyonlarca çalışan, iş güvencesinden yoksun ve hiçbir hakkı olmadan, kadere sadece işverenin iki dudağı arasında şartlarda çalıştırılmaktadır. Türkiye'de bu Hükümet döneminde sendikalı işçi sayısı maalesef azalma göstermiştir. 2000 yılında -daha önce de ifade edildiği gibi- sendikalı işçi sayısı 800 bin civarındayken, bugün 600 bin sendikalıdan bahsedilmektedir. İşte, AKP'nin "ileri demokrasi" dediği bu olsa gerek. Kanaatimce, bu Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı'ndan önce bunları konuşmamız gerektiğine inanıyorum. Ülkemizde sendikalı işçi sayısı giderek azalırken, milyonlarca insan iş güvencesinden yoksun çalışırken, getirilen bu yasanın içeriğini tartışmamızı da çok anlamlı bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, getirilen bu iş ilişkileri yasasıyla ilgili olarak da baktığımızda, kendi içerisinde de birçok eksiklikler ve çelişkiler vardır.

Örneğin madde 2'de "Tanımlar" bölümünde işletmelerin yönetiminde işveren adına görev alacak kişileri kanun yoluyla sınırlamak işletmelerin fiilî işleyişleriyle uyumlu değildir.

Madde 6'da "Kuruculuk şartları" başlığı altında fiil ehliyetine sahip gerçek veya tüzel kişilerin sendika kurma hakkına sahip oldukları ifade edilirken, hiçbir iş yerinde çalışmayan, sendikacılıkla hiç ilişkisi olmayan ve hatta Türkçe okuyamaz olmayan kişilere de sendika kurma hakkı doğurmaktadır ki, bunun sendikacılık açısından özellikle ülkemiz için önemli sorunlar çıkarabileceği kanaatini taşıyoruz. Ayrıca, dünyanın hiçbir ülkesinde ülke dilini bilmeyenlere sendika kurma hakkı maalesef tanınmamaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde iş-iş ilişkileri yasası farklı farklıdır, kendine özgüdür, bu hiçbir zaman iş ilişkileri yasası bakımından Avrupa normlarıyla çelişmez.

Madde 17'deki "Sendika üyeliği ve üyeliğin kazanılması" başlığı altındaki aynı iş kolunda ve aynı zamanda farklı işlerde çalışan işçilerin çalıştıkları ikinci iş yerlerinin farklı işverene ait olması koşuluyla birden çok sendikaya üye olabileceği şartı getirilmektedir. Hâlbuki sendikal özgürlükler açısından işçinin çalıştığı ikinci iş yerinin de aynı işverene ait olması hâlinde de birden çok sendikaya üye olması gerekir.

Madde 18... Üstelik "Üyelik aidatı" başlığı altında aidatların kuruluşların tüzüklerine bırakılması ve üye aidatlarının tahsiline ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleniyor olması Bakanlığın otoritesinin, sendikalar üzerindeki siyasi baskıyı sürdürmesinin aracı olacaktır. Bu da sendikaları zayıflatmaya ve yok etmeye yönelik bir çalışmadır diye düşünüyoruz. Üyelik aidatlarının tahsiline ilişkin işçi ve işveren tarafları görüş birliği sağlamalarına rağmen bu görüş birliğinin tasarıya yansımamış olması Hükümetin niyetini ortaya koyması bakımından önemlidir. Bundan da anlaşılacağı gibi, sendikaların faaliyetlerini yürütebilmeleri ve ayakta kalabilmeleri için önem arz eden parasal bir konuda onları zapturapt altına almaya çalışmak sendikalar üzerindeki siyasi baskıyı maalesef artırmaktadır.

Madde 19... "sendika üyeliğinin sona ermesi" başlığı altında yer alan sendika üyeliğinden çekilmeye en az iki yıl süreyle ve noter koşulu getirilmesi gerektiğine inanıyoruz çünkü yalnızca e-devlet kapısı üzerinden çekilmelerde birtakım hatalar yapılabileceği kaygısını taşıyoruz.

Madde 29... "Kuruluşların denetimi ve şeffaflığı" başlığı altında kuruluşların gelirleri ve giderlerine ilişkin mali denetimlerin iki yılda bir yapılmasının kuruluşa ek bir masraf çıkarmak dışında bir şeye yaramayacağına, bunun yönetimlerin genel kurullarında hesap verdiği dönemler itibarıyla yapılması denetimin gerçek amacına ulaşması bakımından önemlidir diye düşünüyoruz. Böyle gereksiz ve maksadına uygun olmayan denetimler sadece külfet oluşturması ötesinde bir işe yaramayacaktır. Kuruluş sadece denetimini yaptırıp ücretini ödeyecek, hiçbir yere hesap vermeyeceği için bir kenara kaldırıp bırakacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Devamla) - Diğer maddeler üzerinde de değerli milletvekilleri, önergelerimiz var. Burada zamanımız dolduğu için bunları okuyamıyorum. Ancak, yine de ben bu Toplu İş İlişkileri Yasası'nın milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum ve bu vesileyle hepinizi bir kez daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şimşek.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Sayın Başkanım, bir konuda bir şey belirtmek istiyorum: Şimdi, burada, özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinde komşu devlet başkanları veya komşu parlamento başkanlarıyla ilgili üslup kullanılırken belli bir diplomatik nezaketin olması gerekir ve bunun korunmasıyla ilgili de sizin bir görev ve sorumluluğunuzun olması gerekir. İki gündür ülkemize iktidar partisinin kongresine katılmak üzere gelmiş olan komşu Federal Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin Başkanı üzerine uygun olmayan bir üslup ve tartışma yürütülüyor. Bu konuda sizden müdahil olmanızı bekliyoruz çünkü Meclisimizin genel olarak her konuda tüm devlet adamlarına karşı böylesi bir hassasiyeti göstermesi gerekir.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sözleriniz zabta geçmiştir efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) - Türkiye Cumhuriyeti devletinin muhatabı ve eş değeri bir bölgesel yönetimin olamayacağı gayet açık ve nettir. Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisi adına konuşan, grup adına konuşan Değerli Arkadaşımız da bu konuda Türkiye Cumhuriyeti devletinin takınması gereken tavrı takınmıştır. Yani gidip PKK terör örgütünü besleyen birilerinin burada birtakım yerlerde şeref konuğu olması ve ağırılanmasının, alkışlanmasının her şeyden önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesiyle Irak'ın kuzeyine PKK terör örgütünü bertaraf etmek amacıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin gönderilmesine ilişkin millî iradeye de aykırı olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vural.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman Çelebi.

Buyurun Sayın Çelebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle yeni çalışma dönemimizin ülkemize, ulusumuza barış ve esenlikler getirmesini diliyor ve bu duygularla yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, önemli bir yasayı nihayet Meclisin gündemine getirmiş bulunuyor AKP İktidarı. Gönül arzu ederdi ki, bu yasanın bütün sürecini daha önce ifade edilen, AKP tarafından dile getirilen ileri demokrasi söylemiyle eş tutabilseydi. Bugün konuştuğumuz yasa 12 Eylül hukukunun ürettiği bir yasa. Gönül arzu ederdi ki, 12 Eylülle hesaplaşacağını iddia eden veya bu söylemi tutturan AKP İktidarı, gerçekten bu yasanın değişiminde de 12 Eylülün izlerini ortadan kaldıran, 12 Eylülün o kalıntılarının bu yasa içerisinde iz düşümünü sağlamayan bir duyarlılıkta olsaydı.

Şimdi, yıllarca bu ülkenin emekçi sınıfının, işçilerin, sendikal hareketin, 12 Eylül generallerince uygulamaya konulan bu yasanın bedelini ödeye ödeye şu anda neredeyse sıfır noktasına kadar gidecek bir yolun açılımını bu yasayla AKP İktidarı devam ettirmek istiyor.

Değerli arkadaşlarım, esas uygulama nedir? 24 Ocak kararlarının uygulamaya konulabilmesi için, sendikal hareketin dizginlenmesi için generaller o gün o kararların, o ekonomik kararların uygulanması için bir ceberut yasa çıkarttılar ve sendikal hareketin önünü budadılar, örgütlenme özgürlüğünü yok ettiler, talan ettiler.

Ve şimdi, işte ortaya konulan bu tablodan sonra sözüm ona "yeni reform" adı altında ismi de değiştirilerek gündemimize getirilen bu yasa keşke, gerçekten ve içtenlikle söylüyorum, bu reformun sözüne veya işçilerin lehine dönüşebilecek bir yasa olsaydı biz buna muhalefet partisi olarak sonuna kadar destek verirdik.

Şunu çok net söyleyeyim: Bu yasaya ihtiyaç var mı Türkiye'de? Var. Böyle bir değişikliğe ihtiyaç var mı? Var. Çünkü bu, bugünün sorunu değil, 30 yıldır işçiler, emekçiler bu yasanın cenderesi altında kaldılar, ezildiler, yoksullaştılar.

Şimdi, bir umut olabilir mi, buradan yeniden bir umut fıskırıp gerçekten sendikal özgürlükler kullanılabilir mi diye bir noktaya gelmişken, bir umut taşırken, bakıyoruz ki bu yasa bazı düzenlemeleriyle, bazı uygulamalarıyla, bazen generallerin bile cesaret edemediği düzenlemelerle önümüze geliyor. Keşke böyle olmasaydı. Gerçekten bir taraftan Hükümet şöyle bir uzlaşmayı hep arıyor, sosyal taraflarla görüşüyor, TİSK'le, Türk-İş'le, TOBB'la, Hak-İş'le görüşüyor, diğer örgütleri de çağırıyor, ama esas Mecliste bir mutabakat arama, Mecliste varılan mutabakatı en azından ortaya koyma konusunda bir yaklaşım, bir yol izlemiyor. Burası yok sayılıyor aslında. Burada bir mutabakat aranmıyor.

Bu yasayla ilgili komisyonda görüştüğümüz ve komisyonda belki biraz umut olacak küçük kıvılcıklar bile şimdi getirilmek istenen bazı önergelerle altüst ediliyor değerli arkadaşlarım. Şimdi, bu yasanın özü itibarıyla önemli kısmında biraz ışık tutacak, biraz olsun çalışanların lehine dönüşüm yapabilecek küçük kıvılcıklar bile şimdi getirilecek olan önergelerle yok edilme noktasıyla karşı karşıya. Bu kadar umut bağlanan bir yasa birden bir karamsarlığa, bir umut kırıklığına, gerçekten özgürlüklerin yeniden tartışıldığı bir alana dönüştürülme noktasına gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, yasayı on yıldır görüşüyoruz. On yıldır, sürecinin bir bölümünde benim de olduğum, DİSK Başkanlığı yaptığım dönemde, diğer konfederasyon başkanlarıyla, işveren örgütleriyle beraber görüştüğümüz, bir aşamasında mutabakata doğru geldiğimiz konular sonra yeniden altüst ediliyor, yeniden sil baştan yapılarak bazı işveren örgütlerinin dayatmasıyla, bazı işverenlerin talebiyle Bakanlar Kurulunda uzun süre bekletiliyor. Bakanlar Kurulunda bazı isimler bu yasaya imza atmıyor, revize ediliyor ve sonra Meclise geliyor. Meclise geldikten sonra Komisyonda görüşüyoruz. Komisyon kararı, Meclis iradesi hepsi bir tarafa, çöpe atılıyor, yeniden dört konfederasyon ve Başbakan, ilgili Çalışma Bakanımız bir araya geliyorlar, diyorlar ki: "Komisyondan geçen bu şekli iyi değil. Ne yapmak lazım? Bunu biraz daha işçilerin aleyhine dönüştürmek lazım!"

Bununla ilgili bir sitemim de bu sürece katkı veren sendikalaradır. İşveren örgütlerini anlıyorum, işveren örgütlerinin bu konudaki iradesini anlıyorum ve onlar tabii kendi çıkarlarını koruyacaklar ama adı "sendika" olan sendikalar, sendikal örgütler, oldubittiye getirilmek istenen bu düzenlemeye karşı bir dik durma iradesini koysalardı, en azından kendilerinin ve işçi sınıfının geleceğine kurşun sıkmazlardı, ayaklarına kurşun sıkmazlardı. Çünkü getirilen bu düzenlemeyle... en azından "kısmi iyileştirmeler" dediğimiz, 30 kişinin çalıştığı iş yerlerinde örgütlenme özgürlüğünü de tanımlayan bir düzenlemeyi Komisyonda kararlaştırdık, Komisyondan geçti ama Komisyondan sonra şimdi gelecek bir önergeyle o düzenleme geri alınıyor. Neden yapılıyor? Çünkü orada 30 kişinin altında çalışanı olan iş yerleri için sendikal güvence ortadan kaldırılmak isteniyor. Örgütlü toplumun bu ülkede olmaması konusunda bütün gayretler, bütün iradeler ortaya konuluyor.

Değerli arkadaşlar, yıllarca toplu iş sözleşmesi konusunda, daha önceki ismi 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu olan yasalar konusunda Türkiye Uluslararası Çalışma Örgütünün on yıllarca önüne gitmiştir ve burada ciddi engeller olduğu tespit edilmiştir. ILO, her kongresinde, her toplantısında -"Aplikasyon Komitesi" diye tanımladığımız- hak ihlallerinin olduğu ilk yirmi beş ülke arasına, bu listeye Türkiye'yi sürekli almıştır ve Türkiye, sendikal hak ihlalleriyle ilgili sorgulanmıştır.

Nedir temel konu? Baraj. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu getirilen yasayla ilgili... İşin en önemli kısımlarından bir tanesi olduğu için bunları ifade ediyorum, daha sonra maddeler bazında diğer arkadaşlarımız bu konuyu tabii ki dile getirecekler.

Şimdi, toplu iş sözleşmesi yapabilmesi için bir sendikanın, iş kolunda çalışan işçilerin yüzde 10'unu daha önceki yasaya göre geçmesi gerekiyordu. Yani örneğin 850 bin işçinin çalıştığı bir iş kolunda 85 bin üyeyi noterden üye yapmak zorundaydı. Şimdi bu yeni değişiklikle bu oran yüzde 1'e indiriliyor. Yüzde 1'e indirilince Nasrettin Hoca'nın hikâyesi aklıma geldi. Nasrettin Hoca'nın birisine borcu varmış, "Hocam şu borcunu ödesene." demiş. "Ne kadar borcum?" "50 para." "Haftaya 5 para verirsem ne kalır?" "45 para." "Bir dahaki hafta 5 para verirsem ne kalır?" "40 para." Sonra 5 paraya kadar inmiş, demiş ki: "Bir dahaki hafta 5 para verirsem ne kalır?" "5 para kalır Hocam." demiş.

"Sen utanmıyor musun 5 para için benimle konuşmaya?" demiş. Şimdi de şöyle bir algı yaratılıyor: Yüzde 10, yüzde 1'e düşer; yüzde 1'e düşünce, bak, 9 puan siliniyor, 9 puan ortadan kaldırılıyor ve sendikal hareketin önü açılıyor.

Değerli arkadaşlar, tam bir illüzyon var burada, burada ciddi anlamda tam bir... Şu anda söylüyorum, bunun yüzde 1'e inmesi -Bakanın elinde kayıtlar var- şu andaki sistemin yüzde 1'e uygulanması hâlinde en az on tane sendika -daha önce toplu sözleşme yapan, Türk-İş'e bağlı, Hak-İş'e bağlı, DİSK'e bağlı on sendika- barajı aşamaz. Sonra barajı yeni getirilen önergeyle... Bizim komisyonda sonra onu da beğenmediler, "Bu yüzde 1 çok." dediler. "Şimdi bu yüzde 1'i kademeli olarak yüzde 2'ye, yüzde 3'e çıkaralım..." Şimdi o önergeler gelecek.

Şimdi, buna bakıldığı zaman, yani bir ülkede barajın, değerli arkadaşlar, tam tersine aşağı düşmesi lazımken baraj tırmandırılıyor. Gerçekten gelecekte tam yirmi dokuz tane sendika eğer yüzde 2'ye çıkarsa... Yüzde 2'den yüzde 3'e çıkması hâlinde tam yirmi dokuz tane sendikamız barajı aşamayacak, toplu sözleşme yapma yetkisine sahip olmayacak. Dolayısıyla bu getirilen sistemin, değerli arkadaşlar, en önemli sıkıntısı barajla ilgili uygulamalarıdır. Şimdi onunla ilgili geçici çözümler üretiliyor, "Onunla ilgili mevcutlara dokunmayalım..." Ama bu yasanın özü şudur: Örgütlenme özgürlüğü. Burada illa konfederasyon üyesi olan, olmayan noktasından bakılmadan, bugün örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılıp kaldırılmadığı olaydır.

Bakin, daha geçende AKP İktidarı referandumda "ileri demokrasi" işte "Türkiye özgürleşecek." diye billboardlara yazı yazdı, bolca yazılar yazıldı. Dediler ki -Sayın Başbakan meydan meydan dolaşarak- "Grev önündeki engelleri kaldıracacağız, birden fazla sendikaya üye olma hakkı vereceğiz.", işte "Memurlara toplu sözleşme hakkı vereceğiz." Memurlara nasıl toplu sözleşme hakkı verildiği, nasıl bir Tahkim Kurulu Kararı gibi kararlar olacağını biz bu kürsüden konuştuğumuzda AKP'li milletvekilleri bizimle alay ediyordu. "Görüşme"den "sözleşme"ye döndü. İşte "sözleşme" o. Görülen, memurlarla ilgili uygulanmaya konulan sözleşme o. Şimdi, grev önündeki engellerin kaldırılacağını vadeden İktidar bunu başardı, bunu hayata geçirdi şimdi. Nasıl geçirdi onu anlatayım: Bir korsan taksi yasasıyla hava iş kolunda bir düzenleme yapıldı ve o iş kolunda daha önce generallerin bile cesaret edemediği, 12 Eylülcülerin cesaret edemediği grev yasağını hava iş kolunda getirdi.

Şimdi, hava iş kolunda grev yasağı getirince şöyle bir uygulama oldu: Grev yasağı getirince zaten engeller kalkıyor. Grevleri tamamen kaldırınca önünde engel filan evvelallah kalkmıyor. Dolayısıyla, AKP İktidarı, bütün uygulamalarına bakıldığı zaman aslında iyi bir illüzyon yaparak, bu süreci başka bir formülle geliştirerek gerçekten süreci daha tıkayan, özgürlükleri daha yok eden, sendikal alanı daha daraltan bir süreci önümüze dayatıyor.

Değerli arkadaşlar, şu anda, ben de biliyorum, 1.700 iş yeri sözleşme bekliyor, ben de biliyorum, 350 bin işçi sözleşme bekliyor. Tabii ki bu yasayı görüşmek bizim boynumuzun borcu, buraya her türlü katkıyı vermek bizim boynumuzun borcu, yapıcı bir muhalefet anlayışı içinde.

Demir güzel bir jest yaptılar, bu hakkı da teslim edelim. Daha maddelerin görüşülmesine gelmedik ama dedik ki "Toplu İş İlişkileri Kanunu" deyince zaten sendikaları unutturmak istiyorsunuz, "sendikal" deyimini kaldırmak istiyorsunuz. Gelin, bu kanunun adını "toplular ilişkileri" yerine "sendikalar ve toplu iş sözleşmesi kanunu" yapalım.

Burada bir adım atıldı, diğer grup başkan vekillerimiz tarafından da altına imza atıldı. Bunun adının böyle değiştirilmesi güzel bir şey, bizi okşayan, sendikal hareketi okşayan güzel bir adım ama içini dolduramazsak, içini yine boş bırakır bu engelleri burada devam ettirirsek adı "sendikalar kanunu" olmaz, adı yine denilen "ilişkiler kanunu" olur ki o ilişkiler başka ilişkilere dönüştürülen bir noktaya doğru taşınır; bunu öncelikle söylüyorum.

Burada, tabii, yıllarca bu prosedürden başlayan sorunlar var. Bakın yargı süreçlerine, şu anda birçok yeni iş yerinde örgütlenen işçiler de sözleşmenin bir an önce yapılmasını bizden bekliyor. Sendikalı oldukları için işten atılan on binlerce işçi hâlen sokaklarda; hâlen, birçoğu sırf sendikalı oldukları için, anayasal haklarını kullandıkları için, on binlerce işçi örgütlenme özgürlüğünü kullandıkları için sokaklarda.

Gelin, gerçekten derli toplu bir şey yapmak istiyorsak, buradaki muhalefet partilerini de dikkate alarak, uzlaşarak, diğer, bu süreci yalnız yandaşlığı noktasına soyunan sendikal hareketlerle, işveren örgütleriyle değil, farklı sendikal anlayışlarla da, farklı kimliklerdeki meslek örgütleriyle de uzlaşma içerisinde bir toplu sözleşme düzenine burayı götürelim çünkü bu getirilen yeni sistemde -değerli arkadaşlar, maddeler bölümüne geçince tek tek tartışacağız ama- ILO'nun kabul etmediği üçlü baraj sistemi devam ediyor. Birinci baraj... Biraz önce anlattım, yani yüzde 10'dan yüzde

1'e düşünce baraj azalmıyor. Bazı iş kollarında yüzde 16'ya, bazı iş kollarında yüzde 22'ye çıkıyor. Bir kere baraj devam ediyor.

İkinci baraj ne? İş yerinde çalışan işçilerin yüzde 50 artı 1'ini üye yapmak zorundasınız. O yüzde 51'i bulana kadar özellikle beyaz yakalı, memur statüsünde çalışan işçilerin birçoğu bu nedenle sendikaya üye olma hakkını zaten elde edemiyor. Yüzde 50 çoğunluğu elde etmek için sendikal hareket zaten akla kararı seçiyor.

Üçüncü bir baraj, işletme barajı. Şimdi diyorlar ki: "Yani yüzde 50'ydü, bunu da yüzde 40'a indirdik. Değerli arkadaşlar, Türkiye'de kurulu bu anlamdaki önemli birçok işletmenin yüzde 40'ını almak, devletteki o işletmeler haricinde özel sektördeki işletmelerin yüzde 50 veya yüzde 40 artı 1'ini aşmak... Ve aşan sendikalar bir mucize yarattı derim, onlara da madalya veririz. Dolayısıyla, bu engellerle dolu, bu sendikal hareketi yok eden bu düzenlemeye karşı biz uzlaşıya varız, diyaloga varız. Diyalogun yalnız dışarıda değil Meclis'te de bir kez aranmasını bir kez...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) - ...daha öneriyor, yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim, Sayın Çelebi.

Gruplar adına son konuşmacı Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Domaç, İstanbul Milletvekili.

Sayın Domaç buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET DOMAÇ (İstanbul)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 197 sıra sayılı Toplu İş ilişkileri Kanunu Tasarısı üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu vesile ile yeni yasama yılı döneminin ülkemize, milletimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sendika tarihi mücadele tarihidir; çalışanların insan yerine konulması için verilen mücadelenin, demokrasinin ve insan haklarının tarihidir. Dünyada sendikal hareket, sanayi devriminin ardından git-tikçe ağırlaşan çalışma şartlarının insancıl seviyeye çekilmesi, emeğin sömürülmesine karşı çalışanların dayanışması sonucu doğmuştur. Demokrasinin vazgeçilmez unsurudur sendikal hareket.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, kapitalizm 17'nci yüzyılda ortaya çıktı. Buhar gücünün üretimde kullanımının yaygınlaşması, dokuma tezgâhlarının, teknik makinelerin yapılması üretimin verimliliğini artırdı, büyük fabrikaların kurulması sağlandı. Sanayide artan iş gücü ihtiyacı insanların tarımdan koparak fabrikalarda çalışmaya başlamasına yol açtı. Kapital sahipleri, sermaye birikimlerini artırmak, daha da büyümek için işçileri çok düşük ücretlerle çalışmak zorunda bıraktılar. 1800'lü yıllarda, yaşam koşulları bugünkünden hayal edilemeyecek derecede ağırdı. Yıllar içinde işçilerin hastalıklarının, kaza sonucu sigortasının olmaması, emeklilik haklarının olmaması, yıllık, haftalık izinlerinin olmaması, iş güvenliği ve iş güvencesi yoksunluğu, günde on altı saatten daha ağır zaman sürecinde çalışmaları işçilerin bir dayanışma içerisine girmesine, hak taleplerini yükseltmesine neden oldu. İşçilerin bu hak talepleri o yıllarda daha çok şiddetle bastırılıyordu. Her şeye karşın işçiler yaşadıkları sefaletle karşı tepkilerini gösterdiler ve zaman zaman bu mücadeleyi artırdılar. Kapitalizmin, sanayinin gelişmesi işçi sayısını artırdı. Aynı kaderi paylaşan işçiler yavaş yavaş ortak çıkarlarını savunma eğilimi içerisine girdiler. İşçiler arasında birlik ve dayanışma duygusu gelişti. Önceleri dayanışma dernekleri, yardımlaşma sandıkları şeklinde kuruluşlar ortaya çıkardılar. Bu örgütlerde amaç, kaza, hastalık, ölüm hâlinde işçinin kendisine ve ailesine yardım etmektir. Başlangıçta bu amaçla kurulan örgütlenmeler zamanla ücretlerle, çalışma koşullarıyla ilgilenmeye başladı. Yardımlaşma sandıklarıyla, dernekler zamanla sendikaya dönüştüler. Kolay olmadı, çıkarılan yasalarla sendikalar yasaklanmaya çalışıldı.

Saygıdeğer milletvekilleri, sendikalar ilk olarak sanayi devriminin beşiği olarak İngiltere'de ortaya çıktılar. İngiltere'de, 18'inci yüzyılda sendikalar devlet tarafından tanındı. Fransa'da, 1871 yılında Paris'te işçiler yönetime el koydular. Hepiniz bilirsiniz bir Paris Komünü oluşturdular ama çok sürmedi. 1884 yılında sendikalar örgütlenme hakkı elde ettiler Fransa'da, Almanya'da 19'uncu yüzyılın ortasında.

Sendikalar 20'nci yüzyılda etkin örgütlenmeler hâline geldiler ancak dünya tekelleri oluşmaya başladı, işçi sayısı hızla arttı, rekabet sertleşti, kıran kırana bir mücadele ortaya çıktı. Dünya pazarlarının paylaşımı kavgasında ise Birinci Dünya Savaşı ortaya çıktı. 1910 yılında 3 milyon örgütlü işçi, savaşa karşı çıktılar ve barış istediler. 18'de biten savaştan sonra 1939 yılında İkinci Dünya Savaşıyla, dünya pazarı paylaşımı yeniden değerlendirilmek için ortaya çıkan bu savaş, bu defa sendikalar, işçi sınıfları, işçi sınıfı, Almanya'da bulunan faşist iktidara, İtalya'da ve İspanya'da bulunan rejimlere direndiler.

Sendikalar, tarihi boyunca barıştan yana oldular. Sendikalar, demokrasiden yana oldular. Sendikalar, anti-teknelci oldular. Sendikalar, insan ve insanca yaşam için mücadele ettiler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde endüstriyel ilişki gelişmesine paralel olarak sendikalaşma konusunda gelişmeler yaşandı ancak cumhuriyet öncesi dönemde bu gelişmeyi çok fazla değerlendiremeyiz. O yıllarda dernekler vardı ve bu dernekler de işte işçilerin haklarını savunmak için çaba harcıyorlardı. Türkiye'de iş yaşamına ilişkin ilk yasa, 1936 yılında 3008 sayılı Kanun'la işçi yararına düzenlemeler getirilirken grev ve toplu sözleşme hakkı bu yasada sayılmamıştı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1947 yılında 5018 sayılı Sendikalar Kanunu düzenlendi. Burada da grevli, toplu sözleşmeli sendikal yasa hayata geçmemişti. Dolayısıyla, cumhuriyet sonrasında 1947'de çıkarılan yasada da bir toplu sözleşme ve grev hakkı görmüyoruz. 1961 yılından sonra 274 ve 275 sayılı yasalarla birlikte grev, toplu

sözleşme, lokavt gibi kavramlar yasaya girdi ve böylece ülkemizde ilk kez endüstri ilişkileri sisteminin tüm unsurlarını değerlendiren bir yasa ortaya çıktı. Ne yazık ki 12 Eylül 1980 Anayasasıyla birlikte, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'yla, yapılan değişikliklerle ülkemizde maalesef sendikal haklar bir kez daha budanmış oldu.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; özellikle 2010 yılında Anayasa'da yapılan değişiklik kapsamında toplu iş ilişkilerini düzenleyen yasaların özgürlükçü bir tutumla ele alınması kaçınılmaz hâle geldi. Bu kapsamda sosyal tarafların büyük oranda mutabakat sağladığı bir metin ortaya çıkarılmaya çalışıldı. Kanun tasarısıyla sendikal örgütlenmenin önünün açılması, endüstri ilişkileri sisteminin çağdaş standartlara ulaştırılması, üyesi olduğumuz İLO'nun eleştirilerinin karşılanması için gerekli düzenlemeler yapıldı. Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarı'yla sendikal hak ve özgürlüklerin özgürlükçü ve demokratik toplum esasları temelinde yeniden düzenlenmesi hedeflendi. Bu anlayışla, Sendikalar Kanunu, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu birleştirilerek kanunun metni kısa, sade, anlaşılır hâle getirildi. Başta 2010 Anayasa değişikliği olmak üzere İLO ve Avrupa Birliği normlarına uygun bir yapıya kavuşturulması için çaba harcandı.

Değerli milletvekilleri, tasarıyla sendika kurma, sendikaya üyelik, sendika yöneticisi olma, sendikal güvenceler, sendikal faaliyetler, sendikaların işleyişi, denetimleri, serbest toplu pazarlık, iş uyuşmazlıklarının çözümü ve toplu iş sözleşmelerinin düzeyi gibi konularda 87 ve 98 sayılı İLO sözleşmeleri paralelinde özgürlükçü düzenlemeler yaparak, çalışma hayatına olumlu etki yapılması amaçlandı.

Toplu iş ilişkileri kanun tasarısı ile sendikaya kurucu olabilmek için Türk vatandaşı olma, sendikaların kurulacağı iş kolunda fiilen çalışır olma ve Türkçe okuryazar olma koşulları kaldırıldı. 28 olan iş kolu sayısı dünya uygulamaları da dikkate alınarak 21'e indirildi. Sendika özgürlüğüne aykırı olan sendikaya üyelik ve üyeliğin sona ermesinde noter koşulu kaldırıldı. Tasarıya göre sendikaya üyelik ve üyelikten çekilme Bakanlıkça sağlanacak elektronik başvuru sistemiyle e-devlet kapısı üzerinden gerçekleştirilecek.

Sendikaların kuruluş usulü basitleştirildi. Yazılı beyan yeterli kabul edilmekte, gazete ilanı yerine Bakanlık İnternet ortamında ilan yeterli sayılmaktadır. Anayasada kaldırılan hükme paralel olarak aynı iş kolunda ve aynı zaman da farklı iş yerlerinde çalışan işçilere birden çok sendikaya üye olma hakkı tanınmıştır. Böylece, özellikle istek çalışma yöntemiyle birden fazla işverene bağlı olarak çalışanlara birden çok sendikaya üye olma imkânı getirilmektedir. Sendika yöneticisi seçilen iş sözleşmesinin askıda kalması esas kabul edilmekte, sendikal nedenlerle ayırım veya iş sözleşmesinin feshi hâlinde işçinin hukuki hakları güçlendirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, sendikal hak ve özgürlükler işçi topluluğu adına toplu iş sözleşmesine dönüşmediği sürece herhangi bir anlam ifade etmemektedir. Toplu iş sözleşmeleri yoluyla çalışma hayatını düzenlemek hem yasa koyucunun çalışma ilişkilerine keyfî müdahalesini sınırlamakta hem de işverenin çalışma koşullarını tek taraflı belirleme yetkisini önlemektedir. Toplu iş sözleşmesi düzeni tek başına işveren karşısında zayıf olan işçilere birleşme şansı vererek pazarlık yapma yoluyla işçi-işveren ilişkisinde karşılıklı eşitlik ilkesinin kurulmasını sağlamaktadır. Bu sayede kurulan güç dengesi çalışma barışı ve çalışma düzenini sürekli kılmaktadır.

Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ile uygulamada yer alan "grup toplu iş sözleşmeleri"nin tanımı ilk kez kanunda düzenlenmiştir. Sendikanın yetki işlemleri sırasında, diğer sendikaların açtığı iş kolu tespit davası nedeniyle toplu iş sözleşmeleri sürecinin uzamasını engellemek amacıyla, sendikalara yıllarca süren davaların sonucunu beklemeden iş sözleşmesi yapma imkânı getirilmektedir.

Sendikaların toplu iş sözleşmesi yapabilmesi için yüzde 10 olan iş kolu barajı yüzde 1'e, işletme toplu iş sözleşmesi yüzde 50+1 olan işletme barajı ise yüzde 40'a indirilmiştir. Düzenlemeyle aynı iş kolunda aynı işverene ait iş yerlerinde sendikaların yetki alabilmesi kolaylaştırılmaktadır. Toplu iş sözleşmesinden yararlanmada uygulamada yaşanan sorunlar giderilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun tasarısı ile sendika ve konfederasyonların idari ve mali denetimleri, iç denetim organları dışında dış denetim mekanizması olarak bağımsız, yeminli mali müşavirlere bırakılmaktadır. Sendika yöneticilerinin işledikleri suçlar nedeniyle sendika tüzel kişiliği sorumlu tutulabilmekte ve sendikalar kapatılabilmektedir. Tasarıyla, suçların şahsiliği ilkesine uygun olarak bireysel olarak yöneticiler tarafından işlenen suçlarda sadece o yöneticilerin görevlerine son verilmesi öngörülmektedir.

İş Kanunu'ndaki çalışma yaşına paralel olarak on beş yaşını doldurmuş olan işçilerin sendikaya üye olabilmesine imkân tanınmaktadır. Sendikaların uluslararası işçi ve işveren kuruluşlarının kurucusu olabileceği, üye ve temsilci gönderebileceği, dış temsilcilik açabileceği düzenlenmektedir.

Sendika ve konfederasyonların, kanunda belirtilen sınırlamalara uymak ve tüzüklerinde belirtmek kaydıyla, faaliyetlerini serbestçe yapmalarına imkân tanınmaktadır.

Sendikaların uluslararası kuruluşlardan izinsiz bağış alması faaliyetlerinin durdurulma sebebi olmaktan çıkarılmıştır.

Sendikaların tutacakları dosya, defter ve kayıtlar kanundan çıkarılmış, konu yönetmeliğe bırakılmıştır.

Sendikalara, tüzüklerinde yapacakları düzenlemeler ile çeşitli organlar oluşturabilme ve bu organların görevlerini belirleme serbestisi getirilmiştir. Anayasa değişikliğine uyum sağlamak amacıyla çerçeve sözleşme imkânı tanınmaktadır.

Sendikaya üyelik aidatında üst sınır kaldırılmış, üyelik aidatının miktarının kuruluşların tüzüklerinde belirtilen usul ve esaslara göre genel kurul tarafından belirlenmesi esası getirilmiştir.

İş yerinin devrinde yaşanan sorunlar çözümlenmiştir.

Anayasa değişikliğine uyum sağlanarak genel grev, siyasi amaçlı grev ve dayanışma grevi ile iş yeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler olarak sayılan grev ve grev benzeri eylemler kanun metninden çıkarılmıştır. Anayasa değişikliği ile "Grev esnasında greve katılan işçilerin ve sendikanın kasıtlı veya kusurlu hareketleri sonucu, grev uygulanan iş yerinde sebep oldukları maddi zararlardan sendika sorumludur." hükmü kaldırılmıştır. Tasarıyla değişikliğe uyum sağlanarak greve katılan ancak kendi üyesi olmayan işçilerin neden olduğu zararlardan sendikanın sorumlu tutulmayarak özel hukuk genel esaslarına aykırılık giderilmiştir.

Yüksek Hakem Kurulunda en çok üyeye sahip konfederasyona ait olan ikinci üyelik hakkı uyuşmazlık konusu olan taraf sendikanın üyesi bulunduğu konfederasyona tanınarak tüm konfederasyonun temsili sağlanmak istenmiştir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliğine paralel olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kanun tasarısının demokrasimizin gelişmesine, işçilerin örgütlenmesinin önündeki engeller kaldırılarak ve çalışma hayatının kalitesi artırılarak, ülkemizde çalışma barışının sağlanmasına katkı sağlayacağını düşünüyoruz, Türk endüstri ilişkileri sisteminin uluslararası normlarda öngörülen standartlara erişebilmesi umudunu taşıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın yasalaşmasıyla ülkemizdeki iş yaşamının temel sorunlarından biri ortadan kalkacak, işçilerin örgütlenmesinin önünde engeller kalmayacak, çalışma hayatındaki demokrasi ortamı gelişecektir, Türk endüstri ilişkileri sisteminin uluslararası normlarda öngörülen standartlara erişmesinde önemli bir aşama ortaya çıkacaktır.

Kanunun işçilerimize, işverenlerimize, sendikalarımıza, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Domaç.

Tasarı üzerinde gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 197 sıra sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın geneli hakkında şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Endüstri ilişkileri sistemimizde her şey Hükûmetin ve birtakım yandaş basının gösterdiği gibi güllük gülistanlık değildir. Türkiye'de endüstri ilişkilerinden büyük bir kaçış yaşanmaktadır. Endüstri ilişkilerinden kaçış politikaları, endüstri ilişkileri yerine insan kaynakları yönetimini ikame etme politikalarına kapı aralamıştır. Bu politika değişimi, sendikaları devre dışı bırakan bir harekettir. Küreselleşmenin ülkemize taşıdığı bu politika hedefine ulaşma yoluna girmiş görünmektedir. Böylece iş hukuku ferdî iş hukuku hâline geliyor ki, bu, yeniden iki yüz yıl geriye yani endüstri devriminin başı olan döneme dönüşü ifade etmektedir.

AKP döneminde sendikal örgütlülük iyice zayıflamış, sendikalaşma oranı hızla düşmüştür. TÜİK verilerine göre ücretli ve yevmiyeli çalışan sayısı 15 milyon 900 bin kişi; Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre kayıtlı işçi sayısı 12 milyon kişi düzeyindedir. Buna karşılık, sendikalarda örgütlü işçi sayısı 885 bin kişi, toplu sözleşme kapsamındaki işçi sayısı da 580 bin kişi civarındadır. Kamuda örgütlü işçi sayısı belediyeler de dâhil olmak üzere yaklaşık 360 bin kişidir, özel sektörde örgütlenme oranı ise yüzde 2'lerdedir.

OECD'nin son sendikalaşma verilerine göre, Türkiye yüzde 5,9'luk sendikalaşma oranıyla OECD ülkeleri arasında sonuncu durumdadır. Sendikalaşma oranları her yerde geriliyor, bizde de geriliyor denebilir. Diğer ülkelere nazaran ülkemizde sendikalaşma oranında yüksek oranda düşüş yaşanmaktadır. Türkiye sendikalaşmanın gerilemesi konusunda başa gürüşmektedir. OECD'de sendikalaşma oranı 2001-2009 arasında yüzde 20,4'ten yüzde 18,4'e gerilemiş. OECD'de yüzde 10'luk bir düşüş var, Türkiye'de ise yüzde 40'luk bir düşüş görülmektedir.

Toplumun örgütsüzleştirilmesi ve oluşturulan korku imparatorluğu neticesinde AKP Hükûmetinin yanlış politikalarına, adaletsiz ve ayrımcı uygulamalarına karşı gerekli tepkinin verilmemesinin adı da "ekonomide istikrar" olarak takdim edilebilmektedir. Ne yazık ki ülkemizde insanların zulme isyan ruhu bastırılmış, hak arama duygusu köreltilmiştir. Bugünlerde krizle anılan Yunanistan'da sendikalaşma oranı yüzde 24, İtalya'da yüzde 35 olduğu dikkate alındığında, Türkiye'nin sendikalaşmayı önleyerek sözde istikrarlı bir ekonomi gerçekleştirdiği ortaya çıkmaktadır. Yani ne kadar az sendika ne kadar örgütsüz toplum o kadar çok istikrar.

Değerli milletvekilleri, sendikalar demokrasinin temel taşlarıdır. Sendikacılığın kan kaybetmesi demokrasimiz açısından bir zaftır. AKP Hükûmetinin işçilerin sendikasızlaştırılmasına niçin karşı durmadığı elbette önemli bir soru olarak ortada durmaktadır. Sendikasız ve toplu sözleşmesiz iş yerlerinde iş barışının nasıl sağlanacağı ve sürdürüleceği iyice düşünülmelidir. Çağdaş bir endüstri ilişkileri talep ediliyor ise sendikalı işçilerin ve toplu iş sözleşmeli iş yerlerinin artmasına destek sağlanmalıdır. Çalışma hayatı, işçiyle işveren haklarının dengeli bir şekilde korunması yanında, işin korunmasını da dikkate alan politikalar çerçevesinde tanzim edilmelidir. Çalışma hayatındaki problemlerin çözümü ve çalışma barışının tesis edilmesi için çalışma hayatındaki çoklu danışma mekanizmaları güçlendirilmeli ve tarafların etkin katılımları sağlanmalıdır. Endüstri ilişkilerinde haklara saygı esas alınmalı, iş uyuşmazlıklarının iyi niyetli yaklaşımlarla çözümüne önem verilmeli, örgütlenme yönündeki engeller kaldırılmalıdır. Sendikal haklar çağdaş normlara uygun hâle getirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, hemen ifade edeyim ki sendikalı işçi sayısının azalması, toplu iş sözleşmeli iş yeri sayısının azalması, toplu iş hukukunu da önemsizleştiren bir sürece yol açmıştır. Anayasa'mızın 53'üncü maddesine göre, işçiler ve işverenler karşılıklı olarak toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler ancak AKP Hükûmeti Ocak ayından

bu yana, dokuz aydır toplu iş sözleşmesi hakkını açıkça ihlal ederek anayasal suç işlemektedir. Sendikaların bin altı yüz civarında yetki talebine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı cevap vermemektedir. Bu nedenle, 350 binden fazla işçinin toplu iş sözleşmesi yapılamamıştır. İşçiler henüz ücret zammını alamamış olup mağdur edilmiştir. Bakanlığın gerekçesi, sendika üye istatistiklerinin yayımlanmaması. Peki, yayımlayacak olan kim? Yine Bakanlık. 2009 Temmuz ayından bu yana bu istatistikler yayımlanmıyor. Sendika üyeliğinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan işçi bildirimlerinin esas alınacağına dair düzenleme yapılıyor ancak bu düzenlemeye de uyulmuyor, 3 defa erteleniyor. Bunları yapan, çıkardığı kanuna bile uymayan kim? Yine AKP Hükûmeti. Ondan sonra da on yıllık iktidarın Çalışma Bakanı toplu iş ilişkileri yasası çıkmadığı için yetki veremediklerini pişkince söyleyebilmektedir. Aileleriyle birlikte milyonları ilgilendiren sözleşme sürecinin tıkanmasının mazereti olamaz ama tam bir acziyet, beceriksizlik, ciddiyetsizlik ve sorumsuzluk örneği sergileniyor. Toplu sözleşme yapılmamış, işçiler ücret zamlarını alamamış, AKP Hükûmetinin umurunda bile değil. "Yasa yok, toplu sözleşme yok, ücret zammı yok." diyorlar. Grev zaten yok. Grev hakkını kullanmaya kalkan işçiler yasayla engellenerek bir de işlerinden edilmektedir. AKP'nin ileri demokrasi anlayışı bu.

AKP Hükûmeti vergi zamlarına gelince hiç tereddüt etmemekte, hiç eli titrememekte, insafsızca zamlar yapmaktadır. Elektrikten doğal gaz, benzinden mazota, tüp gazdan oto gazı kadar zamlar milletimize yağmur gibi yağmaktadır. AKP Hükûmeti yapılan zamları bile gülerek geçiştiren ve bir şey olmamış gibi takdim eden bir acımasızlığı göstermektedir. Sayın Başbakan elektriğe ve doğal gazı gelen zam oranlarını ifade ederken "Öyle çok fazla değil, yüzde 10-15 düzeyinde." diyebilmiştir. Diğer taraftan, asgari ücrete, memura, emekliye, çalışana maaş zammı verirken kırk dereden su getirilmektedir, ücretlerde sefalet düzeyi devam etmektedir. Bugünkü asgari ücret ile çalışanların zorunlu ihtiyaçlarını asgari düzeyde olsa bile karşılaması mümkün değildir. Asgari ücret açlık sınırının altındadır.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükûmeti kendi iş gücünü, kendi işçisini köle gibi görmekte ve bunu da resmen ifade etmekten hiç kaçınmamaktadır.

Sayın Başbakanla bağlı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkanlığının resmî İnternet sitesinde bakın ne diyor. Bir çıktısını aldım değerli arkadaşlarım. İnternet'e ulaşabilen arkadaşlarımız, Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkanlığında aynı ifadeleri görebilirler. Türkiye'de yatırım yapmak için sayılan on nedenden iş gücüyle ilgili kısma bakın, aynen okuyorum: "26 milyonu aşkın genç, eğitilmiş ve motive profesyonel, artan çalışma verimliliği, haftada 52,9 çalışma saati ve çalışan başına yıllık ortalama 4,6 günlük hastalık izniyle Avrupa'daki en uzun çalışma süreleri ve çalışan başına ortalama hastalık izninde en düşük oran" Âdetâ, AKP Hükûmeti, köle pazarlarında köle satar gibi "işçimiz çok çalışır, az hastalanır" diye tanıtım yapıyor. Bu nasıl zihniyettir, bu nasıl anlayıştır? Haftalık çalışma süresinin 52,9 saat olduğunu söylemek, yasa dışı bir uygulamayı devlet olarak ifşa etmek ve övmektir. Sayın Bakan, bundan haberiniz var mı? Bakanlık olarak siz mi verdiniz bu bilgileri, yoksa uyuyor musunuz? Ülkemizde haftalık normal çalışma süresi 45 saat değil mi? Fazla çalışma süresi yılda 270 saati aşamaz. Fazla çalışmada işçinin onayı şarttır. Tamamı gönüllü olarak fazla çalışma yapsa bile, ortalama çalışma süresi 50 saati geçemez. Yani bir suç işleniyor, bu da Başbakanlık tarafından aynen ikrar ediliyor.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Bakan... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle yeni yasama yılının hayırlı olmasını temenni ederek konuşmama başlamak istiyorum.

Bugün, çalışma hayatımızın yıllardır beklediği Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın nihayet gündeme geldiğini görmekten Çalışma Bakanı olarak da büyük bir mutluluk, memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum. Hayırlı olmasını diliyorum ve bu vesileyle de yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Çalışma hayatıyla ilgili son on yıllık dönem içerisinde AK PARTİ İktidarı olarak çok önemli düzenlemelere imza attık. Bunlardan bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

İş Kanunu bu dönem içerisinde yasalastı, sosyal güvenlik reformu bu dönem içerisinde gerçekleştirildi, genel sağlık sigortasına geçildi, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nı çıkardık, intibak düzenlemesini gerçekleştirdik, kamu görevlileriyle toplu sözleşme yapma imkânını sağlayan yasal düzenlemeyi -Anayasa'ya uyum yasasını- gerçekleştirdik, istihdam paketleri gerçekleştirildi ve 2023 vizyonu çerçevesinde yüzde 5 işsizlik hedefiyle istihdam stratejisi düzenlemesi Bakanlık bünyesinde gerçekleştirildi. Bugün de sendikal mevzuatımızla ilgili önemli bir düzenlemeyi huzurlarınıza getirmiş bulunuyoruz. Eğer şartlar ve Meclis takvimi, çalışma düzeni mümkün kılabilirse "alt işveren" dediğimiz taşeron uygulamalarıyla ilgili düzenlemeyi de huzurlarınıza getirip oradaki uygulamalardan kaynaklanan emeğin sömürüsüne dönük yanıtlar, eksiklikler varsa onların da ortadan kaldırılmasını inşallah hedeflemiş bulunuyoruz, Bakanlık mutfağında bu çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Değerli milletvekilleri, az önce konuşma yapan arkadaşlarımız sendikacılık veya sendikal hareketlerin nereden doğduğunu, hangi ihtiyaçtan dolayı bu noktaya geldiğini ve emeğin hakkının, alın terinin korunmasıyla ilgili verilen mücadeleleri tarihî seyir içerisinde sizlere takdim ettiler. O konuda tekrar zamanınızı almamak adına bir tarihsel seyri huzurlarınıza getirmek istemiyorum fakat cumhuriyet döneminde, gerek 1936 gerek 1947 gerekse sendikal hareketlerin kurumsallaşması diyebileceğimiz 50 sonrasındaki çalışmalar, 61 Anayasası'nda sendikal hareketlerle ilgili, faaliyetlerle ilgili düzenlemeler, 63'te çıkarılan 274, 275 sayılı Yasalar ve 1980 ihtilali sonrasında 2821, 2822 sayılı yasalar bu tarihî süreci ortaya koymaktadır. Yirmi dokuz yıldır 2821, 2822 sayılı Yasa bünyesinde köklü bir değişiklik ne yazık ki gerçekleştirilemedi.

Aslında geç kalınmış bir düzenleme. Burada eleştiride bulunan arkadaşların eleştirilerine saygı duyuyoruz fakat çok kolay bir alan olmadığını da bilmemiz gerektiği inancı içerisindeyim yani işveren ve işçi kesimlerini, işçi sendikaları ile işveren sendikalarını bir araya getirip bu konuda ortak bir mutabakat, bir diyalog çerçevesinde bu sorunun çözümü bugüne kadar bakanlık yapmış olan bütün arkadaşlarımızı meşgul ettiği gibi, o arkadaşlarımızın zamanlarının en güzel bölümlerini bu hususa teksif etmelerine rağmen çözümün çok kolay olmadığını belirtmek istiyorum. Fakat bu dönem içerisinde, yirmi dokuz yıldır köklü bir değişikliğe uğramayan bu yasayla ilgili ilk kez tarafların yoğun katılımıyla, defalarca bir araya gelerek sendikal mevzuatın düzenlenmesi gerçekleşiyor. Türkiye için ve endüstriyel ilişkilerimiz açısından, ekonomimiz açısından, kayıt dışılık açısından, hangi açıdan ifade ederseniz edin son derece önemli bir düzenlemedir bu düzenleme ve bu düzenleme bir başka ifadeyle de bir zorunluluktur, mutlaka bir an önce gerçekleştirilmesi gerekiyor. Ayrıca 350 bin işçimizin -yani 2012 Ocaktan bugüne toplu sözleşme gerçekleştirilemeyen işçilerimizin de sayısı 350 bine ulaşmış bulunuyor- gözünün kulağının yüce Mecliste olduğunu da belirtmek istiyorum.

Şimdi, bu yasa ile ilgili değerlendirme yapan arkadaşlarımız, yasada işte bir vesayet var, Sayın Başbakanımıza atıfta bulunarak bu yasal düzenlemenin işte şu şekilde, şu şekilde geldiği şeklinde bir yol haritasını ortaya koymaya çalıştılar. Son derece yanlış olduğunu burada ifade etmek istiyorum. Şundan dolayı: Bakanlar Kuruluna biz bu düzenlemeyi sevk ederken -nasıl olduğunu bütün milletvekili arkadaşlarımız biliyor- Bakanlar Kurulunda yapılan değerlendirme neticesinde... Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilen yasa da biliyorsunuz, alt komisyonda yapılan düzenlemeleri de biliyorsunuz, ana komisyonda yapılan değişiklikleri de biliyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Bilmedikleriniz var Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - Şimdi Genel Kurul safhasına geldi, burada da yapılan değişiklikler önünüze önergelerle gelecek. Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Bir vesayet, bu konuda bir dayatma söz konusu olsaydı bu bahsettiğimiz yolculukta bu değişiklikler olmazdı, nasıl geldiye o şekilde bunlar gerçekleştirilir idi.

İZZET ÇETİN (Ankara) - 7 tane bakan niye imza koymadı Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - Tam aksine, doğruyu, gerçeği, endüstriyel ilişkilerimiz açısından yararlı olanı arama içerisindeyiz, bu arayışın içerisindeyiz. Bu arayışın içerisinde yalnız Bakanlık olmak yeterli değil, Bakanlık olarak bizim istememiz... Efendim, AB Sosyal şartı, ILO normları çerçevesinde bu düzenleme mükemmel olsun, bu ifade edilebilir ama netice itibarıyla geliyorsunuz, işçi ve işveren kesimleriyle karşı karşıyasınız, bunların uzlaşısını sağlayacaksınız. Bu çerçevede bu süreç içerisinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir, yoksa keyfi olarak, Bakanlık olarak, siyasi irade olarak bizim bu olaylar üzerinde bir dayatmamız, bir olmazsa olmazımız şeklinde bir yaklaşımımızın olmadığını ifadesinde yarar var diye düşünüyorum.

Şimdi, AB 19'uncu fasıl açısından olaya baktığınız zaman -ki açılış kriteri olan bir yasa görüşüyoruz- şimdi burada "İş yeri ve meslek sendikacılığı serbest olmalı." diyor. Peki ülkemiz şartları açısından baktığınız zaman gerek işçi sendikaları gerek işveren sendikalarıyla defalarca bu konuyu biz bir araya getirdik, hatta önerdiğimiz taslakta da iş yeri ve meslek sendikacılığı da söz konusuysen, öteden beri Türkiye'de iş kolu sendikacılığı esas olduğu için bu konuda sıcak bakılmadığını burada belirtmek istiyorum. Federasyon, efendim bir ara kademe yani iş yerlerinin üst kuruluşu iş kollarının oluşturduğu üst kurul ise konfederasyon. Federasyon olabilir ama biz de taraflarla bir araya geldiğimizde bu konuda bir talebin oluşmadığını da burada belirtmek istiyorum; yoksa, Hükûmet olarak bu ve benzeri konularda bir dayatma içerisinde olmadığımızı da tekrar tekrar belirtmek istiyorum.

Şimdi, sendikalı işçi sayısı ile ilgili burada bir beyanda bulunuldu. Sendikalı işçi sayısı 600 bin değil, şu anda kayıtlarımıza göre 937.810 sendikalı işçimiz var ve toplam çalışanlar içerisindeki oranı da yüzde 8,44'e tekabül etmektedir.

Şimdi bu yasa ne getiriyor? Çok şey söylenebilir, çok şey konuşulabilir. Nitekim burada ifade edildi ama en önemli getirdiği şey şu: Bakınız bugün beyan esasına dayalı, bizim Çalışma Bakanlığındaki verilere göre toplam işçi sayısı 5 milyon 398 bin. Sendikalı işçi sayısı ise 3 milyon 232 bin, sendikalaşma oranı ise yüzde 59,88, yüzde 60 şu anda sendikalaşma oranı var, şu andaki tablo bu. Beş yıldır belki bunu söylüyoruz. Diyoruz ki: "Bu sanal tablodan, bu sanal âlemde gerçek tabloya geçelim." diye ifade ediyoruz. Nedir peki, gerçeği nedir bunun? Gerçeği toplam işçi sayısı yani sendikalı olabilecek olan işçi sayısı şu anda 11 milyon 110 bin 104, sendikalı olabilecek işçi sayısı. Sendikalı işçi sayısı 937,810, sendikalaşma oranı ise yüzde 8,44.

Bu yasa ne getiriyor? Bu yasa bu sanal rakamlardan bizi kurtarıyor, bizi gerçek rakamlarla buluşturuyor. Hiçbir şey olmasa, bu sanal âlemde endüstriyel ilişkilerimizi, çalışma hayatımızı kurtarmanın yeterli -artarlı bile-olacağı düşüncesi içerisindeyim çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin bakanları ve bakanı olarak buraya çıkıp bu sanal rakamları söylemek hiçbir bakanın içine sinmemiştir ama yıllardır, onlarca yıldır bu rakamlar böyle ifade edilir, olmayan sendikalı işçi burada ifade edilir, olmayan çalışma hayatındaki rakamlar burada ifade edilir. İşte, bunun için bu düzenlemeyi geldiğimiz ilk günden beri gerçekleştirme hususunda büyük bir çaba içerisindeyiz ama zorluğunu da az önce ifade ettim, bu işin tarafları var. Çalışma Bakanlığı layüsel... Hiçbir bakanlık öyle değil mutlaka ama Çalışma Bakanlığının bir farklı yönü vardır. Onun ortakları var, işçisiyle işvereniyle ortakları var. Bu yönüyle oturup bir diyalog çerçevesinde konuları çözüme ulaştırma konusunda saatlerimizi günlerimizi verdiğimizizi, burada muhalefetiyle iktidarıyla her işin içinde olan çok değerli arkadaşlarımız bilmektedirler.

Şimdi, bir diğer konu, 850 bin işçi... Süleyman Bey örnek verdiler burada, yüzde 10 barajı var şu anda. Bir tarafta yüzde 10 barajı var, diğer tarafta ise Sosyal Güvenlik Kurumu verilerini esas alacaksınız diyor, kanunumuzun şu andaki düzenlemesi bu. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerini esas aldığınız zaman 11 milyon çalışanın var, yüzde 10 barajına bunu vurduğunuz zaman şu andaki sendikalı işçi sayımız da yeterli bir düzeyde olmadığı için birçoğu bu yüzde 10 barajının altında kalıyor ve yetkisiz duruma düşüyor sendikalar. İşte bu çelişkiyi ortadan kaldırmaya dönük bir düzenleme getiriyoruz.

Şimdi, şöyle bir örnek çok doğru olmaz diye düşünüyorum: 850 bin işçi var Türkiye genelinde iş kolunda, bunun yüzde 10'u 85 bin yapıyor. Doğru. Peki, bu düzenlemeyle şu anda yüzde 1'i kaç yapıyor? Yüzde 1'i de 8.500 yapıyor. Herhâlde, 8.500, 85 binden çok küçüktür. Yani "Bu düzenleme yanlıştır." demek... Sendikaların sendikalı üye sayısını artırma olayları -sendikanın gayreti, çabası, üye sayısını artırma olayı- başka bir şeydir -o konuda başarısız olmuşsa o sendikaların kendilerini sorgulaması gerekiyor- ama...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - Kanunları değil, yasaları değil...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - ... 85 bin olan iş kolu barajını 8.500'e indiriyorsanız, bu farklı bir şeydir, bu sağlıklı bir düzenlemedir, doğru bir düzenlemedir. Onun için, bu kadar büyük bir farkı, 10 kat farkı görmezlikten gelmek doğru olmaz inancı içerisindeyim.

Evet, barajla ilgili ters bir şey yok. Yani "Aşağıdan yukarıya artış var." diyorsunuz değil mi? Ana baraj yüzde 3 ve geçici maddelerle eğer önergeler kabul edilirse, sizlerle de istişare edeceğiz, yarın da görüşeceğiz, "diyalog" diyorsunuz, sosyal taraflarla diyalogu gerçekleştirdik, o diyalogun neticesi bu yasa buraya geldi. Parlamentoda grupların ben tümünü ziyaret ettim, gruplara gittim, ziyaret ettim, bilgi verdim, paylaştım yasanın ne getirip ne götürdüğünü; hatta, bazı önergeleri de örnek olsun diye verdim ve benzer önergeleriniz var ise bu önergeleri değerlendireceğimizi de ifade ettim. Yarın sabah erken saatlerde, tekrar, Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin temsilcileriyle, gerçekten önerileri varsa bu önerileri sendikaların -gerek işçi ve işveren sendikalarının- teknik heyetiyle yapacağımız toplantı öncesinde o bilgiyi de alır isek... Yani bu yasa milletin yasası, bu yasa Faruk Çelik'in, bu yasa Çalışma Bakanının, bu yasa Adalet ve Kalkınma Partisinin veyahut da Cumhuriyet Halk Partisinin, MHP'nin, BDP'nin yasası değil ki, bu yasa 75 milyonun yasası; dolayısıyla en mükemmel olma konusunda gayret içerisindeyiz ve samimiyiz bu konuda. E, bunu yaparken, tek zorluğumuz var, işçiyle işvereni bir yerde buluşturmak gerekiyor. Nedir buradaki zorluk? 0-5 arasında. Sendikalarımızın bazıları diyor ki: "Baraj sıfır olsun." işverenimiz de diyor ki: "Baraj 5 olsun."

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - "Sendika olmasın." diyorlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) E, şimdi, burada sorumluluğu üstlenmişseniz, bu sorumluluğun çerçevesinde söyleyeceğiniz başka şeylerdir ama sorumluluğunuz yok ise tabii ki "Çözün gitsin." diyebilirsiniz. "Çözün gitsin"i bir tarafı yıkmadan, hiçbir yeri yıkmadan halletmekten geçiyor. İşte bugün yaptığımız bu. Endüstriyel ilişkilerimizi tahrip etmeden, bozmadan, büyük bir uzlaşma çerçevesinde işçimizin örgütlenmesi ve işçimizin örgütlenmesinin önündeki engelleri kaldıracak, onu örgütlenmeye teşvik edecek bir düzenlemeyi getirirken, işverenimizin de endişeleri, uluslararası rekabette onu zor duruma düşürmeyecek, onu sıkıntılı duruma düşürmeyecek bir düzenlemeyi getirirkeniz gerekiyor ki bütün bu çalışmaların, bu çabaların amacı bir yerde buluşturmak ki büyük ölçüde de bunu gerçekleştirdiğimiz için gerçekten büyük mutluluk duyuyorum.

Üyelik basitleşiyor, istifa basitleşiyor, noter şartı kalkıyor, sendika kurma kolaylaşıyor, yani bir çok önemli değişiklikler var, bunları maddeler görüşülürken veya bölümler hâlinde yaptığımız görüşmelerde de ele alabiliriz, onun için vaktinizi almak istemiyorum.

Burada işçi ücretleriyle ilgili temas edildi. Yine, emekçi arkadaşlarımızla oturduk, asgari ücretin enflasyonun 2 katı kadar artırılması konusunda mutabakata vardık. İşverenimiz de imza attı buna, işçimiz de imza attı ve birlikte, beklenen 3+3 iken, biz Hükümet olarak 12+12,37 düzeyinde asgari ücrette bir artış gerçekleştirdik. Toplu sözleşmelerde hiçbir çalışmamız, hiçbir emekçimiz enflasyona ezdirilmemiştir. Bu rakamlar açıktır, bütün kamuoyu tarafından, bütün kesimler tarafından da net olarak bilinmektedir.

Az önce burada ifade edilen...

İZZET ÇETİN (Ankara) - Yüzde 28 zam mı yaptınız? Doğal gaza gelen zammı verdiniz mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - Tabii, toplu sözleşme dönemleri geliyor...

İZZET ÇETİN (Ankara) - Ee, arkasından zam yapıyorsunuz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Devamla) - ...sizin bahsettiğiniz konuların hepsi görüşülecek; masa, özgür bir masa orada.

Gerek kamu çalışanlarıyla konuşurken gerek işçi sendikalarımızla bir araya geldiğimiz zaman, saatlerce, günlerce bu tartışmaları yapıyoruz ve netice itibarıyla bu konuda hiçbir zaman emeğin aleyhine olacak, bir düzenlemeye imza atmadığımızı da burada Hükümet olarak ifade etmek istiyorum.

Az önce bir siteden değerli milletvekili arkadaşımız bahsettiler, doğrusu ben yeni bilgi sahibi oldum, bilemiyorum. O bilgileri kendilerinden alıp onun da takipçisi olacağımızı buradan belirtiyorum.

Tekrar bu Toplu İş İlişkileri yasası.. Ki, biraz önce grupların da mutabakatı oldu, 4 grup olarak bu tasarının başlığının değişmesi konusunda güzel bir mutabakat oldu. Ben bütün gruplara teşekkür ediyorum.

80 küsur maddeden oluşan bu önemli düzenlemenin, 2 yasanın bir araya getirilerek, 153 maddeden 83 maddeye düşürülen bu önemli düzenlemenin -çalışma hayatımızı çok ilgilendiren bu düzenlemenin- hayırlı olmasını

dilerken, katkı sağlayacak olan bütün arkadaşlarıma da öncelikli olarak teşekkürlerimi sunuyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Faruk Çelik'e teşekkür ediyorum.

Şimdi, tasarının tümü üzerinde son söz Ankara Milletvekili Sayın İzzet Çetin'in.

Buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tam 10 yıl 3 ay sonra Meclis gündemine gelebilen bir Kanun Tasarısı üzerine görüşmeler nihayet başladı. Yani ülkemizin, milletvekillerimizin, AKP'nin çalışma yaşamına, işçiye, emekçiye bakış açısını yansıtmaması açısından, Meclis tablosu da ortaya koyuyor ki, emekçiler bu ülkede ne yazık ki görülmez oldu, duyulmaz oldu. Çok da haksız değiller, emekçiler uyurken haklarının nasıl gasp edildiğini biraz evvel Sayın Bakanımız zımni olarak aktardı. Gerçekten, ülkemizde eğer 11.5 milyon sigortalı işçi -kayıt dışını dâhil etmiyorum- çalışan işçi varken, sözleşmeden yararlanan işçi sayısı bugün 570 bine kadar gerilemiş, diye düzeltiyorum. Sendikalı işçi sayısı da 938 bine kadar gerilemiş ise "Bu gerilemeye neden olan uygulamaları kim yaptı? Hangi baskı ortamı bu gerilemenin nedeni oldu? Ülkeyi kim yönetiyor?" sorularını sormak gerekir.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten son derece önemli bir yasa. Sayın Bakana ben uzlaşma girişimleri nedeniyle teşekkür ediyorum. Tabii, bu yasanın çıkması için yoğun çaba sarf ettiğini biliyorum ama bazı gerçekleri de ortaya koymaktan çekinmemesini dilerdim. Örneğin yasa geldiği zaman baraj konusu binde 15 olarak gelmişti. Uluslararası norm, kabul edilebilir norm binde 5 iken binde 15 kabul gördü ama 7 tane bakan tasarımı imzalamadığı için Sayın Bakan geri çekmek zorunda kaldı. Baraj yeniden yükseltildi yüzde 3'e ve arkasından Meclis gündemine getirildi, geçtiğimiz yıl mart ayında komisyonlarda görüşüldü, değerli arkadaşlar, bugün de Meclis gündemine geldi. Esasında 2002 yılının temmuz ayından bu yana bu 4'üncü, belki de daha fazla, Meclis gündemine gelip giden ve görüşülemeyen bir kanun.

Değerli arkadaşlar, burada önemli olan sendika hakkının, sözleşme hakkının ve grev hakkının ve özgürlüklerinin korunması, geliştirilmesi olmalı. Eğer sendikal hak ve özgürlükler, bunların hepsi kolektif haklar olarak bilinen haklardır, sendika hakkı ve özgürlüğü, grev hakkı ve özgürlüğü, toplu iş sözleşmesi hakkından oluşan bu üç hak hem birbirini tamamlayan, birbirini işlevlendiren, biri olmazsa diğerinin bir anlamı kalmayan haklardır. O nedenle bunların güçlendirilmesi gerekir eğer bir yasa yapılıyorsa.

Şimdi, önümüzde bir tasarı var. Tabii, kolektif haklara geçmeden önce esas korunması gereken haklar bireysel haklardır. Sendika özgürlüğü, sendika seçme özgürlüğü, sendika kurma hakkı, sendikaya üye olma hakkı, üyelikten ayrılma hakkı, bu haklar eğer korunmuyorsa, yeteri kadar güvenceleştirilmemiş ise orada özgürlük ortamından söz edemezsiniz, sendikalı işçi sayısı 500 binlere kadar geriledi diye de övünemezsiniz, ağlayamazsınız.

Değerli arkadaşlar, bu haklar korunmalı dedik. Kime karşı korunmalı bu haklar? Bu haklar, ceberut devlete karşı korunmalı, Orta Çağ'ın zalim anlayışındaki işverenlere karşı korunmalı, demokrasiyi içine sindiremeyenlere karşı korunmalı. Onun için bu haklar güvencelendirilmeden sendikal hak ve özgürlükleri güçlendirmek mümkün değildir, ülkede demokrasiyi güçlendirmenin olanağı yoktur.

Sayın Bakan biraz evvel söyledi. Toplam 153, 154 madde. Buna ek maddeler ve geçici maddeler dâhil değil. 2821 sayılı Sendikalar Yasası ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev, Lokavt Yasası yerine bir tek yasa yapılıyor. Adı -biraz evvel yeniden özüne uygun hâle getirildi- "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası" olarak düzeltilecek önerge kabul edildiğinde. Toplu İş İlişkileri Yasası olarak Meclis gündemine geldi.

Bakan da söyledi, arkadaşlarım da değindi. Gerçekten toplu sözleşme düzeninde tıkanıklık var, sendikal alanda gerileme var. Toplu sözleşme düzenindeki büyük tıkanıklık barajlar nedeniyle oldu. Yüzde 10 barajı, yetki aşılamadı, SSK kayıtlarıyla normal kayıtlar tutmayınca, 2009'dan bu yana iş kolu istatistikleri yayınlanamadı ve 350 bin işçi toplu sözleşme bekliyor. Yılbaşından itibaren de 250 bin kamu işçisini de buna eklerseniz iyi bir kaos ortamına girecek. Şimdi, bunu şunun için söyledim: Anlaşıyor ki biz bu yasalarla bir kaos ortamı yarattık ve işçileri, sendikaları toplu sözleşmesiz bıraktık. Bir tek toplu iş sözleşmesinden söz ediyoruz. Şimdi, bu yasanın içine baktığımızda çerçeve sözleşmesi var, grup toplu iş sözleşmesi var, işletme toplu iş sözleşmesi var.

Sevgili arkadaşlarım, bir toplu iş sözleşmesinin hakkından gelemeyen, düzenlemesini yapamayan bir iktidardan çerçeve sözleşmeyi düzenlemek, grup toplu iş sözleşmesinin yaratacağı kaosu gidermek ya da işletme toplu iş sözleşmesine ilişkin yetki sorunlarını nasıl çözeceğini beklemek hayalciliktir. Bir kere, toplu sözleşme alanı müdahale alanı değildir; çerçeve sözleşme müdahaledir, grup toplu iş sözleşmesi müdahaledir. Daha ileriye gideyim, yani buradaki kaos ortamı toplu sözleşme düzenini iyice yok edecek noktaya taşıyacaktır.

Bir başka önemli nokta... Sayın Bakan, bir cümle okuyacağım. Bakınız, yasanın 3'üncü maddesi, sadece okuyorum ilk cümleyi: "Kuruluşlar, bu kanundaki kuruluş, usul ve esaslarına uyarak önceden izin almaksızın kurulur." Ne kurulur, arkadaşlar? Kuruluş. Kuruluş nedir arkadaşlar? Kanunun içinde sendika demeye, konfederasyon demeye korkan bir mantık var. "Sendika" kavramını sindiremeyen bir anlayıştan demokrasiyi güçlendirmesini, geliştirmesini beklemek hayalcilik olur. Lütfen, bu kanunda daha anlaşılır olması açısından "kuruluş" yerine "sendika" ya da "konfederasyon" demekten korkmayın.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten, pek çok konuda söylenecek sözler var, eleştirilecek noktaları var yasanın. On dakikalık bir konuşma süresine sığmasının olanağı yok. İyi yönleri yok mu? Elbette var ama eğer bir yasa yapıyorsa

burada, geçmiş dönemlerden edinilen tecrübelerle görülen aksaklıklar, eksiklikler giderilmeli ve çağın, yaşadığımız günün koşullarına uygun bir düzenleme yapılabilir.

Bu düzenlemeleri, bu Toplu İş Sözleşmesi, Grev, Lokavt Kanunu ve Sendikalar Kanunu'nu... Bu kanunla yeniden çalışma yaşamında barış sağlayabilmenin olanağı yok. Açıkça ifade edeyim, burada buram buram işverenlerin dayatması var, ona karşı AKP'nin teslim oluşu var.

Tabii, işçi sendikalarına da bir çift sözüm var: Onlar uyku uyumaya devam etsinler, uyumaya çalışanlara söylüyorum. Ve işçilere sözüm var: Oylarını vermeye devam etsinler, yakında kıdem tazminatları da, diğer hakları da gittiğinde çocukları da onlara beddua edecektir.

Sevgili arkadaşlarım, gerçekten çalışma yaşamı zor bir alan. Ben onu biliyorum. Biraz evvel AKP Grubu adına konuşan arkadaşım -Wikipedia'dan mı aldı, Google'a mı sordu- sendikal hareketin tarihçesini okudu. Yani ben beklerdim ki, şurada on yıl geçti, bunun geçmesinin nedeni bakın bu hâle getirebilmek için, bu zamanı kötü kullandığımızı zannedersiniz, bunları bunları getirdik denilse çok daha iyi olurdu, güzel olurdu.

Değerli arkadaşlar, tabii, çok şey beklemek hayalcilik. Bir hafta olmadı daha, üç gün önce Sayın Başbakan iki buçuk saatlik bir konuşma yaptı genel kurullarında, kurultaylarında. Kurultaylarında dinlemeye çalıştım, kaçırmış olabilirim diye konuşma metnini aldım. 63 tane şey hazırladılar, onu çıkarttım. AKP'nin emeğe, emekçiye, emekliye, köylüye, işçiye bakış açısını gözlemlemek açısından "işçi" kelimesi, "memur" kelimesi, "köylü" kelimesi, "emekli", "emekçi" ve "sendika" kelimelerini aradım. "İşçi" kelimesi bir yerde geçiyor, o da tam bir popülizm, "Ey Bitlis'teki işçi kardeşim." diyor. "Memur" iki yerde geçiyor, o da benzer bir şekilde, memura nasıl bir yaklaşım içinde olacağını söylemiyor. Köylü yok, emekli yok, emekçi yok, sendika yok. AKP'nin gündeminde bunlar yok.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) - Barzani var, Barzani...

İZZET ÇETİN (Devamla) - Dilinde, lügatinde, defterinde yok. Ne var? Uyum politikaları var. Ne var? Zamlar var. Ne var? Memura, işçiye, emekliye yüzde 3-5 zam yaparken, bir gecede yüzde 28-30 zam yapmak var.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çetin.

Böylece, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük gereği, yirmi dakika süreyle soru-cevap kısmına geçiyoruz.

Sisteme giren arkadaşlarımıza sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Tanal... Yok.

Sayın Acar...

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP İktidarı döneminde sendikal örgütlenme üzerinde de ciddi baskılar yaşanmış ve yaşanmaktadır. Çalışanlar çeşitli yöntemlerle sendikalarından istifa ettirilmekte, Hükûmete yakınlığıyla bilinen sendikalara üye yaptırılmaktadırlar. 2002'de üye sayısında 3'üncü sırada yer alan, Hükûmetle uyumlu, aynı gözlükle çalışma yaşamına bakan sendika bugün 1'inci sıradadır. Memur sendikalarında böyle olduğu gibi işçi sendikalarında da benzer bir durum yaşanıyor. Nedense Hükûmete yakın bir konfederasyona bağlı sendikaların üye sayısı giderek artıyor. Bunun gönüllülükle olmadığı açıktır. Ben, memur ve işçi sendikalarının 2003'ten sonraki, ayrı ayrı, üye sayıları nasıl değişmiştir bunu sormak istiyorum Sayın Bakandan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Acar.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, ben, geçtiğimiz dönemde sendikacılık yaptıkları için tutuklanan KESK'li üyelerle ilgili Sayın Bakanlığın bir girişimi var mı, bu konuyu nasıl değerlendiriyor onu sormak istiyorum. Çünkü 1990'lı yıllarda -90'lı yılın ikinci yarısında kurulan- KESK'li yöneticiler, birçok sendika yöneticisi sadece sendikacılık faaliyetlerinden dolayı gözaltına alındılar, haksızca gözaltına alındılar ve hâlâ cezaevlerinde tutulmaya devam ediyor. Bunlarla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Bir de, geçtiğimiz dönemlerde sizin Bakanlığınızın vermiş olduğu kadrolarla il özel idaresinde çalışan işçiler var, geçici işçiler. Önümüzdeki günlerde bunların süresi doluyor. Kış geliyor, bunlara, acaba bu çalışan geçici işçilere tekrar kadro tanımayı düşünüyor musunuz, süre vermeyi düşünüyor musunuz? Bu kış gününde özel idarede, çeşitli belediyelerde çalışan işçilere kadro verirsiniz işçileri sevindirirsiniz. Bu dileğimi de size iletmek istedim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ağbaba.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Bakan, biraz evvel konuşmamda değinmedim, şimdi sormak istiyorum süre yetmediği için.

Geçtiğimiz aylarda taksicilerle ilgili bir düzenlemeye bir gece yarısı bir ek yaparak hava iş kolunda, hem grev haklarını ellerinden alıp grev yasağı kapsamına aldınız hava iş kolunu hem de 305 çalışanı -ki bunlardan 1 tane bayanı da Kanada'da havaalanında bırakarak- işten attınız ve bu işten atılmaya bugüne kadar ne yazık ki olumlu bir sonlandırma yapılamadı. Yargıya intikal etti denilebilir, şu denilebilir, bu denilebilir. Yani Bakanlığınızın ya da bakanların, Hükûmetinizin bir bürokrata gücü yetmiyor mu, yasa dışı uygulama yapmasına seyirci kalıyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çetin.

Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, AKP'nin Hükûmet sırasında oturttuğu kişilere güvenimiz yok, birçoğuna.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Bizim de sana güvenimiz yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şimdi, Hükûmet sırasında oturan kişinin daha önce bir kardeşi tutuklandı Bursa'da ve serbest bırakıldı. Hangi suçtan tutuklandı -yolsuzluktan mı, para aktarmaktan mı- anlaşılmalı.

Bugün, Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül hakkında kitap yazan Ergün Poyraz'ın yedi yıldır hâlâ hakkında karar verilmedi.

Şimdi, kızı ile ilgili birkaç yerde söylenti var. Efendim, Acıbadem'deki tıp fakültesindeki kızını usulsüz, Hacettepe İngilizce bölümüne naklettirmiş. Şimdi, kendilerine ait konularda hukuk yok, kanun yok, her keyfîliği yapıyorlar. Böyle bir siyasi iktidar kadrosu olur mu?

"Alevi açılımı" diye bir safsata attı ortaya, aylarca insanları meşgul etti. Sıfır sonuç. Ayrıca da Alevileri devlet kadrolarından yok ettiler. Bütün yeni kamu hizmetine alınmalarda hiç Alevi bir vatandaşı işe almadılar. Bir tane Alevi vatandaş Yüksek Hâkimler Kurulundaydı, Anayasa'yı değiştirdiler, onu oradan attılar. Böyle bir Hükûmete ne soruyum?

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biraz önce 11 milyondan fazla işçinin sadece yüzde 8,44'ünün sendikalı olduğunu açıkladınız. Bu oranın düşüklüğünü neye bağlıyorsunuz? On yıldır bu konuda neden bugüne kadar bekleme ihtiyacı hissettiniz?

İkincisi, taşeron uygulamasının her geçen gün yaygınlaştığı ülkemizde taşeron işçilerinin sendikalaşmasının önündeki engelleri kaldırabilecek misiniz?

Bir diğeri, 4/C'lilerin sorunlarıyla ilgili uzun süreden beri bir çözüm getiremediniz. Bu dönem böyle bir programınız var mı?

Son olarak da, 5620 sayılı Kanun kapsamında mevsimlik işçi olarak çalıştırılan işçilerin eylül ayı başında işlerine son verildi. Okullar başladı, bu insanlar perişan. Bu beş ay yirmi dokuz gün çalıştırılan geçici işçiler için ne düşünüyorsunuz? Bu yasada bunlara yarayacak bir şey var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Işık.

Sayın Belen...

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben seçim bölgemle ilgili bir soru sormak istiyorum: Tekirdağ ili Çorlu ilçesi Sosyal Güvenlik Kurumu görev alanında 8 bin faal iş yeri var. Bu 8 bin iş yerinde 98 bin 4/A'lı, 6.500 4/B'li, 2.200 4/C'li çalışan var ve bu kurumda, ilçedeki Sosyal Güvenlik Kurumunda 22 personelle hizmet vermeye çalışıyorlar. İl merkezindeki İl Müdürlüğünde 30 bin 4/A'lı, 8.300 4/B'li, 3.600 4/C'li var; 112 personelle hizmet veriyorlar. Çorlu ilçesine personel vermeyi düşünüyor musunuz? Bu konuyu daha önce size sözlü olarak söyledim; söz verdiniz, yerine getirmediğiniz Sayın Bakanım. Arkadaşlar sıkıntı içerisinde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Belen.

Sayın Türkoğlu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu tasarıyla işçi ve işveren arasındaki denge işçi lehine mi, işveren lehine mi değişecektir? Düşüncelerinizi almak istiyorum.

İkincisi: Seçim bölgem Osmaniye'de "Tosçelik" isimli bir demir-çelik firması var. Çelik-İş Sendikasına üye olduğu için, bu firma Ramazan Bayramı arifesinde, ramazan ayının içerisinde birçok işçiyi işten çıkardı. Demir-çelik gibi riski yüksek bir sektörde çalışan bu işçiler ramazan orucunu açmak için yardıma muhtaç edildiler ve bayramı ağır tadıyla yapamadılar. Bu tasarı ile bu tür keyfî uygulamalar sona erecek mi?

Diğer taraftan, taşeron işçileri ve 4/C'lilerle ilgili bir sorum vardı ama Kütahya Milletvekilimiz Sayın Işık bu soruyu sordular, onu sormayacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Sayın Yılmaz...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, görüşmüş olduğumuz tasarinın 23'üncü maddesinde "sendika yöneticilerinin güvencesi" adı altında bir düzenleme yapılmış. Sendika yöneticisi olanların iş akitleri askıya alınıyor. Ancak "Sendika yöneticiliği, seçilememek nedeniyle ya da bir başka nedenle sona erdiğinde bu kişilerin bir ay içerisinde işverene başvurması durumunda iş yerine alınması zorunludur." deniyor. "Zorunludur." deniyor ama herhangi bir yaptırım konulmamış, iş yeri temsilcilerinde olduğu kadar bile bir yaptırım konulmamış. Bu durumda, sendika yöneticilerinin güvenceleri ne olacak? Böylesi bir yasal düzenleme gerçekleşirse, inanırım, sendikalar yönetici olacak insanı bulamayacaklar çünkü sendika

yöneticilikleri biter bitmez bu insanların iş akitleri de sona erdirilecektir işverenler tarafından. Bu konuda bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

Ayrıca, bir de yasanın isminin değiştirilmesi söz konusu olduğuna göre, -burada hiç yakışmayan konu başlıkları var- "işçi kuruluğu" gibi başlıkların da "sendika" olarak değiştirilmesini düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Yılmaz.

Sayın Öz...

ALİ ÖZ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, benim yerel bir sorum olacak.

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesinin özellikle bir ay boyunca tahakkuk eden ücretlerinin kuruma geriye iadesi için, her dönem olduğu gibi bu ayın başında da, üniversite hastanesinde çalışan 19-20 tane öğretim görevlisi Ankara'ya kadar gelip bir hafta ikamet etmek zorunda. Allah rızası için -oradaki insanlar bir hafta boyunca belli bölümlerden istifade edemez durumdadır- bunların ödemelerinin yapılması ve faturalarının incelenmesini Adana'ya almanız noktasında bir çalışmanız olmayacak mı? İnanın, bu insanlar her ayın bir haftasını Ankara'da bir otelde geçiriyorlar. Halk da bundan şikâyetçi, oradaki öğretim görevlileri ve doktor arkadaşlarımız da şikâyetçi.

Konuya duyarlılık göstereceğinize inanıyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Öz.

Sayın Acar, tekrar... Bir dakikamız var.

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anadolu Ajansı, bildiğiniz gibi, aslında Anadolu'nun yani tüm Türkiye'nin ajansıdır. Ama son dönemde, diğer kamu kurumlarında olduğu gibi burada da AKP'nin ajansı olma tercihi yürümektedir. Basın iş kolunda sözleşme yapabilen tek sendika olan Türk-İş'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası Anadolu Ajansından tasfiye edilmiştir. Neredeyse on beş gün içinde Anadolu Ajansı çalışanları Türk Gazeteciler Sendikası'ndan istifa edip yine aynı günler içinde kurulan Medya-İş'e üye oldular. Bu sendika da Hak-İş bünyesinde.

Ben Sayın Bakana şunu sormak istiyorum: On beş gün içinde, çalışanların, toplu sözleşme yetkisi olan bir sendikadan, yeni kurulmuş ve yetki alıp almayacağı dahi bilinmeyen bir sendikaya üye olmaları normal karşılanacak bir durum mudur? Çalışma hayatında böyle olaylarla sıkça karşılaşılıyor mu? Burada, işveren baskısı açıktır. Sendikal örgütlenme özgürlüğüne aykırı bu tür uygulamalara son verecek misiniz? Ajans çalışanlarının haklarının korunmasını sağlayacak mısınız Sayın Bakan?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Acar.

Sayın Bakanım, buyurun efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

"AK PARTİ'nin gündeminde memur, işçi, emekli, köylü yok." dendi. Memur, işçi, köylü, emekli, bu saydıklarınız yoksa, bir yanlış dünyada gözlem yapıyorsunuz diye söyleyebilirim, bunların tümü var, tümü de çok şükür arkamızdalar ve hakların ve imkânların dağıtımı konusunda da çok hassas bir yönetim içerisinde olduğumuzu görüyorsunuz, milletimiz de bunun farkında, gereğini seçimlerde yapıyor.

"Örgütlenmede baskı yaşanıyor, Hükûmetle uyumlu sendika." diyorsunuz. Bunları sendikacılara sormanız çok isabetli olur. Hükûmet olarak bütün sendikalarla, işçi, işveren sendikalarıyla son derece uyumlu çalışıyoruz; ne birine bir adım yakınız, ne birine bir adım uzağız; bunu açıkça ifade ediyorum, bu bilgiyi bizim söylememiz önemlidir ama sendikacılardan bunu dinlemeniz çok daha doğru olur düşüncesindeyim.

Bazı sendikaların üyelerinin tutuklandığı ifade ediliyor, konu tabii yargı boyutunda. Bize spesifik olan, gelen bir şey yok ama konfederasyon başkanları bizleri arıyorlar. Bu konuda gerek İçişleri Bakanımızla gerek Adalet Bakanımızla görüşüyor veya görüştürüyoruz, onu da belirtmek istiyorum.

MUHARREM İNCE (Yalova) - Yargıya gerekeni söylediniz mi peki?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Toplum yararına çalışan TYÇP işçileriyle ilgili olarak sekiz aylık süreyi dokuz aya çıkardık ve ağırlıklı olarak sosyoekonomik gelişmişlik açısından sorun yaşanan illere biraz daha ağırlık verdik. Şu anda sistem Millî Eğitimle de endeksli yani okulların açılmasıyla birlikte başlıyorlar, okulların tatil olmasıyla birlikte de sona eriyor.

305 işçinin işten atılması...Özel bir şirket tabii Türk Hava Yolları, bu konuyla ilgili düzenlemeyi bu çerçevede ele almak gerekiyor, biz Bakanlık olarak ilgili yönetim kurulu...

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) - Sayın Bakanım, Türk Hava Yollarıyla siz gurur duyuyorsunuz, her gün Türk Hava Yollarını anlatıyorsunuz ama.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade eder misiniz?

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) - Özel şirketse niye gurur... Sabancı'yla da gurur duyun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - ...başkanıyla ben -birkaç kez davet ettim- görüştüm, işçilerle görüştük, olayın üzerindeyiz yani Bakanlık olarak bu konuda yetkimiz neyse onları gerçekleştiriyoruz.

Özelde bir soru sordu Sayın Genç. Şimdi bir gazeteci... Bakınız açık söylüyorum buradan, siyaset yüzleşme işidir yani birisiyle yüzleşemiyorsanız, yüzleşemeyecek noktaya gelmişseniz siyaseti bırakacaksınız. Ben burada ismini de söylemek durumundayım, Sayın Çölaşan bir iftira atmıştır. Bakınız "iftira" diyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Açıklasaydınız iftiraysa. Bugün de Yalçın Bayer'de var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade edin. Ben gönderdim yazdığı yazıyı, yargıda hesaplaşacağız.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yalçın Bayer'de var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade eder misiniz? Esas beni üzen Çalışma Bakanına dönük yazısı değil, idealist bir tıp öğrencisini -hepinizin çocukları var- ismini zikrederek alçak bir şekilde karalamasıdır. Bütün bilgiler ve belgeler, bir tane Çölaşan'ı haklı çıkaracak bir şey varsa ben Bakanlığı da, milletvekilliğini de bırakacağım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Biz de açıklanmasını istiyoruz canım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)-Bu kadar açık konuşuyorum ama hiçbir... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Nakil yapılmadı mı? Nakil yapılmadı mı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Bakınız, siz soru sorabilirsiniz ama müsaade eder misiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Evet.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Hiç haklı çıkaracak bir belgesi yokken isim teşhir ederek oluşturduğu atmosferin amacı bellidir, ne yapmak istediği bellidir, partimize kini olabilir ama yirmi yaşındaki bir öğrenciye bu şekilde bir iftira atarak toplum içerisinde, arkadaşları arasında zor duruma düşürmeye hakkı yoktur.

Kızım Acıbadem Üniversitesinde yabancı dil eğitimi görmektedir. 3'üncü sınıfa geçmiştir. Yatay geçiş için Bursa Uludağ Üniversitesine ve Hacettepe Tıp Fakültesine müracaat etmiştir. Ekranı bakabilirsiniz, hem Uludağ Üniversitesine birinci olarak geçiş hem Hacettepeye geçiş imkânlarını taşıdığı için iki ekrana da düşmüştür ve ikisinde de aranan şartlarda genel akademik ortalaması 3,56'dır. 3,50'dir en alt düzey, onda bir sıkıntı yok. Başvuruyu ise bizzat elle yapmıştır; Sayın Çölaşan elle yapmadığını, postayla yaptığını iddia ediyor; bizzat elle yapmıştır. Bu iftiraları atarak, özellikle özelde söylüyorum, bir baba olarak söylüyorum, son derece evde çocuğun psikolojisinde dramatik şeyler oluşturmuştur ama bu mesleğidir, kendi mesleğidir, icra ediyor, mahkemede bunun hesabını soracağız. Ama sizler de milletvekilisiniz, eğer bu geçişte en ufak bir hata varsa, en ufak bir Bakanlığın imtiyazları kullanılarak, siyasi imtiyaz kullanarak bir durum söz konusuysa bunları sorgulamanızı, bunun hesabını sormanızı, bizim de hesap vermeye hazır olduğumuzu söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Biz de soruyoruz işte.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Sayın Genç, siyaseti ben böyle yaptım, bu şekilde de bitirmeyi düşünüyorum, yoksa birilerinin...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Kardeşinizi de açıklar mısınız, kardeşinizi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Efendim?

KAMER GENÇ (Tunceli) - Kardeşiniz hemen iki günde nasıl serbest kaldı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Kardeşimle ilgili de araştırabilirsiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Mahkemeye hiç etki etmediniz mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa)- Kardeşim müşteki olarak tutuklanmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Nasıl müşteki?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müşteki. Bakınız, açınız dosyayı okuyunuz. Okumadan uzaktan konuşmayınız.

Bursaspor'la ilgili...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Olur mu? Adam yedi yıldır içeride, hâlâ yatıyor; size gelince hemen ertesi gün çıkıyor. Böyle şey olur mu? Böyle hukuk olur mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Siz hukukçusunuz, araştırın bulun diyorum size.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ben hukukçuyum, araştıralım; ama her şeyi, bilgileri kaçırıyorlar bizden.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Yani iftira işleri bu kadar kolay olmamalı.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ne iftira ediyorum, gazeteler yazıyor. Bizim iftira ettiğimiz yok, gazeteler yazıyor. Gazetelerde var bugün, Yalçın Bayer'in yazısında var bugün.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Şimdi, diğer konulara gelince.

Alevilikle ilgili... Alevi vatandaşları bizim vatandaşlarımız.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ne yaptın ya? Bir sene oyaladın insanları. Ne yaptın? Hangi açılımı yaptın?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade edin. Bakın ne yaptım. Cevabını alın, bekleyin.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Cemevlerini niye ibadet yeri saymıyorsunuz? Diyanetten fetva almadığınız için değil mi? Ya Diyanetten fetva alırsanız sizin görevin ne orada?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Alevi vatandaşları bizim vatandaşlarımız.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Evet çok güzel, lafa gelince öyle ama, lafa gelince öyle.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - 75 milyon birinci sınıf vatandaş. Alevi vatandaşlarımızla cumhuriyet tarihi boyunca yapılmayan son derece önemli çalıştaylar gerçekleştirdik. Bütün kesimleri...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ya kamudan tasfiye ettiniz, kamu hizmetine alamıyorsunuz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade edin.

Öncelikle diyalog ortamı kuruldu. Devletin hafızası, devletin ön yargıları ortadan kaldıran bir yaklaşımı ortaya çıktı. Türkiye Cumhuriyeti'nin...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Tayyip Erdoğan'ın söylemlerine bakmıyor musunuz? "Beni Aleviler mahkûm etti." demiyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Müsaade edin ya. Ben işin içindeydim, sizleri davet ettim, gelmediniz, kaçtınız. Sizi davet ettim ben. Sizi çalışmaya davet ettim, siz gelmediniz. Gelseydiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ya gelmedim çünkü sen öyle adamları davet ettin ki, Alevileri yakan adamları davet ettin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Siz ayrımcılıktan yanasınız, biz birlikten yanayız. Siz ayrımcılık peşindesiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Hayır ben biliyorum, boş uğraş! Ben boş uğraşların olduğu yere gitmem.

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Tamam Sayın Bakanım, devam edin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - İkincisi, Madımak Oteli tartışıldı durdu. Gidiniz, Madımak'ı ziyaret etmenizi tavsiye ederim size. Gidin bakın Madımak ne hâl geldi.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Madımak'ı yakanları himaye eden siz değil misiniz? Ondan sonra hapisanelerde imkân sağlayan siz değil misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Üçüncüsü, din kültürü ahlak bilgisi kitaplarına...

BAŞKAN - Sayın Genç, dinler misiniz lütfen, lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Bu ne saygısızlık ya, böyle şey olur mu ya! Soruyu sordunuz, dinleyin.

BAŞKAN - Sayın Genç, soru sordunuz, lütfen dinleyiniz, lütfen Sayın Genç.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Cevaplar sizi rahatsız ediyor anlıyorum. Haklı olacaksınız ki susasınız, haksız olduğunuz için konuşuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Burada gerçek dışı konuşuyorsunuz, gerçek dışı. Bundan sonra bu gerçek dışı konuşanları bile konuşturmayacağız.

FARUK ÇELİK ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI (Şanlıurfa) - Haklı tarafınız yok ki! Bak, soru soruyorsunuz, size cevap veriyorum ben. Diyorum ki: Din kültürü ve ahlak bilgisi kitaplarına Alevi eğitimcilerin çalışmasıyla -yüz üç sayfalık din kültürü ve ahlak bilgisi kitaplarına- gerek Nusayrilikle ilgili gerek Alevilikle ilgili gerek Caferilikle ilgili ilaveler yapıldı ve bunları Alevi eğitimciler yaptılar.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ya, bunlar övülecek şeyler değil. Özü nerede, özü, özü?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Cemevleriyle ilgili çalışmamızı da yaptık.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ne yaptınız?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Cemevleriyle ilgili iki tane, iki açıdan sıkıntıyı kamuoyuyla paylaştık: Biri hukuki sıkıntıdır, biri...

KAMER GENÇ (Tunceli) - E hukuki sıkıntı bir maddelik bir kanun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - O zaman getirin kanunu.

KAMER GENÇ (Tunceli) - E getirdik, Mecliste. Hadi... Gündemde bekliyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Getirin. Bakınız...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Burada önerge verdim, önergeyi de reddettiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Bakınız, bu, bu kadar basit bir olay değildir.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ne basit değil ya? Diyanet İşleri Başkanı fetva vermiyor diye...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Böyle yüzeysel bakamazsınız. Cemevlerine bir statü verilmesi konusunda bizim bir irademiz vardır ama bu, AK PARTİ olarak değil, Cumhuriyet Halk

Partisi olarak değil, bu, toplumsal sorunları, birlikte, ideolojiden, partizanlıktan arınmış bir şekilde çözüme bağlıdır. Onun için, sizin yaklaşımınızla bu mesele çözülmez, sizin bakışınızla çözülmez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Tamamen hayali gerekçeler.

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Yargıdaki bütün hâkimleri sürdürünüz, Alevi kökenli bütün hâkimleri sürdürünüz Sayın Bakan. Tarafsızlıktan bahsediyorsunuz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Tasarıdaki değişiklik çalışanların lehinedir, onu ifade edeyim. Tasarıdaki değişiklik çalışanların lehinedir, ağırlıklı olarak da işçilerin lehinedir, bunu da vurgulamak istiyorum.

Çorlu'yla ilgili, ikinci kez, arkadaşımız talebi iletmiş, ben de takipçisi olacağım. Bu konudaki personel eksikliği hizmetlerin de eksikliği anlamına gelir. İnşallah, onu birlikte çözelim diyorum.

Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN - Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerine geçeceğiz.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet SAĞLAM

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Fatih ŞAHİN (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

197 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi, birinci bölüm görüşmelerine başlıyoruz. Birinci bölüm 1 ila 30'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde gruplar adına birinci konuşmacı Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ali Öz, Mersin Milletvekili.

Sayın Öz, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA ALİ ÖZ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 197 sıra sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Yeni yasama yılının da başlamasıyla beraber, bu yasama yılının Parlamentomuza ve yüce Türk milletine hayırlara vesile olmasını dilerken yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizde çalışma yaşamını doğrudan ilgilendiren Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı, Avrupa Birliği normlarına uygun çağdaş çalışma yaşamını tesis etmek gerekçesiyle gündeme getirilmiştir. Ancak, genel gerekçesinde bahsedilen özgür ve demokratik bir örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını kurmayı hedefleyen bu yasa tasarısı, hedeflerin oldukça uzağındadır. Söz konusu bu yasa, ILO sözleşmelerinin çok gerisinde, çalışma yaşamına yenilik getirmekten uzak, hatta bazı hak ve özgürlükleri kısıtlayan düzenlemeler içermektedir.

Çalışma Bakanlığının yayınladığı son istatistiklere göre, 2009 Temmuz, Türkiye'de sendikalı üye sayısı 3 milyon 232 bin 679'dur. Oysa Bakanlığın yine son istatistiklerine göre, toplu iş sözleşmeleri iki yılda bir yapıldığı için 2008 ve 2009 yılları toplamında toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçi sayısı sadece 767 bin 582 kişidir ki bu, kayıtlardaki sendika üye sayısının dörtte 1'inden bile azdır. Bakanlık kayıtlarına göre, Türkiye'de sigortalı çalışan emekçilerin yüzde 59,88'i sendikalıdır. Sigortalı emekçilerden de, toplu iş sözleşmesinden yararlananların oranı ise, sadece yüzde 14,2'dir.

TÜİK'in Ocak 2012'de açıkladığı ücretli ve yevmiyeli çalışan emekçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanma oranı ise yüzde 5 olarak hesaplanmaktadır. Yani, yaklaşık otuz yıldır oynanan oyun, yüzde 5'ler civarındaki sendikal örgütlenme oranını yüzde 60'lar civarında gösterecek kadar büyüktür.

Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti, daha önce birçok kez olduğu gibi, yanlış işleyen bir yapıyı düzeltme iddiasıyla Sendikalar Yasası'na da el atmıştır. 12 Eylül darbe ürünü olan sendika yasaları, her yönüyle antidemokratik bir içeriğe sahiptir. Bu nedenle, sendika yasalarının antidemokratik olduğu gerekçesiyle değiştirmeye niyetlenilmesi karşı çıkılacak bir girişim değildir, her türlü takdire şayandır. İşte bu durumu son derece iyi değerlendiren AKP, fazlaca bir tepkiyle karşılaşmadan "Toplu İş İlişkileri" adını verdiği yasa Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirmiştir.

Toplu İş İlişkileri Yasa Tasarısı'nda yer alan birçok düzenleme, 2008 yılından bu yana çeşitli adlar altında hazırlanan tasarı veya taslaklarla gündeme gelmiştir. Birçok sendikayı toplu iş sözleşmesinin tarafı olmaktan mahrum

birakan bu düzenleme, sendikal hak ve özgürlüklerle, toplu sözleşme ve toplu pazarlık hakkına bütünüyle aykırıdır. Sendikal örgütlenme hakkının kısıtlanması, "sendika" kavramının değiştirilmesi, tek iş kolunda örgütlenme kısıtı ve iş kolları sorunu yanında sendikalara dış denetim getirilmesi, yeminli mali müşavir denetimi, iş kolu barajı ve grev yasaklarının genişletilmesi önemli sorunlardır.

Yeni yasa ile, sendikaların yaratılması engellenecek ve sendikal özgürlük hakkı kısıtlanmış olacaktır. ESK'ya üye olmayan sendikalara ciddi haksızlık yapılmıştır. Baraj konusunda da net rakam olmayıp Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması, Bakanlığı da sıkıntıya sokmaktadır. Bu durum, siyasi otoritenin, Demokles'in kılıcını sendikaların üzerinde tepesinde tutması demektir. Sendikalar otuz yıldır bu uygulamalarla ve yeni değişikliklerle maalesef özgürlüğe kavuşamayacaktır. Sendikaların daha da güçlenmesi amaçlanmış olmakla beraber, bu uygulamalarla Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi, bağımsız sendikaların uğradığı bir haksızlıktır.

Değerli milletvekilleri, bu yasada "çerçeve sözleşme" kavramı net değildir. İlk soru, çerçeve sözleşmenin toplu iş sözleşmesi olup olmadığıdır.

İkinci soru, çerçeve sözleşme yapılırken grev yapılıp yapılmayacağıdır.

Kuruluş, sendika ve konfederasyonu kapsamakta, ayrıca konfederasyonlara "üst kuruluş" denilmektedir. Yani, konfederasyon, hem kuruluş hem de üst kuruluştur. Kavramın yetersizliği nedeniyle tasarının birçok maddesinde "sendika, konfederasyon ve sendika şubesi" ifadeleri kaçınılmaz bir şekilde kullanılmıştır.

"İşveren vekili" tanımı yetersiz kalmıştır.

Yönetici olarak, kuruluşun ve şubenin yönetim kurulu başkan ve üyelerinin tanımlanması, denetleme ve disiplin kurulu başkan ve üyelerinin yönetici kapsamı dışında bırakılması yanlış olmuştur.

Bu yasayla, toplu görüşmeden bile daha geride bir düzenleme getirilmek istenmektedir. On hizmet kolunda yetkisiz olsanız dahi, matematiksel olarak en çok üyeye sahip konfederasyon olabiliyorsunuz. Bu durumda tasarı, toplu sözleşme masasında söz hakkı vermemektedir. Bununla birlikte, hizmet kolunda yetkili bir tek sendikası olmayan bir konfederasyon da en çok üyeye sahip konfederasyon olabilmekte ve hizmet kolları, emekliler, sendika üyeleri ve sendikaya üye olmayan kamu görevlilerinin tamamı hakkında karar alabilmektedir. Hâl böyleyken, toplu sözleşmelerde alınan kararlara itiraz hakkı, Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurma durumu dahi olmayacaktır. Dünyanın hiçbir yerinde, yetkili olduğu hâlde karar alma sürecinde söz hakkı olmayan bir sendika anlayışı yoktur, varsa da bunun "toplular sözleşme" olarak adlandırılması mümkün değildir.

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, sendikaların kendi üyeleri adına toplu sözleşme yapabilmesinin gerekliliği üzerinde durmaktadır. Ayrıca, ILO'nun 98 Sayılı Sözleşmesi, hiçbir sendika işçilerin salt çoğunluğunu temsil etmediğinde, Hükûmetin tüm sendikaların üyeleri adına müzakere edebileceği bir toplu sözleşme sistemini kurması gerektiğini belirtmiştir. Şu anda Türkiye'de hiçbir memur konfederasyonu, kamu görevlilerinin salt çoğunluğunu temsil etmemektedir. Dolayısıyla, yetkili konfederasyonların ortak pazarlık yapabilecekleri bir sistem kurulmak zorundadır ancak yasayla, bir konfederasyon dışındaki konfederasyonlara, alınan kararlara itiraz yetkisi dahi verilmemiştir.

Bununla birlikte, örgütlenme özgürlüğünün önündeki engeller kaldırılmamış, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun yapısı tek taraflı olarak belirlenmiştir. Kurulun başkanlığı için ise Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay Başkanları ve daire başkanları arasından Hükûmetin keyfine göre atayacağı bir kişi düşünülmüştür. Böyle bir Kuruldan sağlıklı karar çıkmasının imkânı yoktur. Bu tasarının özü de ruhu da yasakçı ve yandaşçı anlayışın ürünüdür. Bu hâliyle tasarı, yüzlerce mahkeme kararına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargılama sonuçlarına, Avrupa Sosyal Şartı'na aykırıdır. Böyle bir kanun tasarısının ILO'nun hiçbir sözleşmesine ve sendikacılığın hiçbir temel ilkesine uygun olmadığı da açıkça görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, iş kolları sayısında yapılan oynamalar, iş kolu sayısının, iddia edildiği gibi, ILO ve Avrupa Birliği normlarına uymadığını açıkça göstermektedir. "Kurucuların, sendikaların kurulduğu iş kolunda çalışıyor olması" koşulu ile "Türkçe okuryazar olması" koşullarının kaldırılması yerinde olmamıştır. Zira, sendikanın, organlarında görev alacaklarda da aynı koşullar aranmaktadır. Çalışmadığı iş kolunda sendika kuranların, o iş kolunun özellikleri ve sorunları hakkında yeterli bilgi ve deneyim sahibi olamayacakları açıktır. Ayrıca, Türkçe okuryazar olmayan bir sendikacının nasıl bir iletişim kuracağı da bir başka sorudur. Bu uygulama, ülkemizin dil birliğine yönelik bir saldırı olacaktır.

Birçok konu, sendikaların tüzük ve genel kurul kararlarına bırakılırken; sendika yönetim, denetim ve disiplin kurullarının belirlenmesi demokratik bir yaklaşım olmaktan uzaktır. Sendika yöneticilerinin aynı zamanda milletvekili ve belediye başkanı olmalarının niçin yasaklandığı anlaşılır değildir. Avrupa Birliği ülkelerinin bir çoğunda iki görev birlikte yapılabilir.

Üyeliliğin, e-devlet kapısı üzerinden yapılması ve üyelikten çekilmenin bu şekilde uygulanması ve olası sorunları, görülmemiş bir hazırlık olup işleyişin bir tüzüğe bırakılmış olması, her şeyin bakanlık kontrolünde tutulmak istendiğine işaret eder. Üyelik aidatının tahsiline ilişkin usul ve esasların bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmeliğe bırakılması, Bakanlığın otoritesini ve sendikalar üzerindeki siyasi baskıyı sürdürmesinin aracı olacaktır.

İşçi kuruluşu yöneticisinin, iş yeri sendika temsilcisinin ve sendikal özgürlüğün güvencesiyle ilgili yapılan düzenlemeler, üzerinde çalışılan taslağın gerisine götürülmüş, sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımı konusunda ne yazık ki ülkemizin önü, bir kez daha, açılmamıştır.

Sendika ve konfederasyonların faaliyetleri kural olarak tüzüklere ve genel kurul kararlarına bırakılırken, bu maddenin yedinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle bu faaliyetlerde kısıtlama getirilmiş, sendikaların kuracakları eğitim, sağlık, kültür, sanat ve spor tesislerini ilgili bakanlıklara devretme zorunluluğu düzenlenmiştir.

Sendikaların kendilerini denetlemeleri dışındaki denetlemeler ILO normlarına aykırıdır. Yeminli mali müşavir denetiminin iki yılda bir zorunlu hâle getirilmesi açık bir ihlaldir.

Bu tasarı bir tek ilkeyle örtüşmektedir, o da Adalet ve Kalkınma Partisinin sendikacılık ve yandaşlık ilkeleridir.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımını sınırlayan üçlü baraj sistemini, özellikle de iş kolu barajını koruyan, sendikal güvenceleri sağlamayan, grev yasaklarını Avrupa Birliği uygulamalarının çok ötesinde geniş bir biçimde sürdüren, toplu sözleşme hakkını tüm işçilerin kullanabileceği bir hak olarak tanımayan, yetki uyumsuzluklarına çözüm getirmeyen bu tasarinin bir reform olarak sunulması gerçeklerle asla bağdaşmamaktadır.

Bu tasarıyla iş barışı sağlanamayacak, işverenlerin ve siyasi otoritenin lehine yapılan bir düzenleme olacağı inancıyla, yeni yasakçı bir anlayış hâkim olacaktır. Sendikalar üzerinde özgürlükçü ve katılımcı anlayıştan uzak olacağı düşüncesiyle doğru bulmadığımızı ifade ediyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Öz.

OKTAY VURAL (İzmir) - Sayın Başkan, müsaadenizle bir konuyu hem Genel Kurulun hem Sayın Bakanın bilgisine arz etmek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) - Şanlıurfa ilimizin Akçakale ilçesinde Suriye'den atılan bir bombanın bir evde patlaması üzerine 5 vatandaşımız ölmüş. Suriye'deki ateş maalesef Türkiye'ye sığıyor.

Biraz önce Akçakale'den arayan vatandaşlarımız Akçakale'nin içinde silahlı, kalaşnikoflu kimselerin dolaştığını ifade ettiler ve bu konuda büyük endişe içerisinde, büyük bir endişe içerisinde Hükûmeti uyarmayı, devleti uyarmayı, Akçakale'ye sahip çıkmalarını ve Akçakale'nin huzurunu bozan bu silahlı kişilerle ilgili, devletin gücünün kullanılması gerektiğini ifade ediyorlar. Bana gelen bir telefon üzerine bunu paylaşma ihtiyacı isteğinde bulundum, Sayın Bakan da Şanlıurfa Milletvekili bu bakımdan Akçakale üzerinde oynanan bu oyunlar konusunda Hükûmeti uyarmayı bir görev addettim.

Ölen vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

Sayın İnce...

12.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

MUHARREM İNCE (Yalova) - Biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz. Şu anda, 5 milletvekili arkadaşımızı -yola çıktılar- oraya gönderiyoruz ayrıntılı bilgi almak için. Sayın Bakan tabii, bölgenin milletvekili olduğu için yakından ilgilenecektir diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Canikli...

13.- Giresun Milletvekili Nurettin Canikli'nin, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Biz de AK PARTİ Grubu olarak Sayın Başkanım, bu top mermisinin isabet ettiği evde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Biz de birkaç görüşme yaptık. Elbette, devlet gereken her türlü çalışmayı yapıyor orada, şu anda yeteri kadar da bilgiye sahip değiliz. Temenni ediyoruz önümüzdeki saatlerde çok daha ayrıntılı bilgi gelecek ama Hükûmetimiz bu konuda ne gerekiyorsa yapacaktır, ondan, en ufak kimsenin bir kuşkusu olmasın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Canikli.

Buyurun Sayın Baluken.

14.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Akçakale'den bize gelen gayriresmî bilgiler biraz medyaya yansiyandan daha ciddi bir durum olduğu şeklinde. Temennimiz odur ki, özellikle, zikredilen ölü ve yaralı rakamları gerçek olmasın.

Biz de BDP Grubu olarak yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet ve tüm yaralıları acil şifalar diliyoruz. Meclisin de bir an önce... Aslında bir aydır orada ciddi, acil bir durum var, kısmen medyaya yansıyor, bir an önce oraya müdahil olacak hükmünde bir süreç işletmesini tavsiye ediyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım...

15.- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin açıklaması

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Suriye'de yaşanan hadiseleri millet olarak da Parlamento olarak da, hep birlikte, Hükûmet olarak da takip ediyoruz. Bildiğiniz gibi son 20-25 gündür Telabyad'da yani Akçakale'ye çok yakın, sınır yerleşim biriminde çok ciddi çatışmalar var. Bu çatışmaların bazı yansımalarını da bu süreç içerisinde Akçakale'de bizler hissettik. Bugün saat 17.00 sularında yine bir top mermisinin -tabii, teknik olarak onu bilemiyorum- düşmesi neticesinde, atılması neticesinde, ilk belirlemelere göre 5 kişinin hayatını kaybettiği, 8 yaralının olduğu, 2 kişinin ağır olduğu şekilde... Bir taraftan buradan bu çalışmalarını sürdürürken bir taraftan da Vali Bey'den bilgi alıyoruz.

Vatandaşlarımızın güvenliği tabii ki esastır. Bütün güvenlik güçlerimizin, gerek sınır bölgesinde gerek Akçakale'de şu anda görevlerinin başında olduğunu burada ifade etmek istiyorum. Bu vesileyle de bir paniğe, bir telaşa gerek yok, gerçekten devletimiz bütün güçleriyle, şu anda bütün sınır bölgelerinde üzerine düşen görevi yapma gayreti içerisinde. Dışişleri Bakanımız, İçişleri Bakanımız ve ilgili tüm kurumlar konu üzerindedirler, biz de olayı takip ediyoruz, gerektiğinde Hükûmet üyeleri... Az önce muhalefet partilerinin milletvekillerinin Akçakale'ye gitmesi, Şanlıurfa'ya gitmesi tabii, takdire şayan, ama Hükûmet olarak da yapılması gereken neyse takipte olduğumuzu ifade ediyorum.

Ben de vefat eden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) - Ama şu anda, Sayın Bakan, vatandaşlar Hükûmet Konağına yığılmış vaziyette, devletin otoritesini lütfen orada temin ediniz, birtakım silahlı güçlerin vatandaşlarımızı tehdit etmesine imkân tanımayınız.

BAŞKAN - Teşekkürler.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Bu boyutta böyle bir sorun söz konusu değil, devletimiz ülkemizin her noktasında, aynı zamanda da Akçakale'de... Az önce ifade ettim, bir siyasi polemik konusu da yapılmasını tabii ki ne sizler ne bizler arzu ederiz, ama netice itibarıyla Suriye'de cereyan eden hadiseler ve onun bu boyuttaki yansımaları bir yönüyle de kaçınılmaz, maalesef.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Sağlam'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde Suriye'ye ait bir top mermisinin patlaması ve bunun sonucu ölen ve yaralanan vatandaşlara ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ben de bütün arkadaşlarım adına, bütün milletvekilleri adına, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum ve orada sık sık tekerrür eden bu tip olayların müsebbibi olarak da Suriye Hükûmetini kınıyorum Meclis adına.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

3.- Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporları (1/567) (S. Sayısı: 197) (Devam)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, şimdi, Barış ve Demokrasi Partisi adına Adil Kurt, Hakkâri Milletvekili.

Buyurun Sayın Kurt.

BDP GRUBU ADINA ADİL KURT (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de tasarının birinci bölümü üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum, hepinizi selamlıyorum.

Öncelikle Akçakale'deki üzüntülü olaydan dolayı bu vahim olayın bir daha tekrarlanmamasını arzu ediyor, ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı diliyorum. Yaralılara acil şifalar diliyoruz. Tabii ki umarım bu tür ölüm vakaları karşısında biz Meclis olarak sadece olayları duyduğumuzda bir başsağlığı dileyerek süreci geçştirmiş olmayalım, takipçisi olalım çünkü bu tarz olaylar, ölüm vakaları her gün maalesef gündemimizde. Artık medyayı takip etmeme gibi bir noktaya geldik çünkü izlediğimiz her haber çatışma haberi, izlediğimiz her haber ölüm haberi, kaos haberi ve maalesef bu konuda Meclis olarak da sorumluluğumuzu layıkıyla yerine getirmediğimiz, bu sorunların önüne geçmek, bu ölüm olaylarının önüne geçmek için bir yol haritası önümüze koymadığımız için bunlar oluyor. Tabii ki üzüntümüzü ifade edeceğiz ama sadece üzüntümüzü ifade etmiş olmakla yetinmememiz gerekir diye düşünüyorum.

Tabii, önümüzdeki bu tasarıya ilişkin, bu tasarının birinci bölümüne ilişkin görüşlerimizi ifade ederken öncelikle "sendika" kavramına bizim nasıl yaklaştığımız çok önemlidir. Şimdi, Türkiye'de alışılmış bir sendika kavramı, yaklaşımı var. Sendika, sadece ücret pazarlığı yapan bir kurum ya da kuruluş olarak algılandı. Zaten böyle algılandığı için de buraya kuruluş olarak da çok rahatlıkla geçmiş yani sendika işverenle sadece ücret pazarlığı yapan kurum olarak algılanıyor. Şimdi, oturtulmuş bu anlayışı siz bertaraf etmeden, ortadan kaldırmadan sendikaya doğru dürüst yaklaşım geliştiremezsiniz. Eğer gerçekten... Ki şimdiye kadar konuşan bütün hatipler, bir şekilde demokratik yaşamın geliştirilmesi için sendikaların varlığının önemi üzerinde durdular, ama sendikayı biz esasında, sadece ücret pazarlığı yapan kurum olarak algılıyoruz. Böyle algılandığı için de maalesef, Bakan da kendini işveren gözüyle görüp yaklaşımını bu şekilde geliştiriyor. Önümüze gelen bu. Yani eğer on ay boyunca toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa,

sözleşmeler imzalanmamışsa biraz da bu nedenledir. Sadece bu konunun ücret artışlarına yansımaları olarak görülüyor ve esas sıkıntı burada. Çünkü işveren açısından, yani Hükûmetin bakış açısından, esasında, bütün olarak yüzde 80 işvereni kollayan ki ağırlıklı olarak, bu kanun tasarısı geçtiği zaman en fazla Hükûmet etkilenecek buradan. Çünkü zaten çalışan işçilerin, yani kayıt altına alınan işçilerin sadece yüzde 8'ine, bu yüzde 8'in içerisinde de kamu kurumlarında çalışan işçilerin yaklaşık yüzde 80'ile doğrudan Hükûmet muhatap. Bunun dışındaki işçiler zaten bu kapsam dışında tutulmuş.

Sendikal örgütlülük bugüne kadar kadükleştirilmiş, örgütlülük olmasın diye ellerinden gelen ne varsa yapılmış. Artı değerini çoğaltılması üzerine inşa edilmiş bir fikir maalesef burada da karşımıza çıkıyor, yani zengini daha çok zengin eden, çalışanı daha çok haklarından mahrum eden bir anlayış.

Şimdi Hükûmet üyelerine de hatırlatmak gerekiyor burada. Çok değil, daha dört gün önce, beş gün önce siz bir yol haritası açıkladınız ve o yol haritası içerisinde dediniz ki: "Gelir dağılımındaki adaletsizliği ortadan kaldıracamız." 2023 Vizyon Programı içerisindeki temel argümanlarınızdan bir tanesi. Nasıl kaldıracaksınız burada? Yani bu yaklaşımla kaldırmanız mümkün mü? Hele hele Sayın Başbakanın "Çinleşiyoruz." argümanını da bunun yanına koyduğumuz zaman.

"Çinleşiyoruz"dan kasıt neydi? Karın tokluğuna işçi çalıştırıp üretimi artırmak! Türkiye'de, hakikaten o veriyi bilmek istiyorum, Sayın Bakan da bize bunu açıklarsa çok... Bu kastedilen 12 milyon işçinin ne kadarı asgari ücretle çalışıyor, yüzde kaç asgari ücretlidir? Sayın Bakan bu veriyi bize açıklarsa çok memnun olacağım. Ki tahmin edilen, yüzde 70'in üzerindeki bir rakamdır. Yüzde 70'in üzerinde insanların asgari ücretle geçindiği bir ortamda siz onların toplu iş sözleşmelerini de bu şekilde kadükleştirirseniz adaletli bir yaklaşım geliştirmiş olmazsınız.

Unutuyoruz, demokratik haklarını dile getiren işçilerin cezaevine tıkıldığını unutuyoruz maalesef. Şu anda cezaevlerinde birçok işçi, sadece demokratik haklarını ifade ettikleri için, demokratik yaşama katılmak istedikleri için. Grev hakkını kullanan işçilerin işten atıldığını unutmamız gerekir. Sayın Bakanın "İlgileniyoruz." demesi yeterli değildir. Kaç aydır o işçiler işten atılmış? Yani ilgilendiniz de ne oldu? İlgilenilen şu: İşten atılan işten atıldığıyla kaldı, yerine "mülayim işçi" alındı. İlgilenilen nokta burası. Yerine başka işçiler alındı, istihdam edildi. TÜİK'in verileriyle ya da SGK kurumunun verileriyle siz sendikalar üzerinden şantaj uygulamaya kalkırırsanız olumlu bir sonuç elde edemezsiniz ki bunun içerisinde bu şantaj var.

Tasarının kendisini de yani madde madde de incelediğiniz zaman karşınıza çok sıkıntı çıkıyor. Mesela "kuruluş" kavramı. Bir örnek vereyim: Herhangi bir iş yerindeki işçiler dernek olarak örgütlenseler ve o dernek tüzüğüne "İş yerinde çalışan işçilerin özlük haklarını gözetir." maddesini koysalar, önümüze getirdiğiniz bu tasarıya göre siz o dernekle toplu iş sözleşmesi yapmak durumundasınız. Kastınız buysa bunu da açık koymak lazım. Ya da bu amaçla bir cemiyet, bu amaçla bir işçi konseyi, bu amaçla bir işçi vakfı kurulsa siz "kuruluş" kavramını ifade ettikten sonra bunların hepsiyle toplu iş sözleşmesi yapmak durumundasınız. Bu kargaşanın önüne geçilmesi için "sendika" kavramını ya da "konfederasyon" kavramını bu metinde ifade etmeniz gerekir, geçirmeniz gerekir, bu maddeyi öncelikle değiştirmeniz gerekir. Bakanın ya da Hükûmet üyelerinin sendikalar üzerindeki tahakkümü, direkt ya da dolaylı olarak bu tahakkümü çağırıştırarak, bu tahakküm zemin hazırlayacak maddelerin burada olmaması gerekir. Bir bütün olarak incelediğiniz zaman bu tahakkümün varlığını görüyorsunuz. Bu tahakkümü niçin yapıyorsunuz? Elbette ki işçiyi açlığa mahkûm etmek için yapıyorsunuz. Bunun başka bir anlamı yok. Demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamak için yapıyorsunuz.

Sendika demek, sadece işverenle ücret pazarlığı yapan kurum anlamına gelmiyor, sendika bu değildir. Eğer gerçekten sivil toplum örgütlerinin, sendikaların, yarı resmî demokratik örgütlerin toplumsal yaşama, demokratik yaşama katılımını arzuluyorsanız, yaklaşımın bu olmaması gerekir. Bu, hâlâ 12 Eylül darbe hukukunun izlerinin zihninizde mührünü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL KURT (Devamla) - ...taşındığını gösteren bir metindir, dolayısıyla bu şekilde geçirilmesi de sakıncalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kurt, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Musa Çam.

Sayın Çam, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki biraz önce Akçakale'den gelen üzüntülü haberdan dolayı da büyük endişe duyduğumu belirtiyor, hayatlarını kaybeden yurttaşlarımıza Tanrı'dan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum. Ama bizim sürekli buralarda taziye dilekelerimizi dile getirmememiz gerekiyor veyahut da Sayın Bakanın, devletin bütün kolluk kuvvetlerinin, güçlerinin bölgede olduğunu ve her türlü güven ve önlemin alındığını söylemesi sorunları çözmemiyor. Açık ve nettir ki Hükûmetin uygulamış olduğu Suriye politikası yanlış ve bizi her geçen gün orada bir bataklığa götürmektedir ve önümüzdeki günlerde Suriye'yle ilgili çok daha ciddi endişeleri ve sıkıntıları yaşayacağımızı düşünüyorum ve buradan bir kez daha Hükûmeti uyarıyoruz: Atatürk'ün söylemiş olduğu gibi "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesini hayata geçirecek ve bunu ayakta tutacak olan bu şiarın arkasından bizim gitmemiz gerekiyor, bizim komşularımızla kardeşçe yaşamamız gerekiyor.

Bugün 197 sıra sayılı İş Kanunu veyahut da Toplu İş İlişkileri, bir başka isimle Sendikalar Kanunu'nu, Toplu Sözleşme Kanunu'nu görüşmek için burada toplanmış bulunuyoruz ve bu nedenle ben birinci bölüm üzerinde Cumhuriyet

Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Şu anda yüz yirmi yedi gündür haksız ve adaletsiz bir şekilde işten atılan Türk Hava Yolları çalışanlarını ve İstanbul'da havaalanında direnen 305 işçi arkadaşımızı saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, ülkemizin değişik kentlerinde sendikal hak mücadelesini yapan ve bu nedenle direnen arkadaşlarımızı da saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli parlamenterler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve 24/10/2011 tarihinde Bakanlar Kurulunda kabul edilen, 31/1/2012 tarihinde de Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, 7/2/2012 tarihinde ise Komisyona havale edilen bu tasarı, 1/3/2012 tarihinde Çalışma, Sağlık, Aile Komisyonunda, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda ve alt komisyonlarında görüşüldü.

Bakanlar Kurulunda görüşülmesinin üzerinden tam bir yıl, komisyonlarda görüşülmesinin üzerinden de tam yedi ay geçmiş olmasına rağmen nihayet "Toplu İş Görüşmeleri" veyahut da "Sendikalar Kanunu" Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmiş bulunuyor.

Peki, bir yıl veyahut da yedi ay neden geciktirilerek geldi arkadaşlar? Niçin? Bunun nedeni, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, MÜSİAD'ın, TUSKON'nun, ticaret odalarının, sanayi odalarının, kısacası işveren örgütlerinin Hükûmet üzerinde kurmuş olduğu baskılar sonucunda ne yazık ki Sendikalar Kanunu bugüne kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülememiştir.

Bunun önemli nedenlerinden bir tanesinin, sermaye çevrelerinin, iş çevrelerinin 2012 yılının bir kriz yılı olduğunu, ekonomik anlamda ciddi bir daralmanın olacağını, bir küçülmenin olacağını ve bu küçülmenin yaratacağı endişe ve kaygılarla bunun mutlaka bastırılması gerektiğini ve Sendikalar Kanunu'nun Toplu Sözleşme Kanunu'nda sürekli uzatılarak bir zaman kazanılması olduğunu açık ve net bir şekilde görmek mümkündür.

Değerli arkadaşlar, 12 Eylül 1982 Anayasası'nın üzerinden tam otuz iki yıl geçti. Anayasa bugüne kadar tam 17 kez değiştirildi. Buna bağlı olarak otuz iki yıl içerisinde yüzlerce kanun, kanun hükmünde kararname, torba yasa çıkarıldı ama dokunulmayan bir tek kanun vardır, o da Sendikalar Kanunu, Grev ve Toplu Sözleşme Kanunu oldu.

Bugüne kadar, otuz iki yıl içerisinde gelmemesinin en önemli nedeni, bu ülkeyi yöneten iktidarların ve özellikle son on yıldır ülkeyi yöneten AKP Hükûmetinin işçiye, emekçiye, çalışana ve sendikaya bakış açısıdır.

Hükûmetin, on yıldır, işçiye, emekçiye ve sendikalara bakış açısı ne yazık ki şaşı durumdadır. Başbakan, çeşitli kongrelerde, sendika kongrelerinde veyahut da çeşitli toplantılarda kürsüde konuşurken, âdeta bir mürebbiye edasıyla, parmağını işçilere ve sendikacılara göstererek hadlerini bilmesini, hadlerini bilmediği takdirde haddini bildireceğini açık ve net bir şekilde söylemektedir.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi seçiminden sonra açıldığında, Sayın Bakan buraya getirmiş olduğu bir tezkereyle her yıl ocak ve temmuz aylarında yayınlanan istatistiklerin yıl sonuna kadar bir daha ertelenmesiyle ilgili karar aldırdı bize ve "Bu sondu. 2012 yılına kadar, 2012 yılının Ocak ayında yeni Sendikalar Kanunu yürürlüğü girecek ve yeni toplu sözleşme düzenine kavuşacağız." dedi ama ne yazık ki Sayın Bakanın vermiş olduğu sözü üzerine yapılan baskılar sonucunda uygulanamadı ve hayata geçirilemedi. Ocak ve temmuz ayında yayınlanacak olan istatistikler yayınlanmadığı gibi, 1.700 iş yerinde toplu sözleşme görüşmeleri ne yazık ki başlatılmadı, bundan da 400 bin işçi faydalanamadı; ocak ayından beri her türlü zam yapılmasına rağmen, elektriğe, doğal gaza, petrole, tüpe, ekmeğe, şekere, benzine zam yapılmasına rağmen ne yazık ki işçilerin, emekçilerin, çalışanların ücretlerine yeteri kadar zam yapılmadı.

Biraz önce Sayın Bakan diyor ki: "Sendikalar sıfır baraj istiyor, işverenler de yüzde 5 olsun diyor."

Sayın Bakan, işçi sendikalarının yasaının görüşüldüğü ve bunları, işçileri ilgilendiren bir konuda, iş verenlerin bu konuda bir görüş belirtmelerini anlayabilmiş değilim. Kaldı ki Türkiye Cumhuriyeti devleti ile işverenlerin dediklerini dinleyecek veyahut da onu uygulayacak diye bir kayıt da yoktur. Türkiye Cumhuriyeti devletinin altına imza atmış olduğu uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler var. Bunlardan bir tanesi de ILO sözleşmeleri. 87 ve 98 numaralı sözleşmeler açık ve nettir ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin açık ve net bir şekilde buna uyması gerekirken ne yazık ki Hükûmet sadece işverenlerin söylediklerine kulak veriyor ve onların dediklerini yapmaya çalışıyor ve attığı imzayı da yok sayıyor.

Değerli arkadaşlar, eğer bu yasa bu şekliyle Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçer ise bakınız şöyle tabloyla karşı karşıya kalacağız: Mevcut sigortalı işçilerin yüzde 57'si toplu sözleşme yapacak sendika bulamayacak arkadaşlar. Yedi sektör baraj altında kalacak, sayıları 6 milyon 298 bin kişiyi bulacak; inşaat, turizm, sağlık, taşımacılık, ticaret, büro, eğitim, basın ve liman işçileri için toplu sözleşme bir hayal olacak arkadaşlar. Yasaya göre, iş kolu barajı yüzde 1, yüzde 2 ve yüzde 3 şeklinde uygulanacak. Özel sektörde gerçek sendikalaşma oranının yüzde 3 civarında olduğu düşünülecek olursa önümüzdeki yıllarda sendikal hareketin bütününde ciddi bir tehlike söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, şu anda Türkiye'de 52 sendika toplu sözleşme yapıyor. Eğer bu yasa bu şekilde kabul edildiği takdirde toplam 29 sendika barajın altında kalacak ve sadece ve sadece 23 sendika toplu sözleşme yapacak noktada kalacaktır. Bu mu ileri demokrasi? 12 Eylülün yasaklarını ve kanunlarını ortadan kaldırmak bu mudur arkadaşlar? Değil. Mademki şu anda Türkiye'de 52 tane toplu sözleşme yapacak sendika var, bizim bunları artırmamız gerekirken şimdi oy vereceğiniz ve çıkaracağınız bu yasayla Türkiye'deki sendika sayısı 23'e düşecek ve 29 sendika bunun dışında kalacak ve yüzlerce, binlerce işçi ve emekçi de toplu sözleşme kapsamının dışında kalacak. 8 sektörde tek sendika egemenliğini kuracak arkadaşlar. Artık, bu sektörde bir şey olacak, sendika alanında da tamamen bir kartel oluşacak ve o 8 sendikanın dışında kimse Türkiye'de toplu sözleşme yapacak noktaya gelemeyecek. 2 milyon 868 bin sigortalı işçi tek sendikaya üye olmak zorunda kalacaktır. AKP Hükûmetinin ILO normlarına ve Avrupa Sosyal Şartı'na

rağmen bu yasayı çıkarmak istemesinin en önemli nedeni, Türkiye'de mücadele edecek, kavga edecek, militan, mücadele edecek sendikal hareketi tasfiye etmek, sadece Hükûmetin arka bahçesi olacak sarı sendikaları inşa etmektir arkadaşlar.

Bu nedenle herkese özgürce sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı verilmesini, sendikaların kendi iç işleyişlerinin denetimlerini ve faaliyetlerini serbestçe düzenleyebilme, kendi yöneticilerini serbestçe seçebilme hakkına sahip olmasını, çok düzeyli toplu pazarlık ve toplu sözleşme düzeninin kurulmasını, toplu sözleşme hakkı için yüzde 10 iş kolu barajı dâhil bütün barajların kaldırılmasını, toplu iş sözleşmesi prosedürünün sadeleştirilmesini, sendikaların çalışanlarının tümünü temsil eden örgütler olarak tanınmasını, yetki uyumsuzluklarında referandum uygulanmasını -sendikalar arasında çıkacak muhtemel anlaşmazlıkların bir tek çözümü var, o da sandığı koymak ve referanduma gitmek, işçilerin kendi özgür iradeleriyle sendikalarını seçebilmesidir arkadaşlar- grev yasakları ve engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz. Yasaksız, barajsız, ILO sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartı'yla uyumlu, sendikal hak ve özgürlükleri gerçek anlamda güvence altına alan, 12 Eylül'ün yarattığı tahribatı silmeye olanak sağlayacak bir sendikal mevzuatı bu ülke emekçilerinin hak ettiğine inanıyor ve Türkiye Büyük Millet Meclisini barajsız, yasaksız, sendikal hakların güvence altına alındığı bir yasa için davet ediyoruz. En önemlisi, her zaman kürsüye çıkıyorsunuz, diyorsunuz ki: "12 Eylül yasalarına karşı biz mücadele veriyoruz, biz değiştiriyoruz." Biz de iddia ediyoruz, bu getirdiğiniz yasa 12 Eylül yasalarının bir devamıdır ve sizler de maalesef 12 Eylülün devamısınız arkadaşlar.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çam, teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Kaçar, Şanlıurfa Milletvekili.

Sayın Kaçar, şahsınız adına da söz istemiştiniz, süreniz on beş dakika dolayısıyla.

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT KAÇAR (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi ve tüm milletvekili arkadaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Şanlıurfa Milletvekili olarak Akçakale'de meydana gelen bu olayda vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Yakınlarına başsağlığı diliyorum ve yaralı olanlara da Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, burada, çalışma hayatı açısından son derece önemli, 1980 darbe ürünü olan bir yasayı değiştiriyoruz. Özellikle 1980 darbesi ülkemizde yalnız demokratik haklarda değil, çalışma hayatında da, sendikal harekete de, sendikaların özgürlük mücadelesinde de ciddi anlamda sekteye uğratan bir süreç olmuştur. Bu süreçte kimi sendikaların faaliyeti men edilirken, kimi sendikalar baskı altına alınmış ve maalesef bu süreçte sendikaların önemli bir kısmı çok ciddi bedeller ödemiştir. İşte bu süreçte çalışma hayatına dayatılan yasa ise 2821 sayılı ve 2822 sayılı yasalar olmuştur. Ülkemizde vesayet rejimiyle hesaplaşan Hükûmetimizin, bugüne kadar hiç kimsenin dokunmadığı bu alana da dokunarak sendikal haklar önündeki engelleri kaldırmaya yönelik olarak ciddi anlamda bir mücadelesi olmuştur ve bu mücadelede gerek ülkemizin demokratikleşmesi, ülkemizde bireysel özgürlük alanının genişletilmesi ve gerekse de çalışma hayatının demokratikleşmesi noktasında hiç şüphesiz en önemli süreç, hepimizin bildiği gibi, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan referandum olmuştur. Bu referandumda milletimizin iradesinin saygın olması noktasında darbe ürünü olarak yerleştirilen birçok düzenleme milletimiz tarafından bertaraf edilirken aynı zamanda bütün çalışanlarımız açısından, gerek memurlarımız açısından ve gerekse de işçilerimiz açısından, darbe ürünü olan düzenlemelere son verilme noktasında çok önemli bir adım atılmıştır.

Bilindiği gibi, referandumla birlikte Meclis olarak yapmış olduğumuz en önemli yasal düzenlemelerden biri, memurlara yapılan hepimizin bildiği Toplu Sözleşme Yasası'nın Meclis tarafından yasalaştırılmasıdır. Bilindiği gibi, kamu çalışanları bu ülkede yıllardan beri kendileriyle ilgili alınan hiçbir konuda söz sahibi olmayan, toplu görüşme yapan, nihai kararın Hükûmet tarafından verildiği bir süreçten, bu referandumla birlikte elde ettikleri toplu sözleşme hakkıyla birlikte artık genel konularla ilgili genel toplu sözleşmenin, yerelde belediyelerde ve özel idarelerde imzalanan yerel toplu sözleşmelerin ve hizmet kollarında da yetkili sendikanın söz sahibi olduğu bu yerel hizmet toplu sözleşmesinin yanında aynı zamanda hizmet toplu sözleşmenin haklarına kavuştukları bir yasal düzenlemeye sahip oldular.

Yine bu süreçte, çalışanların en temel insan haklarından biri olan sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışma haklarını bir bakıma garanti altına alan ve bu alandaki kuralları belirleyen hepimizin bildiği İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası da yine bu geçen yıl Mecliste yasalaşan önemli yasa düzenlemelerinden biri olmuştur.

Bugün inşallah bu yasayla ilgili süreç tamamlandığında, bu "Toplu İş İlişkileri Kanunu" olarak gelen ama zannediyorum önergeyle birlikte "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi" olarak değiştirilecek olan bu yasayla birlikte, en azından, işçi sendikacılığı hareketinde darbenin ürünlerini bertaraf etme adına önemli bir sonuç elde etmiş olacağız.

Değerli arkadaşlar, bu yasal düzenleme hazırlanırken birçok yeni düzenleme yer almakta. Yapılan düzenleme sadece Anayasa değişikliğine bağlı bir düzenleme değil, aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa Birliği müktesebatı ve ILO'nun sendikal özgürlüklerle ilgili yapmış olduğu eleştirileri de dikkate alarak hazırlanan bir yasa tasarısı.

Bilindiği gibi her yıl ILO'da yapılan toplantılarda Türkiye'deki çalışma hayatındaki mevzuatta olan aksaklıklar eleştiri konusu hâline getirilmekte ve bunların bir an önce düzeltilmesiyle ilgili, ilgili organlara, Hükûmete bildirimlerde bulunmaktadır. Birazdan ayrıntısına gireceğim teknik düzenlemelerin birçoğunda, az önce ifade edildiği gibi, ILO normlarının dışında değil, tamamen ILO'nun Türkiye'ye yapmış olduğu eleştiriler ve değiştirilmesini istediği hususların dikkate alındığını hep birlikte müşahade edeceğiz.

Burada çalışma hayatımızda yer alan sorunlarla ilgili bu yapılan düzenlemede iş kolu sayısının 21'e düşürüldüğünü görüyoruz. Bu iş kolu sayısındaki düşüş, azaltma tamamen Avrupa Birliği ve ILO normlarına uygun olarak yapılmış olup böylece daha güçlü sendikacılığın önü açılmıştır.

Yine burada, özellikle işçi sendikacılığından gelen arkadaşlarımızın sendikal mücadele boyunca en önemli sorun olarak önlerine çıkan yetki itirazlarıyla ilgili sorun da bu yasayla çözülmüştür. Sendikalar arası rekabet nedeniyle yetki itirazları mahkemelerde uzun yıllar sürdüğü için maalesef toplu iş sözleşmeleri yapılamamaktadır ve toplu iş sözleşmelerinin yapılamamasından dolayı da en büyük mağduriyeti, çalışanlar, emekçiler ve işçilerin ödediğini de hepimiz çok iyi biliyoruz. Yıllardan beri maalesef işverenler açısından da toplu iş sözleşmesi yapmama adına ellerindeki en önemli gerekçe, bu yetki itirazlarına itiraz yapılması ve yetki itirazı sonuçlanmadan toplu sözleşme masasına oturulmamasıdır. Bu yapmış olduğumuz düzenlemeyle, bu anlamda artık yetki itirazlarında mahkeme sonucu bekletilmeden direkt olarak toplu sözleşme masasına oturmanın önünün açıldığını, yetki itirazlarında iş kolu tespiti taleplerinin bekletici mesele olmaktan çıkarıldığını da özellikle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu yasal düzenlemede, yine ILO'nun her yıl bütün toplantılarında kesintisiz olarak Türkiye'yi eleştiri konusu hâline getirdiği ve değiştirilmesini istediği bir diğer konu -mevcut olan 2821 ve 2822 sayılı yasalarda- sendikaların iç işleyişleriyle ilgili bütün düzenlemelerin yasalarda ifade ediliyor olmasıdır. Bu yapılan düzenlemeyle birlikte, yine Avrupa Birliği ve ILO normlarına uygun olarak sendikaların iç işleyişlerine ilişkin olarak önemli hükümlerin tümü yasa metninden çıkarılmış, bunlar sendikaların tüzüklerine bırakılmıştır. Sendikaların işleyişleriyle ilgili bu hususların sendikaların tüzüklerine bırakılmış olmasındaki en önemli kazanım, burada çalışma hayatının olmazsa olmazı olan, sendika üyelerinin kendileriyle ilgili alınacak olan kararlarda daha fazla söz sahibi olmalarını sağlamış olmamızdır.

Değerli arkadaşlar, bir diğer önemli düzenleme, Türkiye'de merkezî uluslararası kuruluş kurma hakkının bu yasayla düzenlenmiş olmasıdır. Bilindiği gibi mevcut olan 2821 sayılı Yasa'da Türkiye'deki sendikaların, işçi sendikalarının Avrupada ve dünyadaki uluslararası kuruluşlara nasıl üye olacağıyla ilgili bir düzenleme yer alırken, şu andaki bu toplu iş ilişkileri kanunuyla birlikte yalnız Türkiye'nin uluslararası kuruluşlara, sendikalar birliğine üye olması değil, aynı zamanda Türkiye'deki sendikalarımıza uluslararası kuruluş kurma hakkı tanınmaktadır. Özellikle dünyada küresel güç olma mücadelesi veren, her alanda gündem belirleyen, vizyonu ve gelecek tasavvuru olan bir Türkiye anlayışının bu çalışma hayatına yansımaları açısından son derece önemli bir düzenlemedir ve ümit ediyorum ki, artık Türkiye'deki sendikalarımız, dünyanın değişik bölgelerinde kurulan sendikalara üye olmanın yanında, Türkiye merkezli bir sendikalar birliği kurmak suretiyle Türkiye'nin gelecek vizyonuna çok önemli bir katkı sağlayacaklardır.

Yine, bu yasada işçi sendikası üyesinin kesintisiz bir yılı geçmemek üzere işsiz kalmasının sendika üyeliğini etkilemeyeceği düzenlemesi ile işçi ve sendika arasındaki bağ ciddi anlamda güçlendirilmiştir.

Yine, aynı iş kolunda, aynı zamanda, farklı iş yerlerinde çalışan işçilerin birden çok sendikaya üye olabilmelerine imkân sağlayan düzenleme de bu yasa içerisinde yer almaktadır. Bunun, özellikle 12 Eylül referandumunda, bizim çalışanlara söz verdiğimiz, Anayasa değişikliğinde yer alan ve şu anda da Anayasa değişikliğine paralel olarak ikincil mevzuatta yerini bulan bir düzenleme olduğunu da hatırlatmak istiyorum.

Yine, ILO'nun Türkiye'ye getirmiş olduğu en önemli eleştirilerden biri grup toplu sözleşmelerinin ve çerçeve toplu sözleşmelerin olmayışıdır. Modern endüstri ilişkileri sisteminde var olan grup toplu sözleşmeleri ve çerçeve sözleşmeleri de ilk defa bu yasada yer almaktadır. Yapılan düzenlemeyle, Ekonomik ve Sosyal Konseyde temsil edilen işçi ve işveren konfederasyonlarına, üye işçi ve işveren sendikaları arasında iş kolu düzeyinde sadece kendi üyelerini kapsayan çerçeve sözleşmeler yapma imkânı tanınmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu yasanın en fazla tartışılan maddelerinden biri hiç şüphesiz iş kolu barajlarıdır. Yıllardır sendikal istatistiklerin yanlış olduğunu bütün sosyal taraflar bilmektedir ama maalesef buna rağmen bugüne kadar hiçbir adım atılmamıştır, ancak artık gerçek veriler üzerinden sendikacılık yapmanın zamanı gelmiştir. Bilindiği gibi Çalışma Bakanlığı yasa gereği yılda 2 defa, ocak ve temmuzda çalışma hayatı istatistiklerini yayınlıyor. Bu istatistiklerde hangi iş kolunda ne kadar işçi çalıştığını ve bu işçilerin hangi sendikaya üye olduklarını belirler, yayınlıyor. Bu yayınlamayı yaparken Çalışma Bakanlığının bugüne kadar kullanmış olduğu ve hepimizin yanlış olduğunu bildiğimiz ama maalesef, bunun üzerine amel ettiğimiz rakamlar sendikalar tarafından bildirilen sayılardır. Sendikalar da bu bildirimleri yaparken sendikaların kurulduğu günden itibaren üye olan ama gerek istifa gerek işten ayrılma gerek ölüm nedeniyle sendika üyeliğinden ayrılanları düşmediğinden dolayı, maalesef, verilen sayılar hiçbir zaman gerçeği yansıtan sayılar olmamıştır.

Bilindiği gibi, 2009 yılında yapılan bir yasal düzenlemeyle birlikte, artık çalışma hayatıyla ilgili istatistiklerin sendikaların bildirimleri yerine Sosyal Güvenlik Kurumunun verilerinin esas alınarak yayımlanması esasıyla ilgili bir yasal düzenleme yapılmıştır. Bu, Türkiye'nin çalışma hayatıyla ilgili atacağımız her adımda daha sağlıklı bir zemin üzerinden adım atmamızı sağlayacak önemli bir düzenlemedir. Ama bu barajlarla ilgili düzenleme yayımlanmadığı için... Biliyorsunuz Meclise 2 sefer gelen erteleme yasasıyla birlikte bu sayılar yayımlanmadı. Bu ertelemenin de yapılmasının en önemli sebebi bu sayıların yayımlanması hâlinde birçok sendikamız mevcut olan yüzde 5 barajının altına düşeceğinden dolayı işçilerimizi temsil edecek hiçbir sendikanın olmayışı ve böylece toplu sözleşmeden faydalanamayacak olmalarıdır. Yani bizim AK PARTİ Hükûmeti olarak, AK PARTİ olarak 2009 yılından itibaren bu SGK verileri esas alınarak yayımlanacak olan istatistikleri ertelememizin en önemli sebebi, bu konuda çalışanların mağdur edilmemesidir.

Burada yeni düzenlemeyle birlikte barajın yüzde 1'e düşürülmesi esas alınmıştır. Şimdi yüzde 10 olan barajın yüzde 1'e düşürülmesiyle ilgili ben burada "Yüzde 10 olan barajı yüzde 1'e düşürdük. İşte böyle bir düşme var." anlamında bir söylem içerisinde olmayacağım ama şunu ifade edeyim: Daha önce çalışanlarla ilgili olan veriler de sağlıklı değildi, bu konuda sendikaların belirlemiş olduğu üye sayıları da sağlıklı değildi ama biz artık ilk defa sağlıklı belirlenecek olan çalışan sayısı üzerinden sağlıklı bir şekilde, yüzde 1 barajını merkeze alarak verileri yayımlama imkânına sahip olacağız. Bu yüzde 1'i esas aldığınız zaman, yüzde 10'la mukayese ettiğiniz zaman yine çalışanların lehine olan bir durum olduğunu, mevcut olan durumun muhafaza edildiğini ve mevcut olan çalışanların toplu sözleşme masasına oturmalarını sağlayacak olan bir baraj yüzdesi olduğunu da özellikle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yine bu düzenlemedeki en önemli unsurlardan biri de grevle ilgili yapılan düzenlemelerdir. Biliyorsunuz, yeni düzenlemeyle, siyasi amaçlı grev, genel grev, dayanışma grevi, iş yeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme türü bazı grev ve grev benzeri eylemleri yasaklayan bütün hükümler yasa metninden çıkarılmıştır.

Yine ayrıca, sendikaların en fazla mağdur olduğu ve bu konuda da eleştiri getirdiği, grev yapması sırasında bireylerin eylemleri nedeniyle ortaya çıkan zararlar sendikalardan alınmakta iken yeni düzenlemeyle grevde bireysel eylemlerden kaynaklanan iş yeri zararlarının sorumluluğunu bireyin kendisine veren düzenleme yer almaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu görüştüğümüz yasa, çalışma hayatı açısından son derece önemli bir yasa. Bu yasa, darbe ürünü yasalardan tek tek kurtulma adına atılan önemli bir yasa; darbelerin üzerinden silindir gibi geçtiği sendikaların hak ve özgürlüklerini yeniden kendilerine iade eden önemli bir yasa. Ondan dolayı, böyle bir yasal düzenlemede emeği geçen herkese teşekkür ediyor, hepimizi saygı, sevgi, muhabbetle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaçar.

Birinci bölüm üzerindeki şahısları adına son konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Oğuz Oyan.

Sayın Oyan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

OĞUZ OYAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı önemli bir gecikmeyle karşımıza geliyor. Aslında gecikme önemli. Türkiye'de bir buçuk yıldır toplu iş görüşmeleri yapılamıyor, toplu sözleşmeler yapılamıyor daha doğrusu. Bu biraz da şuna benziyor: "Bu yılın ilk beş ayını memur maaşına zam yapmadan geçirdik, bir buçuk yılı da böylece idare ettik." Hani, bütçede şimdi açıklar artıyor ama bütün bunlara rağmen artıyor. "Bunu da bir buçuk yıl idare ettik, şimdi yıl sonuna kadar da bunu idare etmeye devam ederiz. Böylece bu yıl da bütçeyi kurtarır mıyız?" Kimin sırtından? Emekçinin sırtından, çalışanın sırtından.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, Türkiye'de çalışma ilişkileri hâlâ 12 Eylül döneminin yasalarıyla götürülüyor. On yıldır iktidarsınız, on yıllık bir süre içinde bunları değiştirme imkânınız vardı, bunu yapmadınız. Otuz yıl önce çıkmış yasaların, son on yıl, yani üçte biri sizin sorumluluğunuz altında değişmeden kalmıştır. Bu çok önemli bir sorumluluktur. Bu sorumluluk, siyasi sorumluluk sizin üzerinizdedir.

1980'lerin anlayışı şuydu: 24 Ocak kararları askerî zor kullanılarak 12 Eylül marifetiyle işçinin, emekçinin aleyhine çok ciddi gelir dağılımı bozulmalarına yol açtı, köylünün aleyhine çok ciddi gelir dağılımı bozulmalarına yol açtı ve bunlar çok bilinçli politikalarla 1980-89 arası yürütüldü. 1989 bahar eylemleriyle işçi sınıfı tekrar haklarını almaya yöneldi ama kâğıt üzerinde bütün bu baskıcı yasalar yürürlükte kaldı. İşçi sınıfı bunu 90, 89, 91, 93 sözleşmelerinde götürebildi ama 94'te 5 Nisan kararlarıyla yeniden IMF politikaları gündeme geldi. Arkasından 98'de IMF'yle yakın izleme anlaşması ve nihayet 9 Aralık 99'da IMF'yle stand-by anlaşmasıyla: Bu sizden önce oldu ama arkasından bu IMF anlaşmasını 2008'e kadar yöneten iktidar oldunuz ve burada sürekli olarak emeğe, emekçiye, onun haklarına baskı yapılarak yol alındı.

Şimdi, ne beklenirdi bütün bunlardan sonra? Bütün bu otuz yıllık baskının bir rahatlamayla sonuçlanması, en azından bu toplumun büyük bir çoğunluğunu oluşturan çalışanların, emekçilerin, işçilerin haklarını vermek. Oysa ne görüyoruz? Bir kere, 28 Nisan 2008 tarihinden 19 Ekim 2011 tarihine kadar Üçlü Danışma Kurulu sayısız kere toplanıyor. Bu toplantılarda söz veriliyor işçi konfederasyonlarına. Deniyor ki: "Sizin onayınız olmadan hiçbir tasarımı getirmeyeceğiz Meclise." Peki, böyle bir onay var mı? Böyle bir onay var mı? Yani şu an sendikalar ayakta. Böyle bir tasarının kendilerini temsil etmediğini söylüyorlar. Orada varılan mutabakatların da çok gerisine düşüldüğü çok açık. Yani orada mutabakata varılıyor. Örneğin, iş kolu barajı için binde 5'te anlaşılıyor, hadi ondan sonra binde 15 falan, bakıyorsunuz binde 30'la geliyor karşımıza. Sonra, geçiş dönemiyle işte biraz gaz alma operasyonları.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir şey, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmadığı, yani aslında çalışan kesimlerin seslerini duyurmasının ya da Üçlü Danışma Kurulunda duyurdukları seslerin yasaya yansımalarının kanallarının açık tutulmadığı bir toplumda acaba siz nasıl bu ülkeyi gerçekten bütün sosyal tarafların rızasıyla yönetebilir duruma geleceksiniz? Nasıl olacak da ILO Sözleşmesi'nin 87 ve 98'inci sözleşmelerine uygun düzenlemeler yapacaksınız ve bu düzenlemelere uymadığınız için her yıl Aplikasyon Komitesince Türkiye'nin kara listeye alınmasını engelleyeceksiniz? Nasıl Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uyum sağlayacaksınız, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne uyum sağlayacaksınız? Dolayısıyla, hatta Anayasa'nın 90'ıncı maddesi... Anayasa'nın 90'ıncı maddesi ne diyor? Uluslararası sözleşmelere öncelik veriyor yerel mevzuata göre. Buna bile uymuyorsunuz; Avrupa Sosyal Şartı'na taraf oluyorsunuz, ona da uymuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir düzenleme çalışanlar için kesinlikle bir hak kaybı anlamına gelmektedir, beklentileri açısından büyük bir hayal kırıklığıdır. Bunun adını "reform" olarak adlandırmak mümkün değildir. Baraj

sistemlerinin, üçlü baraj sisteminin yürürlükte kaldığı hiçbir düzenleme böyle bir sıfatı hak edemez. O nedenle, bu tasarının gerçekten hayırlı bir tasarı olduğunu söyleyemiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Oyan, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız.

Sisteme giren arkadaşlarımız var, sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Yılmaz...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Teşekkür ederim, Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biraz önce ben bir soru sormuştum, bu çok önemli bir konuydu aslında ama süreniz yetmediği için cevaplayamadınız. 23'üncü maddede "sendika yöneticilerinin teminatı" adı altında bir düzenleme yapıldığını ama gerçek anlamda sendika yöneticilerinin güvence altında olmadığını, herhangi bir şekilde iş akitleri askıya alındıktan sonra seçilemedikleri durumda, yeniden işe dönmek istediklerinde işverene herhangi bir zorunluluk getirilmediğini söylemiştim. Bu konu çok ciddi bir konudur, sendikaların güvence altında olabilmesi, yöneticilerin güvence altında olabilmesi çok önemlidir; aksi takdirde, sendikalar yönetici bulamayacaklardır. Ben aynı zamanda 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nın 29'uncu maddesine de baktım. Orada, sendika yöneticileriyle ilgili "Yöneticilik süreleri bittiğinde işverenin o kişileri, talep ettiği takdirde, işe alması zorunludur." deniyor, daha geriye götürülmüş bir durum var bu düzenlemede. Bu konuyla ilgili bir çalışma yapmayı, bir önerge vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın Ağbaba... Yok.

Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, biraz önce Sayın Yılmaz söyledi, yönetici bulamayacaksınız, ben de söylüyorum.

Türkiye'de, Dernekler Kanunu'yla yönetilen bir spor kulüplerinde devlet, yöneticileri zorla haczediyor. Siz parayı veriyorsunuz, Futbol Federasyonu veriyor fakat sosyal güvenlik primlerini -vergi bacağına gelmiyorum- başta kesmediğiniz için bir sürü insanın onuruyla oynuyorsunuz. Tabii, yöneticiler primleri ödemek zorundadır ama kulüple ilgisi olmayan, bir kere gelmeyen, şehrin ileri gelen insanlarından yönetici arıyorsunuz, hiçbir şeyden haberi yok, haberi olmayan insanları haczediyorsunuz, beş yıl sonra çoluk çocuğunun rızkını alıyorsunuz. Böyle bir şey olmaz! Bu nedenle, futbol, özellikle Türkiye'de üç ligde de oynayan kulüplerin... Baştan kesin, önlemini başta alın, insanları mağdur etmeyin, sosyal güvenlik primi ödesinler ama verdiğiniz paradan her ay başta kesin; kesmeyip insanları mahcup ediyorsunuz, yok ediyorsunuz.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aslanoğlu.

Sayın Alim Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, biraz önce cevaplayamadınız ama tekrarlamak istiyorum: Özellikle hükümetleriniz döneminde her geçen gün giderek yaygınlaşan "taşeron sistemi" adı altında kölelik düzeni maalesef, işçilerin en büyük sıkıntılarından birisidir. Bu uygulamalarla nereye varmayı düşünüyorsunuz? Bu taşeron sistemine ilişkin bir çözüm öneriniz var mı? Bu çalışmalar ne düzeyde?

İkincisi: 5620 sayılı Yasa kapsamında mevsimlik olarak çalıştırılan ve beş ay yirmi dokuz gün çalıştırıldıktan sonra işten çıkartılan işçilerin ızdırabını nasıl çözeceksiniz? Bunlara bir çözüm düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Işık.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Bakanım, biraz evvel Gürkut Bey sordu, yanıtlamadınız.

Anadolu Ajansında çalışanlar üzerinde oynanan oyunlara müdahaleniz zorunluluk taşıyor çünkü Anadolu Ajansında çalışanlar şu anda işten istifaen ayrılma, emekliliği dolanlar emekli olarak ayrılma baskısını yaşıyor. Sözleşmelerindeki hükme göre, her bir yıl için kıdem tazminatları basın iş kolunda elli günü içeriyor. Yarın, işveren tarafından kurdurulan sendikaya üye olurlarsa o elli günlük haklarını kaybedecekler, "Dayanışma aidatı ödemek suretiyle yararlanmak istiyoruz." derlerse yine hak kaybı olacak.

Yani öyle kafa sallamayın, biz biliyoruz bu işin nasıl baskıyla gerçekleştiğini.

Onun için, bir Hükümet üyesinin, Sayın Arınç'ın gözetiminde gibi gözükken Anadolu Ajansında çalışanların haklarını korumak Çalışma Bakanlığının görevidir diyorum ve sizi göreve davet ediyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çetin.

Sayın Halaman...

ALİ HALAMAN (Adana) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, 4/C olarak kabul edilen işçiler var. Bu yasada, bu toplu sözleşme veya sendikal hak bu 4/C'liler için var mı? Ben yasada göremedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Halaman.

Sayın Acar...

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Anadolu Ajansı ile ilgili sorduğum soruya cevap vermedi ama ben başka bir soru sormak istiyorum: Sayın Bakan, bugün itibarıyla belediyelerin sosyal güvenlik kurumlarına olan borç durumu nedir? En fazla borcu olan on belediye hangisidir? Borçlar nedeniyle 2003-2012 döneminde kaç belediyeye haciz işlemi yapılmıştır? Haciz uygulanan belediyelerin kaçında iktidar partisinden seçilen başkanlar var, kaçında muhalefet partisinden seçilenler var?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Acar.

Sayın Özcan...

TANJU ÖZCAN (Bolu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, malumunuz, İş Kanunu'nda bizim, işe iadeye ilişkin hükümler var. Bizim, mesela Bolu'da partinize mensup bir Belediye Başkanı var, çok sayıda işçi çıkarttı özellikle 2004 yılında. Bu işçiler işe iade davalarını kazandılar ancak hiçbirini işe iade almadı Belediye Başkanı. Bu işe iade sisteminin özellikle kamuda hiç işlemediğini hepimiz biliyoruz. Bu konuda daha caydırıcı önlemler almayı önümüzdeki süreçte düşünüyor muyuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Havutça...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, geçtiğimiz yasama döneminde bir emekli intibak yasası çıkardınız. Biz bunun intibak yasası olmadığını, bunun bir aldatmaca olduğunu söyledik ve nitekim, şu anda gelinen nokta bizi doğruluyor. Emeklilerimiz bırakın zam almayı, yapılan hesaplamalarda borçlu çıkarıldı. Emeklilerimizin hepsine tebligatlar yapılıyor, 5'er bin lira para geri isteniyor emeklilerden hatalı hesaplama yapıldığı gerekçesiyle. Hükûmetiniz tarafından bunun düzeltilmesiyle ilgili ben bir yasa teklifi verdim. Emeklilerimizin hatası olmayan bu durumla ilgili, emeklilerimizden 5 bin lira para kesilmesini hangi vicdana sığdırıyorsunuz? Bu hesaplamaları hangi memurlar yapıyor? Bu hesap uzmanları emeklilerin hep aleyhine mi hesap yapıyor? Sayın Bakan, bunun düzeltilmesini talep ediyorum emeklilerimiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Demiröz...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, ülkemizde tarım işçileri var, Bursa'mızda da mevsimlik tarım işçileri var, dört aylık bir süre için geliyorlar, örneğin, Yenişehir'de çalışma yapıyorlar.

Sormak istediğim konu şu Sayın Bakanım: Bu tasarıyla, bu yasayla, mevsimlik tarım işçileriyle ilgili bir düzenleme yapıyor musunuz? Veya bu konudaki düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Yılmaz, süre doldu özür diliyorum.

Sayın Bakanım buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bu taşeron işçileriyle ilgili sorunların olduğu doğru. Bununla ilgili, sosyal taraflarla ve taşeron işçileri derneklerini kurmuşlar, bunlarla bir araya geldik ve bazı tespitlerde bulunduk, 14 maddeden oluşan tespitler. Bunları, teknik heyet olarak gerek bakanlıklar arasında gerekse Çalışma Bakanlığı bünyesinde bir taslağa dönüştürdük. Bu konuda, belki siyasi parti gruplarından katkı sunmak isteyenler varsa bunlara da konuyu açacağız, birlikte değerlendireceğiz ve bir taslak tasarı hâlinde yüce Meclise sevk edilecek. Ağırlıklı olarak, çalışma süreleriyle ilgili, izinlerle ilgili, örgütlenme ile ilgili ve çalışma süreleriyle ilgili ciddi sorunlar yaşıyorlar ve talepleri var. Hükûmet olarak da bu konuda kararlı olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu sorunun çözümü konusunda az önce de kürsüden konuşmamda ifade ettim, gerekli çalışmaları huzurlarınıza getireceğiz.

Mevsimlik işçilerle ilgili, bildiğiniz gibi Hükûmetimiz döneminde 226 bin işçi, altı aylık süreyle çalışanlar kadroya alındılar ama bunun altında çalışanlarla ilgili bir düzenleme söz konusu değil. Onlar yine -ifade ettiğimiz gibi- mevsimlik işçi olarak çalışmalarını sürdürüyorlar.

Anadolu Ajansının çalışanlarıyla ilgili, ben arkadaşlara bir kez daha sordum, bize intikal eden bir şikâyet söz konusu değil. Eğer intikal ederse, tabii ki Bakanlık olarak yetkilerimiz çerçevesinde yapılması gereken girişimi yapacağımızı ifade etmek istiyorum.

4/C'lilerin sendikalaşma, sendikalı olma durumu ise kamuda söz konusu. Dolayısıyla işçi sendikalarıyla ilgili bir konu olmadığını ifade etmek istiyorum. Toplu sözleşme görüşmelerinde bu yıl bu konu masaya yatırıldı ve on bir ay yirmi sekiz gün çalışma imkânını elde ettiler. Daha önce de bildiğiniz gibi ücretlerinde de düzenleme yapılmış idi, bu yönüyle yılda on iki ay çalışıyorlar diyebiliriz.

Belediyelerin SSK'ya borçları tabii ayrıntılı bir soru. Bu konuyu yazılı olarak sizlere takdim edelim. Yalnız, belediyeler arasında bir ayırım yapmadığımızı yani ödemelerde bir ayırım yapmadığımız gibi alacak konusunda da, tahsilat konusunda da bir ayırım kesinlikle söz konusu olmadığını ifade etmek istiyorum. Daha önceleri belediyelere yapılan yardımlar da İller Bankası paylarında maalesef siyasi erk devreye giriyor ve politik bazı mülahazalar

çerçevesinde belediyelere de yardımlar yapılıyor idi. Geldiğimiz günden itibaren -Sayın Başbakanımızın bir belediyece olması, belediyeden gelmesi avantajını da dikkate alarak- halka, topluma, 75 milyona hizmet eden yereldeki bu kamu kurumlarımızın, belediyelerimizin eşit bir şekilde hizmet sunabilmeleri açısından bunlara yapılan tahsisatlarda bir eksilme, bir artış söz konusu kesinlikle değil; eşit ve adil bir uygulama var, tahsilatlar da aynı. Biz Sosyal Güvenlik Kurumu olarak tahsilatlarımızla ilgili geçtiğimiz dönem bir yasal düzenleme de yaptık; bazı belediyelerimizle takas yani gayrimenkullerinin, haczedilmiş gayrimenkulleriyle alacaklarımızın takası gibi çalışmaları da sürdürüyoruz. Tüm belediyelerimize yaklaşımımızın eşit olduğunu bir kez daha ifade ediyorum.

İşten çıkarmalarla ilgili, bildiğiniz gibi yargı dört ile sekiz ay tazminat kararları veriyor. Tercih eğer bu tazminatları ödemek veya işe başlatmak şeklinde oluyor ise o işçiyle işveren arasındaki bir durum olarak cereyan ediyor yani karar yargının kararı.

İntibakla ilgili düzenlemelerde 2 milyon 700 bin 2000 öncesi emekliyle ilgili dosyalar tek tek inceleniyor. Yaklaşık 2 milyon emeklimize intibak dolayısıyla farklar 1.1.2013 yılında yansıtılacak. Yıllardır konuşulan ve çözülmesi mümkün olmayan bir sorun, bu şekilde, 1.1.2013 tarihinde çözülmüş olacak. Bu hesaplar geçmiş dönemde, 2000 öncesinde bildiğiniz gibi teknik düzeyde, manuel sistem içerisinde yapıldığı için bazı yanlışları da aylık bağlama noktasında ele aldığımız zaman, dosyaları tek tek incelediğimizde oradaki yanlışlıkları da tespit etme imkânımız oldu. O yalnız intibak olayında değil diğer zamanlardaki aylık bağlamalarda da ve dosya incelemelerinde de bu durumlar çıkmaktadır ama toplam bir inceleme yaptığımız için, 2000 öncesi incelemeyi yaptığımız için, 2 milyon 700 bin dosya incelendiği için burada 2.500 eksik ödenen 3.500 fazla ödenen şeklinde, bugün itibarıyla olan rakamlarla ilgili uygulamalarımızı şu anda devreye koymuş bulunuyoruz.

Bu sendika yöneticileriyle ilgili durum ise: Yöneticilerin yönetici oldukları sürede iş sözleşmeleri askıya alınıyor. Burada bir sorun yok. Bu konuda yani neyi kast ediyorsunuz bilmiyorum ama yargıyla ilgili...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ - Yöneticilikleri bittiği anda, işyerine başvurduklarında alınma zorunluluğunu ortadan kaldırmışsınız Sayın Bakanım, alınma zorunluluğu yok "iş akdi işverence feshedilmiş sayılır" deniyor. Bu olmaz...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Kalkmadığını biz söylüyoruz ama bir ihtilafsa yargı yolu açık zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Ama olur mu? Yani sendika yöneticisi daha fazla güvenceye sahip olmalı, işyeri temsilcisi gibi olmalı Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Yani 23'ün ikinci fıkrasını bir tekrar okursanız orada...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Okuyorum. Ben 2821/29'da bile ondan daha ileride bir durumda Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Evet, şimdi, Osmaniye... Az önce Tosyalı Demir Çelik fabrikasından çıkartılan işçinin durumu sorulmuş idi. 23 işçinin başvurusu üzerine konu incelenmiş, sendikal nedenle işçilerin işten çıkarıldıklarına yönelik iddiaları doğrulayan bir tespit yapılmamıştır. İş yerinde çalışan işçilerin belirli süreli hizmet akdiyle çalışan işçiler olduğu müfettişlerce tespit edilmiştir. Bunu da belirtiyorum.

Derneklerle ilgili bir soru soruldu ve tahmin ediyorum İçişleri Bakanlığı bünyesindeki bir konuydu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Hayır efendim, prim tahsilatını siz yapıyorsunuz, o insanları siz haczediyorsunuz. Niye üstünüzden atıyorsunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Yani neyse... Bu konuyu da özel değerlendirelim, bir haksızlık söz konusuysa telafi edelim efendim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerinde önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde üç önerge vardır, geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısının adının "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nurettin Canikli

Giresun

Pervin Buldan

Iğdır

Muharrem İnce

Yalova

Recep Özel

Isparta

Oktay Vural

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısının 1. maddesinin; aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Çelebi

İstanbul

Özgür Özel

Manisa

Candan Yüceer

Tekirdağ

Nurettin Demir

Muğla

Kadir Gökmen Ögüt

İstanbul

Aytun Çıray

İzmir

İzzet Çetin
Ankara

Musa Çam
İzmir

Madde 1: Bu kanunun amacı, işçi ve işveren sendikaları ile diğer hak öznelerinin kuracağı sendikalar ve Konfederasyonların kuruluşu, yönetimi, işleyişi, denetlenmesi, çalışma ve örgütlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile işçilerin ve işverenlerin karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını belirlemek üzere toplu iş sözleşmesi yapmalarına, uyuşmazlıkları barışçı yollarla çözümlenmelerine, grev ve lokavta ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı "Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı"nın amacına ilişkin 1. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 1- " Bu Kanunun amacı, işçi sendikaları ile konfederasyonların kuruluşu, yönetimi, işleyişi, denetlenmesi, çalışma ve örgütlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile işçilerin ekonomik ve sosyal hakları ile çalışma şartlarını belirlemek üzere işverenlerle toplu iş sözleşmesi yapmalarına, uyuşmazlıkları barışçı yollarla çözümlenmelerine, greve başvurmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

İdris Baluken
Bingöl
Hasip Kaplan
Şırnak

Pervin Buldan
İğdır
Halil Aksoy
Ağrı

Abdullah Levent Tüzel
İstanbul
Hüsamettin Zenderlioğlu
Bitlis

BAŞKAN - Sayın Komisyon önergeye katılıyor musunuz?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Kim konuşacak?

PERVİN BULDAN (İğdır) - Levent Tüzel konuşacak.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tüzel.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Suriye Akçakale'de 5 yurttaşın ölümü nedeniyle ben de başsağlığı diliyorum. Tabii, Meclis Başkanı Suriye Hükümetini kınamaktan söz etti, Suriye'yi kınayalım ama sonuç itibarıyla Suriye'yi bu kaosa, karmaşaya yol açan emperyalist planlar ve bu planlara bağlanmış bir AKP politikası var. Aslında bundan ders çıkartmak ve bu hatadan dönmek gerekiyor.

Sözlerime başlarken doğrudan işçi sınıfımızı ilgilendiren bir yasayı görüştüğümüz için Türkiye işçi sınıfını selamlamak istiyorum ve on yıldır beklenen bir yasadaki bahsediliyor ve bu yasanın özellikle yetkileri beklenen bir bakanlık düzenlemesi olarak aslında Türkiye işçi sınıfına ve emekçilerine âdeta bir şantaj yasası sendikal güçlere bir dayatma olarak da çıkartıldığı bugün görülüyor.

Şimdi "Toplu İş İlişkileri Kanunu" diye tasarı önümüze geldi ama tepkiler üzerine adı değiştirilmesi düşünülüyor. Diğer şimdiki kadar çıkmış yasalarda olduğu gibi bu da neoliberal piyasa kavramlarının kullanıldığı, ihtiyaç duyulduğu bir düzenleme. Adı sendikalar ve toplu sözleşme yasası olarak düzenlenmiş olsa bile sadece adı değişmiş olacak, içeriği değişmiş olmayacak. Sosyal diyalog, esnek çalışma, güvenceli esneklik, bir sürü benzeri kavramlar aslında işçi sınıfımıza benimsetilmek isteniyor. Aslında AKP İktidarı ve bugünün kapitalist sermaye düzeni, adı olan ama faaliyeti olmayan, bir hak mücadelesi olmayan sendikalar istiyor çünkü sermaye sınıfının aslında işçi sınıfından alacağı da, işçi sınıfından korkuları da bitmemiştir ve bu yasa aslında bunun eseridir. Toplumlar mücadelesinin iki gücün emek adına işçi sınıfı, sermaye adına burjuvazi- aslında kapışmaları ve mücadelesi devam ediyor. 12 Eylülle hesaplaşma üzerine çokça duruldu, duruluyor. Darbecilerin kapattığı ve sonradan da kısıtladığı sendikaları aslında AKP Hükümeti kendisine bağlamak ve bugünün neoliberal ihtiyaçları açısından kontrol altına almak istiyor. Nedir bu neoliberal ihtiyaçlar? Kamunun tasfiyesi, özelleştirme, esnek çalışma. Bütün bunlara boyun eğecek, biat edecek bürokratik bir sendikacılığı da bu yasayla düzenlemek ve getirmek istiyor.

Aslında 12 Eylülün asıl hedefi işçi sınıfı ve onun örgütlü gücü sendikalardı, şimdi de AKP Hükümeti bunu hedef hâline getirmiş durumda. İşte bunun en yakın örneğini biliyoruz ki bugün 127'nci gününü yaşayan hava-iş kolunda örgütlü işçilerin işten atılması. Neydi? Bir gecede korsan taksiyle mücadele adına çok açık bir şekilde grev yasağı getirildi yani birçok sermaye gücünün cesaret edemediğini AKP bu ustalık döneminde cesaretle yaptı.

O nedenle bizim sözümüz ve uyarımız aslında ekmek davasına, her gün hayatını riske sokarak işe giden işçilere ve işçi olmaya mahkûm edilmişlere yani alışveriş merkezlerinde kor olan madenlerde, maden cinayetlerinde toz olan, gölde buz olan işçilere, onların bu yasayı, kendileri için çıkartılmak istenen bu yasayı izlemeleri ve takip etmeleri gerekiyor. Ortada olan nedir? Parlak laflar ve vaatlerin ardında kopkoyu vahşi bir sömürü çarkıdır. Taşeron uygulamaları, esneklik, uluslararası istihdam sözleşmesi ve güvenceli çalışma, istihdam dostu büyüme lafları arkasında işte böylesi bir saldırı peşe peşe gelmektedir.

Aslında Hükümet yine, bir kez daha bu yasadaki fırsat siyasetini göstermiştir. Çokça şikayet konusu olan bu mevcut Sendikalar Kanunu değişsin talebini fırsata dönüştürmekte gecikmemiştir. Aslında sendikaları yaşatma ve yenileme değil, tam anlamıyla sendikaları gömmenin yasasıdır ve ne yazık ki bu sendikaların arkasından da "iyi bilirdik"

diyebilecek bir durum söz konusu değildir ama bu yasa vesilesiyle de sendikalar kendi eksiklerini gözden geçirecektir. Evet, sendikalar gömülmektedir, devam etmekte olan barajlar nedeniyle, burada da ifade edildi, birçok sendika yetki kaybıyla tarihe karışacaktır. Aslında burada Sayın Bakan rakamlardan ama bu rakamların sanal yönünden söz etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) - Evet, sanal ama sendikalaştıkları için işten atılan işçiler de bu ülkenin gerçeğidir. Bunları bizler de hatırlatmak ve değinmek istiyoruz. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Tüzel.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısının 1. maddesinin; aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Çelebi (İstanbul) ve arkadaşları

Madde 1: Bu kanunun amacı, işçi ve işveren sendikaları ile diğer hak öznelerinin kuracağı sendikalar ve Konfederasyonların kuruluşu, yönetimi, işleyişi, denetlenmesi, çalışma ve örgütlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile işçilerin ve işverenlerin karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını belirlemek üzere toplu iş sözleşmesi yapmalarına, uyuşmazlıkları barışçı yollarla çözümlenmelerine, grev ve lokavta ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

İzzet Çetin (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN - Son okunan önergeye katılıyor musunuz Sayın Komisyon?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Çetin, buyurun.

Süreniz beş dakika. (CHP sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

1'inci madde hakkında verdiğimiz önerge üzerinde söz aldım.

Değerli arkadaşlarım, biraz evvel Sayın Bakanımız -burada yok, Çalışma Bakanımız- "Sanal âlemden gerçek âleme geçiyoruz." dedi birinci bölümdeki konuşmasında.

Şimdi, sendikaların amacı zaman zaman tanımlarla belirlendi ve 274 sayılı Sendikalar Yasası, 1963 yılında çıkarılan Sendikalar Yasası'nda çalışanlar önceden izin almaksızın sendika kurabilirler idi. Daha sonra, oradaki bir düzenlemeyle de "çalışanların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla kurulmuş örgütler" olarak tanımlanırdı sendikalar. Daha sonra 2821 ve 2822 sayılı yasalarda, 12 Eylül'ün ürünü olan yasalarda "çalışanlar" kavramı "işçiler ve işverenler" olarak değiştirildi ve orada da, çalışma ilişkilerinde ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerin korunması ve geliştirilmesi için işçiler ve işverenler tarafından yani ekonomik ve sosyal hak veya menfaatleri koruyup ve geliştirme görevi toplu sözleşme yapmaktan öte sendikalara yüklenen bir görev idi. Şimdi, "ileri" dediğimiz, on yıl beklediğimiz, on yıl sonra gelen yasada sendikaların amacına baktığımızda 2821 ve 22 sayılı yasaların 1'inci maddelerinin birleştirilmiş şekli gibi gözüküyor ama esas unsur, sendikalara yüklenen, toplum tarafından çalışanlar, emekçiler tarafından sendikalardan beklenen görevleri yerine getirmekten uzak bir görev üstlendirilmiş. Sadece, bu kanun, sendikaların toplu sözleşme yapan kuruluşlar olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için onların kuruluş, işleyiş, usul ve esaslarını belirliyor.

Bir de, eski yasalarda da eleştirdiğimiz "Barışçıl yollarla çözümlenmek." Değerli arkadaşlar, emek-sermaye, işçi-işveren var olduğu sürece çatışma hâlidir. İşveren, hep daha çok kâr elde etmek ister, işçi de daha insanca yaşamak ve daha iyi ücret elde etmek ister. O nedenle, burada bir menfaat çatışması vardır. "Barışçı yolla çözümleneceksin bunu." demek "Gücümü, ben güçlüden yana kullanacağım devlet olarak." demektir. Onun için, "Barışçı yolla" yerine orada, hiç olmazsa "Mevzuat çerçevesinde çözümlenmek." kavramı daha uygun olur.

Diğer taraftan, "grev ve lokavta başvurmaları..." Değerli arkadaşlarım, çağdaş ülkelerde grev bir haktır ama lokavt bir hak değildir. Lokavt, işçileri, çalışanları işinden, ekmeğinden eden, sadece çalışanları, işçileri değil, onların aile efradını, çocuklarını da olumsuz etkileyen, onların da beslenmesini, giyinmesini, eğitim, sağlık gibi hakları kullanabilmelerini engelleyen bir insanlık ayıbıdır. O nedenle, "Bir çağdaş yasa yapıyoruz." deyip, grevin yanına lokavtı da koymak ancak 12 Eylül mantığının ve hükmedici zorba bir anlayışın ürünü olabilir. O nedenle biz...

Bir de burada dikkat edilmesi gereken husus, dikkat ederseniz 12 Eylül'den önce yürürlükte olan 274 sayılı Yasa gerçekten özgürlük ortamında hazırlanmış bir yasa idi ve çalışanlara bu hakkı veriyor idi. Şimdi, uluslararası sözleşmelere imza koyduk. Orada, "Diğer hak özneleri" diye tabir ettiğimiz, örneğin, emeklilerin de sendikalaşmasına imkân verecek düzenlemenin bu yasanın içerisinde yer alması gerekir. Hatta Sayın Başbakan bir konuşmasında söyledi, bu alanla ilgili Sayın Başbakana katıldığım tek noktadır. Gelin "çalışanlar" diyelim, işçi ve memurları bir amaç etrafında birleştirelim. Yapılması gereken düzenleme böyle bir düzenlemedir; "çalışanlar" kavramı etrafında tüm emekçileri birleştirmektir.

Bu şekilde verdiğimiz önergenin kabulünü, hatta konuşmamda ifade ettiğim, eski 2821 sayılı Yasa'da ve 274 sayılı Yasa'da var olan toplu sözleşme yapma dışında sendikalara yüklenen çalışanların hak ve menfaatlerini korumak ve

geliştirmek kavramını da ilave ederek önergemizin kabulünü rica ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çetin.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısının adının "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nurettin Canikli (Giresun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Sayın Başkanım, tüm grupların imzası olan bu önergeye gönülden katılıyorum ama çoğunluğumuz yoktur, takdire bırakıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Kanunun ikinci ve yedinci bölümleri arası hükümler sendikal kuruluşlar ile ilgili hükümler olduğundan kanunun isminin Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı "Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı"nın 2. Maddesinde 1 inci bendinin (ğ) fıkrasındaki sendika tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(ğ) Sendika: İşçi ve emekçilerin temel hak ve özgürlükleri gözetilerek, üyelerin ortak ekonomik, sosyal hak ve çıkarlarını korumak, çalışma koşullarını iyileştirmek için tüzüklerinde belirledikleri sayıda kişinin bir araya gelerek işkolunda faaliyette bulunmak üzere kurdukları kitle örgütleridir.

İdris Baluken

Bingöl

Hasip Kaplan

Şırnak

Pervin Buldan

Iğdır

Halil Aksoy

Ağrı

Levent Tüzel

İstanbul

Hüsamettin Zenderlioğlu

Bitlis

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekten olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısının 2 inci maddesinin (ğ) fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini (g) ve (ı) fıkralarının çıkarılmasını ve diğer maddelerdeki tanımların bu değişikliğe göre yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

"ğ) Sendika Üyelerinin temel hak ve özgürlükleri gözetilerek çalışma ilişkilerinde, ortak ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek için en az yedi işçi veya işverenin bir araya gelerek bir işkolunda faaliyette bulunmak üzere oluşturdukları tüzelkişiliğe sahip kuruluşlar.

Süleyman Çelebi

İstanbul

Dr. Candan Yüceer

Tekirdağ

Kadir Gökmen Öğüt

İstanbul

Nurettin Demir

Muğla

İzzet Çetin

Ankara

Aytun Çıray

İzmir

Musa Çam

İzmir

Özgür Özel

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz, Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz, Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çelebi, buyurun.

Süreniz beş dakika.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, demek ki konuşmamda tabii, yirmi dakikada -çok kapsamlı bir yasayı konuşuyoruz- enine boyuna bütün ayrıntıları değerlendiremiyoruz. Sayın Bakan keşke şimdi burada olsaydı. Bana öncelikle bir "85 bin rakamı mı büyük, 8.500 rakamı mı?" diye bir yaklaşımda bulundu. Yani yüzde 10'dan yüzde 1'e indiğinde 8.500'ü matematiksel olarak koyduğunda tabii ki küçük ama buradan söylediğim, daha önce o 85 bin üyeyi kâğıt üzerinde de olsa, yanlış istatistikler de olsa -ki bu sendikaların hatası değildi- o sendikalar yüzde 10 barajını geçmişti. Şimdi ise yüzde 1'e düştüğü zaman, yüzde 1'de bile o sendikaların büyük bir bölümü yüzde 1 barajını yani o 8.500 kişiyi aşamıyor. O bir tane sendika

değil, her konfederasyona bağlı en az birer sendika, diğer alanda kurulan sendikaları da dikkate aldığımızda bir tane 8.500'den bahsetmiyorum, en az üç konfederasyona bağlı 850 bini dikkate aldığımızda 8.500 kişiyi aşan ve bu yeni iş kolu birleştirmeleri nedeniyle sayısal olarak da artan bir tabloda bahsettim.

Dolayısıyla öncelikle şunun çok net bilinmesi gerekiyor: Yani bir oldubittiye getirilmemeli, burada hak kaybı doğuracak bir düzenlemeye doğru gidilmemeli. Bu 8.500 rakamını şu anda geçemeyen sendikaların olduğunun, bu yeni yaklaşımla olduğunun bir tespitini en azından bu Mecliste yapalım. Sayın Bakan da desin ki çıksın, evet, yüzde 1 uygulanması hâlinde, geçici bir düzenleme yapılmaması hâlinde on tane sendika daha önce toplu sözleşme yapma hakkına sahip, toplu iş sözleşmesi çağırısı yapan, şu anda 350 bin kişilik sözleşmeyi bekleyenlerin içinde yer alan sendikaların onunun barajı aşamayacağını bir tespit edelim. Dolayısıyla bunu pansuman tedavisi yapmayalım. Buralarda geçici maddelerle, idareimaslahatla bunları çözüm gibi görerek bu yasayı şimdiden katletmeyelim. Bu yasa önemli bir yasa. Otuz yıldır bununla ilgili işçi sınıfının beklentileri var. On yıldır bu yasayı konuşuyoruz. Haksızlık yapılmaz.

Önerimize gelince de: Şimdi mutabakata vardığımız, son birleştirdiğimiz önergeyle "Toplu İş İlişkileri Kanunu" yerine "Sendikalar Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu" hâline dönüştü. Bu konuda atılan adımı doğru buluyorum. Şimdi, bunun altını doldururken hâlen "kuruluşlar" diye 2'nci maddede onun kalması teknik olarak da doğru değildir. O nedenle konfederasyon isimlerinin oraya konulması, sendikal literatüre de uyan bir düzenlemenin şimdi yapılması daha da anlam kazanıyor. Önerdiğimiz cümlelere takılarak, "Bunu muhalefet veriyor, reddedelim" diye retçi bir mantık yerine, bu işi teknik olarak bu Meclise yakışan bir düzeyde tamamlayalım. Yarın, "O kuruluş neydi, nereden çıktı bu kuruluş?" tartışmaları yargı önüne gittiğinde başka bir kuruluş hâline dönüştürmeden kapsamını, adını, sanını, kurgusunu doğru yapalım diye önerdiğimiz bir düzenlemedir. Bu anlamda, milletvekili arkadaşlarımızın, bir kez daha, bu yeni -biraz önce oy birliğiyle kabul ettiğimiz- başlığa uygun 2'nci maddede de düzenlemeye ihtiyaç olduğunu, teknik olarak da bunun gerekli olduğunu bir kez daha ifade ediyorum. Yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle bir kez daha selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı "Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı'nın" 2.maddesinde 1 inci bendinin (ğ) fıkrasındaki sendika tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

ğ) Sendika: İşçi ve emekçilerin temel hak ve özgürlükleri gözetilerek, üyelerin ortak ekonomik, sosyal hak ve çıkarlarını korumak, çalışma koşullarını iyileştirmek için tüzüklerinde belirledikleri sayıda kişinin bir araya gelerek işkolunda faaliyette bulunmak üzere kurdukları kitle örgütleridir.

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon, katılıyor musunuz?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

PERVİN BULDAN (İğdır) - Abdullah Levent Tüzel...

BAŞKAN - Sayın Tüzel buyurun, süreniz beş dakika.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Katılsalardı şaşardık zaten.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, sendika tanımında sendikaların adına uygun bir tanımlama getirmek gerekiyor ve ülkemizin gerçekliğine bakıldığında sendikalar, gelir adaletsizliğine, emek sömürüsüne, yoksullaşmaya, iş cinayetlerine, işten atmalara bunlar gibi birçok sermaye saldırısına karşı örgütlü yanıtın adıdır elbette ki.

Özellikle ekonomi dediğimizde, peş peşe gelen zamlar ve tabii ki sermayenin artan kârları, bunun karşısında yoksullaşan emekçi tablosunu değiştirmenin adıdır tabii ki sendika ama bizim ülkemize baktığımızda sendikaları kurması, üye olması, büyütmesi gereken işçiler âdeta sendikadan korkar hâle getirilmiştir. Kimdir bunun sorumlusu? Elbette patron ve sendika bürokratları el birliğiyle bunu başarmıştır.

Kocaeli'de tanıştığım, bir toplantıda tanıştığım işçi, 4 milyoncu Ford ürününü tezgâhtan indiren işçi ne diyor? İşten atılma ve sendikalaşınca sahip çıkılmama korkusunu yaşıyor, öncelikle bu. İkincisi de bu işçi, metal işçisi en az rapor alan, en uzun ve verimli çalışan işçidir. Türkiye işçisinin sicili ve karakteri budur.

İşte, Başbakanın yetiştirmek istediği, bütün bu vahşiliğe ses çıkarmayacak, itaat edecek, ecdat bilincine sahip, dindar bir gençlik ve işçi kuşağıdır. Bu yasada, işte, bütün bu sinsi hesapların örtüsü yapılmak istenmektedir. Aslında sermaye sınıfı da ve onun Adalet ve Kalkınma Partisi gibi politikacıları da bilirler ki emek gücü olmadan, emekçi olmadan üretim olmaz. Ama şunun da bilinmesi gerekir ki, bu şekilde sınıfı ve sendikalarını yasalara da hapsedeceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz.

Tabii ki işçi sınıfı da önüne getirilen bu yasadaki bilmelidir ki, kendisinin bu saldırılara karşı mücadelede birleşeceği, örgütleneceği güçlü sendikalar da bu tarzda yasalarla olmayacaktır. Sendikalar, işçi sınıfımızın mücadelesinin eseri olacaktır. Güçlü sendikayı işçiler yaratacaktır, bu tarzda düzenlenmiş yasalar değil.

Demir sözlerimi tamamlarken işaret etmiştim, Sayın Bakan sanal olan rakamlardan, sanallaşmış rakamlardan söz ediyor ama ülkemizde sendikalaştığı için, sendikal mücadele içerisinde olduğu için, hak aradığı için işten atılanlar bizim gerçekliğimizdir. Ankara'da Togo işçileri, İzmir'de Billur Tuz işçileri, İstanbul'da tekstil, Taksim işçileri, bütün bunlar -sayıları on binlerce olan işçiler- aslında Bakana yanıt vermektedir. Şimdi, "Bu yasa 75 milyonun yasasıdır, Faruk Çelik'in yasası değildir ." denmekte ama değil 75 milyon, işçinin dahi, bu hayatı var eden, bu halkı geleceğe taşıyan işçilerin yasası falan değildir. Aslında tipik, bugüne kadar çıkmış, geçen yasama döneminden bugüne çıkmış bütün yasalar gibi AKP Hükûmetinin, çalan çırpan, ranttan ve yolsuzluklardan kazanan, halkın emeğini sömürme üzerinde bir düzen kurmuş, bu düzeni sürdürenlerin aslında geleceğini koruyan bir yasadır.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: "Emeğe, emeğin aleyhine olacak hiçbir düzenlemeye imza atmıyoruz." Peki, o zaman sormak gerekir -işçilerin topluca işten uzaklaştırılmasının adı olan lokavt- lokavtı grevle birlikte düzenleyen bir yasa nasıl emeğin, emekçinin yanında olur? Bugün çok açık bir şekilde şunu söylemeliyiz, Meclis kabul etmeli ki, lokavt bir suçtur ve yasaklanmalıdır. Ama şimdi bu düzenleme, lokavt, işte, tarafsızlık adına, bütün toplumsal kesimleri korumak adına burada gözetilmektedir.

Sendikaların grev hakkını bir arada, kopmaz bir şekilde, ilkesel bir yaklaşımla koruması önemli ama burada bu yasayla birlikte yetki prosedürleri, toplu iş sözleşmesi prosedürleri, grev prosedürleri, buraya devletin, kamunun müdahalesi, buradaki yasaklar, buradaki ertelemeciler ve getirilen binbir türlü prosedür âdeta bu hakkı kullanamaz, bu özgürlüğü, bu örgütlenme hakkını kullanamaz hâle getirmiştir. Dolayısıyla, biz, geçen dönemden bildiğimiz genel sağlık, millî güvenlik benzeri gerekçelerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (Devamla) - ...lastik işçilerinin, belediye işçilerinin grevlerinin yasaklandığını unutmadan haklarını koruma doğrultusunda işçi sınıfımız bir mücadele verecektir bu çıkartılacak yasalara rağmen. Bu yasaları da çiğneyip geçecek ve buradan da AKP Hükûmetine karşı hakkını koruyacaktır.

Teşekkür ediyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tüzel, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinin (2) Nolu fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Çelebi
İstanbul

Dr. Candan Yüceer
Tekirdağ

Kadir Gökmen Öğüt
İstanbul

Nurettin Demir
Muğla

Aytun Çıray
İzmir

Özgür Özel
Manisa

İzzet Çetin
Ankara

Musa Çam
İzmir

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

BAŞKAN - Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarının bütünü üzerinde şahsım adına söz aldığımda okuduğum madde bu maddeydi, bir kez daha okuyorum: "Kuruluşlar, bu Kanundaki kuruluş usûl ve esaslarına uyarak önceden izin almaksızın kurulur." Yani sendikacılığı, sendikal haklar ve toplu sözleşme özgürlüğü konusunda ileri adımlar attığını söyleyen bir tasarı ve bunun sahipleri "sendika" ve "konfederasyon" kelimesini kullanmaktan bile çekinecek kadar sendikal alana soğuk baktıklarının somut resmidir bu. Gerçekten, eğer 2'nci maddedeki "Tanımlar" başlığı olmasa, tanımların içerisinde "kuruluş" kavramının -(g) bendinde- sendika ve konfederasyonları kapsadığını görmeseyiz bunu anlamanızın olanağı yok.

O nedenle, kanun yapma tekniği açısından bile olsa bir redaksiyon niteliğindeki "kuruluş" kavramının "sendikalar ve konfederasyonlar" olarak düzeltilmesinde büyük yarar olduğunu açıkça belirttikten sonra konunun özüne girmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu madde, bakıldığında, daha evvelki 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nın 3 ve 6'ncı maddelerinin kısaltılmış şekli gibi gözüküyor. Madde çok masumane gibi gözüküyor ama eğer sendikacılığı, özgür sendikacılık ve sendikal haklarda özgürlük ortamını yaratmayı vadediyorsanız bu maddeye çok dikkatle bakmanız gerekir. (1)'inci fıkrada -okudum, tekrar okumayacağım- "Sendikalar kuruldukları işkolunda faaliyette bulunur."

dedikten sonra (2)'nci fıkrasında "Kamu işveren sendikalarının, aynı işkolundaki kamu işverenleri tarafından kurulması ve faaliyette bulunması şartı aranmaz." Yani tıpkı bizim Avrupa Birliğine girişimizde diğer Avrupa Birliği ülkelerinin, hem emekleri hem sermayeleri özgürce dolaşırken "Biz girdiğimizde sermaye dolaşacak, emek kösteklenecek." dediğimiz bir tablo. Bizde de Sendikalar Yasası'nda işçi sendikalarına köstek vuracaksınız, işveren sendikalarını serbest bırakacaksınız, hem de kamu işveren sendikalarını.

Arkadaşlar, buradaki düzenleme ile kamu işveren sendikaları gerçekten tartışılmalıdır. Devlet, işçisinin, asgari ücretli işçisinin ödediği vergiden oluşan bütçesinden kamu işveren sendikalarına "aidat" adı altında kaynak aktarıyor, bir.

İkincisi: Devlet -biraz evvel de söyledim- işverenlerin yanında, özellikle TOBB'un -biraz evvel arkadaşlar saydı, ben de değişik biçimde telaffuz ediyorum- güç kullanmaktan çekinmeyen işverenlerin karşısında -tabirimi bilerek söylüyorum- diz çöküyor. Yani "Odalar Borsalar Birliği böyle istedi, yasayı geçirmeyin dedi, şöyle yapın dedi diye de Bakan imzalayamıyor.

Kamu işveren sendikaları bu ülke için lüzumsuzdur, gereksizdir çünkü devlet, işçisinin karşısında işverenin yanında saf tutmaz, en azından tarafsız olmak zorundadır, taraflara eşit mesafede bulunmak zorundadır. O nedenle, "kamu işveren sendikaları" adı altında devletin farklı bir örgütlenmenin içinde emekçinin karşısına dikilmesi "Sopayı eline almış, çalışanların tepesinde bekliyor." anlamı taşır. O nedenle, 2'nci fıkranın komple çıkarılmasını içtenlikle teklif ettik. Yani burada bu teklif laf olsun diye yapılan bir teklif değildir.

Hükûmetin bakanları, herhangi bir şekilde -Maliye Bakanı, Çalışma Bakanı- sözleşmeler bir ihtilafa doğru gittiğinde, görevleri gereği zaten taraf oluyorlar. Kamu işveren sendikaları kendi güçlerini kullandıkları gibi bir de işverenlerin yanında, onların gerekli personeli vesairesinden de yararlanarak işçi sendikalarının karşısında güç gösterisine kalkıyorlar. Yani sendikaları yeteri kadar bitirdiniz, bir de işverenlerin yanında "kamu işveren sendikaları" adı altında yer alarak, onların safında yer tutmanız sizin -biraz evvel söylediğim gibi- emekçilere karşı olduğunuzu ortaya koyar. Ben de o zaman çok rahatlıkla ve göğsümü gere gere "AKP'nin anlayışında emek yoktur, emekçi yoktur, emekli yoktur, sendika yoktur, çiftçi, köylü yoktur." diye içtenlikle söylerim, inanarak söylerim.

Onun için, bu 2'nci fıkranın madde metninden çıkartılması bir demokratik anlayışın gereğidir, bir zorunluluktur. Bir kez daha dikkatlice okuyarak önergeye katılmanızı rica ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde üç önerge vardır, geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu tasarısının 4'üncü maddesinde belirtilen ekli (1) Sayılı Cetvelde yer alan 16 No'lu işkolunun "Gemi yapımı ve deniz taşımacılığı, ardiye ve antrepoculuk" olarak değiştirilmesini, 17 No'lu işkolunun metninden çıkartılarak takip eden işkolu numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nurettin Canikli
Giresun
Ahmet Yeni
Samsun

Recep Özel
Isparta
Bülent Turan
İstanbul

İsrafil Kışla
Artvin
Adnan Yılmaz
Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan (1/567) esas sayılı Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısının 4. maddesiyle düzenlenen Ekli 1 Sayılı Cetvelde bulunan İşkollarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

1 SAYILI CETVEL

No	
1	Gıda, avcılık ve balıkçılık, tarım ve ormancılık
2	Madencilik ve taşocakları
3	Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç
4	Dokuma, hazır giyim ve deri
5	Ağaç ve kağıt
6	İletişim
7	Basın-yayın ve gazetecilik
8	Banka, finans ve sigorta
9	Ticaret, büro, eğitim
10	Güzel sanatlar
11	Çimento, toprak ve cam
12	Metal
13	İnşaat
14	Enerji

15	Ulaştırma, ardiye ve antrepoculuk
16	Sağlık, sosyal hizmetler
17	Konaklama ve eğlence işleri
18	Savunma ve güvenlik
19	Genel işler

Ruhsar Demirel
Eskişehir
Nevzat Korkmaz
Isparta

Ali Öz
Mersin
D. Ali Torlak
İstanbul

Ali Halaman
Adana
Mehmet Günel
Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 197 Sıra Sayılı Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin (1) nolu fıkrasının eki niteliğindeki (1) Sayılı Cetvelin ve (3) nolu fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Çelebi
İstanbul
Nurettin Demir
Muğla
İzzet Çetin
Ankara

Candan Yüceer
Tekirdağ
Aytun Çıray
İzmir
Musa Çam
İzmir

Kadir Gökmen Öğüt
İstanbul
Özgür Özel
Manisa

(1) Sayılı Cetvel

No	İşkolları
01	Avcılık ve balıkçılık, tarım
02	Gıda
03	Madencilik ve taş ocakları
04	Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç
05	Dokuma, hazır giyim ve deri
06	Ormancılık ve Ağaç
07	İletişim
08	Basın-yayın ve kağıt
09	Gazetecilik
10	Banka, finans ve sigorta
11	Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar
12	Çimento, toprak ve cam
13	Metal ve Gemi Yapımı
14	İnşaat
15	Enerji
16	Ulaştırma, ardiye ve antrepoculuk
17	Deniz Taşımacılığı
18	Sağlık, sosyal hizmetler
19	Konaklama ve eğlence işleri
20	Savunma Sanayi ve güvenlik
21	Genel işler

(3) Bir işkoluna giren işlerin neler olacağı, işçi ve işveren konfederasyonlarının görüşü alınarak ve uluslararası normlar göz önünde bulundurularak Bakanlıkça çıkarılacak bir Tüzükle düzenlenir.

BAŞKAN - Komisyon, son önergeye katılıyor musunuz?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Ankara) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çelebi, buyurun.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, en önemli iş kollarının nasıl olacağıyla ilgili bir düzenlemeye tabi bu konuştuğumuz düzenleme. Bizim daha önceki yasada iş kolları belirlenirken sendikalara göre belirlenmiş, kurulan sendikalara göre iş kolları tanzim edilmiş ve uluslararası standartlara aykırı bir düzenleme yapılmıştı. Bugün yine görüyorum ki ve getirilen diğer önerge de biraz sonra oylanacak, sendikaların durumlarına göre ve olacakları iş kolları dikkate alınarak, "Nerede olursa daha iyi olur." mantığıyla geliştirilen bir önergeyi AKP vermiş. Biz ise başından itibaren bunun belirli bir standarda oturtulması, uluslararası bir standardı var, uluslararası standartlara uygun bir düzenleme yapılması talebimizi ifade ettik. Buradaki temel amaç "Hangi iş kolunda

hangi sendika olursa ve hangi konfederasyona bağılı olursa." ilişkisi kurularak yapılmış bir anlayışla buraya bu önerge getiriliyor.

Bakın, gemi yapımı, altını çiziyorum -buradaki bütün mühendis, bu konuda uzman, teknisyen ne kadar arkadaş ve milletvekili varsa- bu bir ulaşım ilişkisi midir yoksa yapımı itibarıyla bir metal sektörüne dâhil edilmesi gereken bir iş kolu mudur? Yapımı tamamen metal sektörü ama uygulama olarak bakıldığında o iş kollarındaki sendikaların özelliği ve konfederasyonlara dağılımı dikkate alarak iş kolları taşımacılık iş kollarına aktarılan bir yaklaşımla önümüze geliyor.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bu şuna benziyor: Gıda sektörüyle ilgili daha önceki düzenlemede şeker iş kolunda sendika vardı yani tanımı tamamen şekerle ilgili olduğu için, gıdalla ilgili olduğu için, hani çikolata üretimi yapan fabrika da gıda iş koluna giriyor, şeker üreten bir başka fabrika ise "şeker iş kolu" diye bir ayrıma tutuluyor. Şimdi, bunların bazılarında düzenleme yapılmasını önemli bir adım olarak görüyoruz. Burada temel ayrışma noktası şudur: Artık, sendikaların dengelerini gözeterek değil, bilimsel, uluslararası normlara uygun bir düzenlemenin burada yaşama geçirilmesi talebimizdir verdiğimiz önerge.

İkinci önemli konu: Demin, Sayın Bakan, 11 milyon çalışan olduğunu ifade etti sigortalı olarak ve bunun 930 bininin sendikalı olduğunu söyledi. Yine Sayın Bakan, bu kürsüden, daha önce, toplam toplu iş sözleşme sürecinde olan sendikalı işçi sayısının da 587 bin kişi olduğunu açıkladı. Şimdi, "Nedir aradaki fark?" dersiniz, kâğıt üzerinde 930 bin tane sendikalı üye vardır, yazılmıştır ama toplu sözleşme düzeninden yararlanamayan sendika.

Şimdi, yine, 11 milyon -burada, biraz önce Sayın Bakanın açıkladığı- sayısal bir rakam var, sigortalı var ama bunun içinde 2 milyon kişi, biliniz ki, aslında çalışmamaktadır, aslında içlerinde çocuklar vardır, aslında iş yeriyle sigorta dışında hiçbir bağı yoktur. Sendikalı olma hakları da yoktur, içlerinde çıraklar da vardır ama iş kolu istatistiklerine dâhil edildiğinde, dağıldığında bu 2 milyon kişi de o istatistiklere dâhil ediliyor ve dolayısıyla iş kolu istatistikleri daha büyüyor. O iş kolunda çalışmadığı hâlde, o iş kolunda fiilî bir çalışma yapmadığı hâlde, sırf sigortalı olduğu için, sırf sigortalı görüldüğü için, sanki de onlar sendikalaşma hakkına sahip olacaklarmış gibi bir yaklaşımı burada ortaya koyuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) - Gelin, bunu gerçekten uluslararası normlara uygun yapalım. Bir defa yapacağız, ne olursunuz doğru yapalım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çelebi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.38

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet SAĞLAM

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Fatih ŞAHİN (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

IX.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Genel Kurulun 4 Ekim 2012 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No:33

Tarih: 03/10/2012

Danışma Kurulunun 03/10/2012 Çarşamba günü yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Nurettin Canikli Muharrem İnce
Adalet ve Kalkınma Partisi Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili Grubu Başkan Vekili

Oktay Vural
Milliyetçi Hareket Partisi Barış ve Demokrasi Partisi
Grubu Başkan Vekili Grubu Başkan Vekili

Pervin Buldan

Öneri

Genel Kurulun 4 Ekim 2012 Perşembe günü saat 10.00'da toplanması önerilmiştir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

Çalışma sũremiz tamamlanmak üzeredir. Bu nedenle, kanun tasarısı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri gũrũřmek için 4 Ekim 2012 Perşembe gũnũ, alınan karar gereğince saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 19.50